

# POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2005

## DRUSKININKAI POETIC FALL 2005

Sudarytojas ir redaktorius/ Compiler and editor  
KORNELIJUS PLATELIS

Angliškų tekstus redagavo/ English texts edited by Kerry Shawn Keys and Jonas Zdanys

### **Almanacho leidybą parėmė:**

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija  
Britų taryba  
Goethe institutas  
Islandų literatūros sklaidos fondas  
Norvegų literatūra užsieniui (NORLA)  
Olandų literatūros leidybos ir vertimo fondas  
Suomių literatūros informacijos centras  
Švedų institutas  
Velso literatūra užsieniui

### **The anthology was supported by:**

Ministry of Culture of the Republic of Lithuania  
British Council  
Finnish Literature Information Centre  
Foundation for the Production and Translation of Dutch Literature  
Fund for the Promotion of Icelandic Literature  
Goethe Institut  
Norwegian Literature Abroad (NORLA)  
Swedish institute  
Welsh Literature Abroad

© Sudarymas, Kornelijus Platelis, 2005  
© VO „Poetinis Druskininkų ruduo“, 2005

## TURINYS / CONTENTS

### Poetinis Druskininkų ruduo 2005/ Druskininkai Poetic Fall 2005

Jonas Jackevičius (Lietuva/Lithuania)  
Marcel Beyer (Germany/ Vokietija)  
Anneke Brassinga (The Netherlands/ Nyderlandai)  
Peters Bruveris (Latvia/ Latvija)  
Birutė Mar (Lietuva/Lithuania)  
Duncan Bush (Wales/ Velsas)  
Kristina Ehin (Estonia/ Estija)  
Patricia Goodrich (USA/ JAV)  
Tautvyda Marcinkevičiūtė (Lietuva/Lithuania)  
Bob Hansson (Sweden/ Švedija)  
Brian Johnstone (Scotland/ Škotija)  
Christian Katt (Austria/ Austrija)  
Marcelijus Martinaitis (Lietuva/Lithuania)  
Marija Martysievič (Belarus/ Baltarusija)  
Sabina Naef (Switzerland/ Šveicarija)  
Bragi Ólafsson (Iceland/ Islandija)  
Kęstutis Navakas (Lietuva/Lithuania)  
Claudio Pozzani (Italy/ Italija)  
Rein Raud (Estonia/ Estija)  
Donatas Petrošius (Lietuva/Lithuania)  
Steven Schroeder (USA/ JAV)  
Rebecca Seiferle (USA/JAV)  
Rimvydas Stankevičius (Lietuva/Lithuania)  
Ilpo Tiihonen (Finland/ Suomija)  
Gunnar Wærness (Norway/ Norvegija)  
Patricija Šmit (Lietuva/Lithuania)

### 2004-ųjų Poetinio Druskininkų rudens aidai/ Echoes of Druskininkai Poetic Fall 2004

Sam Hamill *Arguing with Miłosz in Vilnius/ Ginčas su Miłoszu Vilniuje*  
Kronika/ Chronicle  
Jotvingių premijos laureatas/ Jotvingiai Prize Winner. Stasys Jonauskas  
Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut. Donatas Petrošius  
Vieno anoniminio eilėraščio konkursas/ Competition of One Anonymous Poem  
Andri Snaer Magnason  
Rimvydas Stankevičius  
Aleksiej Aliochin  
Vyturys Jarutis  
Esther Morgan  
Vieno anoniminio skambiausio eilėraščio konkursas /  
Competition for an anonymous poem of the best sound

Mindaugas Valiukas  
Daiva Čepauskaitė  
Arvydas Genys

Nerimto eilėraščio, tema „Sporto poezija, poezijos sportas” (skiriama olimpinėms žaidynėms) konkursas / Mock Competition “Sport’s poetry, poetry’s sports” (dedicated to Olympic Games)

Aleksej Aliochin  
Gintaras Patackas  
Vladas Braziūnas

Anonimai ir mimai: Gerardo Beltrán *Oda a la Z/ Odė raidei Z*

Nuotraukų autoriai/ Authors of photos

Premijų laureatai, rengėjai, rėmėjai/ Prize winners, organizers, sponsors

## POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2005

### Sudarytojo žodis

Šiais metais baigiame su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, šį ketvirtąjį skirdami žemei. Tad konferencijos tema: „Poezija ir stichijos: žemė“. Žemė stichijų kontekste pirmiausia suprantama kaip inertiška materija, apčiuopiamas gyvųjų ir negyvųjų objektų pasaulis. Tekstas mūsų vaizduotėje iš patirties dirvožemio prikelia daiktus ir jų santykius taip, kaip saulė pavasarį kelia želmenis. Kiek poezijai svarbi ši daiktiškoji dirvos materija? Literatūrinės srovės išsenka, mados praeina, pasimiršta ore tvyroję sutartiniai įsivaizdavimai. Vėliau tyrinėtojai hipotetiškai svarsto, kokie syvai maitino vieną ar kitą stilių, kokiomis reikšmėmis dalindavosi praeities ar tolimesnių kultūrų kūrėjai ir suvokėjai. Tačiau skaitytojui gyva yra tik tai, ką poezija pajėgia prikelti jo vaizduotėje. Ar tie naujieji želmenys – visai, ar tik šiek tiek kas kita? Kas ką ir kaip ten kelia, o turbūt iš tiesų kelia, jei poezija kuriama ir skaitoma jau mažiausiai keturis tūkstantmečius? Turbūt neišvengsime kalbos ir apie žemės semantiką poezijoje. Nors jeigu pradėtume svarstyti jos pokyčius erdvėje ir laike, neužtektų ir viso PDR laiko. Man regis, žemė labiau už kitas stichijas susijusi su tuo, ką vadiname mentalitetu ar pasaulėjauta. Žinoma, galima apie žemę kalbėti tradiciškai – ir kaip apie „motulę“, visko, kas gyva, gimdytoją, ir kaip apie teritoriją, kurią užima (dabar jau tiksliau būtų sakyti – užimdavo) kalba – poezijos materija, taigi tam tikra prasme irgi – žemė. Kiekvienas požiūris sveikintinas, jei tik padeda mums naujai išvysti daiktus.

PDR svečias – skulptūros menas. Skulptūra nėra vien tik daiktas, ji – labiau save reiškiantis žodis, lygiai kaip ir poetinis įvykstantis mūsų vaizduotėse.

Festivalį pradėsime trijų JAV poečių Patricijos Goodrich, Rebeccos Seiferle ir J.C.Todd poezijos skaitymais Amerikos centre, Vilniuje. Kitą dieną Rašytojų klube vyks susitikimas su vokiečių poetu Marcel Beyer ir tradicinis jaunųjų poezijos vakaras. Druskininkų ir Vilniaus programa keisis nedaug – vyks visi tradiciniai renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir naktiniai skaitymai, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje ir vakaras Užupio kavinėje. Penktadienio naktiniai skaitymai „Vieno eilėraščio naktis“ vyks „Širdelėje“. Juos pradės Vladimiras Tarasovas, skaitysiantis savo draugų poeziją. Kiekvienas dalyvis privalo turėti po vieną neilgą eilėraštį, nes gali būti pakviestas skaityti be atskiro įspėjimo. Šeštadienio rytą naujoje „Dainavos“ pirtyje bus vaidinama misterija „Ugnies, vandens, oro ir žemės ginčas“.

Numatomi tokie anoniminiai konkursai: vieno eilėraščio; daiktiškiausio eilėraščio; ir nerimtas: trąšiausio eilėraščio.

O kaip šio almanacho sudarytojas tegaliu padėkoti visiems autoriams vertėjams, redaktoriams ir, žinoma, rėmėjams.

K.P.

## DRUSKININKAI POETIC FALL 2005

EDITOR'S NOTE

This year we conclude our cycle of four festivals focusing on the elements, dedicating this fourth to earth. Thus the theme of this year's conference is "Poetry and the Elements: Earth." Earth, in the context of the elements, is first understood to be inert matter, the tangible world of living and non-living objects. The text in our depiction, from our experiences with arable soil, lifts things and their inter-relationships the way the sun in spring resurrects the green shoots. How important is this tangible fallow matter to poetry? Literary currents dry up, fashions pass, conventional imagination that bristled in the air lies forgotten. Later, researchers consider hypothetically which vital juices nourished which style, which meanings were shared by writers and by their adepts of past or distant cultures. But for the reader, what lives is what poetry manages to lift into his or her imagination. Are they completely new shoots or only something a little bit different? What is lifted and how is it lifted; for surely it is lifted, since poetry has been written and read for at least four thousand years. No doubt we will also not avoid discussions of the semantics of earth in poetry. Though if we begin to consider its changes in space and time, all of DPF would not suffice. It seems to me that earth, more than the other elements, is connected to that which we call mentality our worldview. Of course, we can talk about earth in traditional ways – as the "mother" of all that is alive, as the birth giver, and as the territory which is occupied (now it is more accurate to say "was occupied") by language – the material of poetry, which in a real sense is also earth. Each point of view is welcome so long as it helps us better understand these things.

Our guest at PDR this year is the eARTH of sculpture. Sculpture is not only a thing; it is also a word with its own sensibility, exactly like the poetic taking place in our imagination.

The festival will begin with readings in the American Center in Vilnius by three American women poets, Patricia Goodrich, Rebecca Seiferle, and J.C. Todd. The following day, in the Writers' Club, will be a meeting with German poet Marcel Beyer as well as the traditional evening of poetry by younger writers. The programs in Druskininkai and in Vilnius will be relatively unchanged – all the traditional events will take place: two poetry evenings, the presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of work by guests from abroad in Vilnius, and the evening in the Užupis Café. Friday night's readings, "The Night of the Single Poem," will take place in Širdelė. They will begin with Vladimiras Tarasovas reading his friends' poems. Each participant will be expected to have one shorter poem, because anyone can be called upon to read without any prior warning. Saturday morning in the new Dainava sauna, the mystery "The Argument of Fire, Water, Air, and Earth" will be performed.

The following anonymous competitions will be held: a single poem; the most material poem; and, the humorous: the most fertilizing poem.

Finally, as editor of this anthology, I wish to thank warmly all of our authors, translators, editors, and, of course, our sponsors.

K. P.

Translated by Jonas Zdanys

## **Jonas Jackevičius**

(Lietuva)

Jonas Anupras Jackevičius. Gimė 1937 m. Poetas, žurnalistas, dailininkas. 1960 m. baigė Vilniaus universiteto Istorijos-filologijos fakultetą, lietuvių kalbą ir literatūrą. 1964-1984 m. – Lietuvos televizijos reporteris, scenaristas, laidų vedėjas, redaktorius. Nuo 1984 m. spausdino savo poeziją periodiniuose leidiniuose, rengė savo tapybos parodas, išleido penkis poezijos rinkinius.

### IŠ RAUDONOSIOS JŪROS KRONIKŲ

#### **Kelionė naktį**

Mane lydėjo į dykumą  
Ambasadorius iš praeities –  
Veidas buvo juodas  
Akys – gelsvai žalios

Atrodė – viskas išmokta –  
Net nugalėti tamsą –  
Žvaigždės degė žemai –

Buvau anapusinis  
Visai toks apytikris  
Toli liko žavi praeitis –  
Slėny grojo – ir šoko baletą  
Gėrė vyną ir painiojo moteris  
O vidurnaktį mane pažadino  
Ambasadorius iš praeities –  
Dienos ir nakties valdovas

(Neteko ilgai sapnuoti –  
Viskas, kas suvaidinta –  
Yra namų kino pavidalai)

Visi garbino nuodėmę  
Akys skaičiais pavirto  
Iš žemės spindėdamos dygo  
Kvadratinės gėlės

Puotavo vabzdžiai ūsuoti  
Kirminai ir šiaip žemės gyventojai  
Tuo metu vieno ruso eilėrašty  
Buvo pagerbtas echinokokas

Smalsuoliai tai buvo skaite  
Žinia – nežinia – ar suprato –  
Nieks neturėjo šešėlio –  
Joks medis žolė – vienodai –  
Smėlis žemė vanduo oras eteris  
Cikada žiogas ar skruzdė  
vabalas lapų graužikas  
Ir pyplys vežimėlyje kiurkiantis

Bet vis vien skaudėjo krūtinę  
Švytėjo daiktai dangaus veidrody –  
Stovėjau krante –  
Prieš tūkstantį metų  
Prieš tūkstančius metų  
Ir tiktai iš akmens –  
Žmonės žvėrys kurpiai sidabras  
Ir auksas ropliai ir vabzdžiai  
Plėšrūnai dievų apvaisinti  
Moterų įsčiose –  
Viskas  
Tiktai iš akmens  
Ir tada pajutau –  
Krūtinėje snaudžia  
Akmeninis plėšrūnas

**Jonas Jackevičius**  
( L i t h u a n i a )

Jonas Anupras Jackevičius. Born in 1937. Poet, journalist, painter. In 1960 graduated from Vilnius University, faculty of history and philology, where he studied Lithuanian language and literature. 1964-84 worked for national television as a reporter, scriptwriter, presenter, and editor. Since 1984 his poems have been published in periodicals. Jackevičius has also organized a few exhibitions of his paintings, and published five poetry collections.

FROM THE RED SEA CHRONICLES

**A Trip at Night**

I was accompanied into the desert  
By an ambassador from the past –  
His face was black  
His eyes – yellowish green

It seemed – we had learned everything –

Even to triumph over darkness –  
The stars burned down below –

I was from the other world  
Not so distant  
The charming past remained far behind –  
Someone played music in the valley – danced ballet  
Drank wine and dazzled women  
And at midnight I was woken up  
By the ambassador from the past –  
The lord of day and night

(I didn't get to dream for long –  
Everything that's performed –  
Only shapes in a home movie)

Everybody worshiped sin  
Eyes turned into numbers  
Shining square flowers  
Sprang from the ground  
Bugs with whiskers made merry  
Worms and other inhabitants of the earth  
At that time in a poem by a Russian  
A tribute was paid to an echinococcus

The curious had read this  
Certainly – uncertainly – they understood –  
Nobody had a shadow –  
No tree grass – neither –  
Sand earth water air ether  
A cicada grasshopper or ant  
A leaf-gnawing beetle  
And a toddler whimpering in a stroller

My chest was hurting anyway  
Things shined in the mirror of the sky –  
I stood on the shore –  
Thousands of years ago  
Made only of stone –  
People beasts cobblers silver  
And gold reptiles and insects  
Predators impregnated by gods  
In women's wombs –  
Everything  
Made only of stone  
And then I felt –

A stone predator  
Drowsing in my chest

### **Atvaizdas**

Ji liko paveikslo rėmuose  
Kažkuriam galvos kambary  
Tokia tai buvo istorija – –  
Ji buvo trikampė, o akys –  
Jos akys – du veidrodėliai –  
Juose šmėžavo daiktai  
Ir oro pavidalai – –  
Melas – apytiesė  
Šviesa – apytamsė  
Niekas – apyniekis  
Mirtis – beveik gyvastis

Įsispraudęs į kampa  
Aš bijojau pranykti  
Ir po langu nukrito  
Trikampis burtas  
Tuo metu slinko ugnis –  
Žerinti nuo piramidžių  
Ir vaizdas spindėjo aky  
Išluptoj iš veidrodžio stiklo

Taip ji liko veidrodžio rėmuose  
Kažkuriam mirties kambary  
Ir oru plaukė akis  
Išlupta iš stiklo paviršiaus  
Lėtai grimzdo į smėlį  
Trikampis likimo atvaizdas  
Ir krito šviesa  
Iš skliauto – atgal  
Į žemę

### **The Image**

She remained in the frame of a picture  
In one of the rooms of the head  
Such was the story – –  
She was triangular and the eyes –  
Her eyes – two mirrors –  
Things glimpsed in them  
And images of air – –

A lie – straightlike  
The light – darklike  
Nothing – nothinglike  
Death – almost like life  
Squeezed into the corner  
I was afraid of disappearing  
And a triangular juju  
Fell under the window  
At the same time fire was glittering –  
Gliding from the pyramids  
And a sight shimmered in the eye  
Pulled out from the glass of the mirror  
  
Like this she remained somewhere in the frame of the mirror  
In one of death's rooms  
And the eye pulled out from the mirror's surface  
Floated in the air  
The triangular image of fate  
Was slowly sinking into the sand  
And the light fell  
From the vault – back  
To the ground

### **Rytų paradoksas**

Paknopstom paknopstom  
Tik draskydamos žemę  
Suspėsiu  
Ir tiktai paknopstom paknopstom  
Vydamas laiką  
Suspėsiu –  
Mane perspėjo prie Asuano  
Nubis pajuodęs –  
Dykumos saulėj išnyksta  
Laiko pavidalai –  
Prieš tūkstančius metų  
Užsivilko skafandrą  
Saulės dispečeris –  
Karštis išdegina galvą – smegenis plaukus  
Tada sausos žolės išdygsta  
Vietoj plaukų  
Ir tada paknopstom paknopstom  
Girtas lietuvis degina žolę  
O tada  
Saulės dispečeris

Visatos valdovas  
Skuta galvą plikai  
Ir žinia –  
Paknopstom paknopstom  
Tik draskydamos žemę  
Suspėsiu...

### **The Paradox of the East**

Headlong headlong  
Only tearing the ground  
I'll make it  
And only headlong headlong  
Driving time  
I'll make it –  
I was warned near Aswan  
By a dusky Nubian –  
Images of time disappear  
In the sun of the desert –  
Thousands of years ago  
The dispatcher of the sun  
Put on a diving-suit –  
The heat scorches the head – brains hair  
Then dry grasses spring up  
Instead of the hair  
And then headlong headlong  
A drunk Lithuanian burns the grass  
And then –  
The dispatcher of the sun  
Shaves his head  
And the message –  
Headlong headlong  
Only tearing the ground  
I'll make it

### **Tyla. D-moll**

Re ir Ra ir smėlis  
Užpusto jo veidą  
Beduinas nemoka skaityti  
Bet girdi garsus  
Ten kur spengia tyla  
Spengia iš dykumos

Spengia taip sniegas ir ledas  
Spengia šaltis  
Ir spengia vėjas ugninis  
Iš jūros ir smėlio  
Taip spengia  
Kai  
Vienas iš daugelio  
Mirštančių savo tėvynėje  
Sapnuoja dykynę –  
Dievas Ra  
Panaikina atmintį –  
Liepia sugrįžti į žemę

### **Silence. D-moll**

Re and Ra and the sand  
Blanket his face  
A Bedouin cannot read  
But he hears sounds  
Where silence is ringing  
It rings from the desert  
Snow and ice ring like this  
The cold rings  
And the fiery wind is ringing  
From the sea and sand  
Yes ringing  
When  
One of the many  
Who die in their homeland  
Is dreaming of a barren land –  
God Ra  
Effaces annuls memory –  
And commands the return to Earth

### **Mirties muzika**

Saulių pavėsyje  
Pilnais oro plaučiais –  
Pilnom burnom oro –  
Plaučiai – tarytum vargonai  
Burnos – tarytum švilpynės  
Dieną – aukštai – liepsnojantis Dievas  
Naktį – mėnuo iš plieno

Balti vaikeliai – kaip akmenėliai  
Kaip byrančios smėlio smiltelės  
(Beduinės nenorimą kūdikį - mergaitę  
dykumoje išmeta į smėlio duobę)  
Vėjo regėjimas – tai oro muzika  
Tylos paveikslui

O plaučiai – tarytum vargonai  
O burnos – tarytum švilpynės  
Ir viskas ir viskas – tik garso šešėlis  
Artėjantis iš dykumos

### **The Music of Death**

In the shade of suns  
With lungs full of air –  
With mouths full of air –  
The lungs – like organs  
The mouths – like whistles  
At daytime – high up – a burning God  
At night – a moon of steel  
White babies – like pebbles  
Like pouring grains of sand  
(Bedouin women throw their newborn daughters  
into a hole in the desert sand)  
The sight of the wind is the music of the air  
For the picture of silence

And the lungs – like organs  
And the mouths – like whistles  
And all and everything is but a sound's shadow  
Approaching from the desert

### **Žynių palaiminimas**

Imkit iš dangaus raidę  
Imkit iš žodžio žvaigždę  
Iš žvaigždės žodį  
Iš raidės dangu  
Žynių pašventintą  
Vėjo dykumą  
Smėlio vėją

Žodžių hieroglifus  
Jums – tas mirażas –  
Laivas plaukiantis  
Iš amžinybės

### **The Blessing of the Magi**

Take a letter from the sky  
Take a star from a word  
A word from a star  
The sky from a letter  
The desert of the wind  
Blessed by the seers  
The wind of sand  
The hieroglyphs of words  
For you – this mirage –  
A ship sailing  
From eternity

*Vertė Judita Gliauberzonaitė ir Kerry Shawn Keys*

### **Marcel Beyer** (Germany)

Marcel Beyer (b. 1965), poet, novelist, essayist, translator, has published three novels, two collections of poems, one of essays. He has received several significant awards. He lives in Dresden.

### **Kitt**

Ich atme Spiritus, ich atme Chlor, ich atme  
Wand- und Dielenfäule in der Kammer,  
ich atme Feuerholz, obwohl es keinen Ofen

gibt, ich will nur rasch zusammenkehren. Ich  
bin die Handorgelbegleitung, ich klemme  
irgendwo in einem Volkslied fest, Gerbsäure

atme ich und Schwamm und Leder, ich höre,  
etwas atmet mit. Ich atme aus dem Fenster,  
in die Luft, ich atme schnell, ich pfeife nicht,

aber die Amsel hat mich längst erblickt. Gleich  
öffnet sie den Schnabel, nimmt mich in  
ihr Ritornell, wer atmet dann noch Stroh und

Styropor und Trachtenjacke, und wer atmet Spirit.

**Marcel Beyer**  
(Vokietija)

Marcel Beyer (g. 1965 m.), poetas, prozininkas, eseistas, vertėjas, išleido tris romanus, du poezijos ir vieną esė rinkinį, už kuriuos pelnė keletą reikšmingų apdovanojimų. Šiuo metu gyvena Dreždene.

**Glaistas**

Alsuoju spiritu, chloru alsuoju, kambary  
alsuoju sienų ir grindų trūnėsiams,  
alsuoju malkomis, nors krosnies čia nėra,

tik greitai dar pašluosiu. Armonikai  
aš antrinu, aš liaudies dainoje  
esu kažkur įstrigęs, aš alsuoju

užraugtos odos rūgštimi ir kempe,  
girdžiu, kažkas drauge alsuoja. Aš pro langą  
laukan alsuoju, paskubom, nešvilpiniuoju,

bet strazdas jau seniai mane pamatęs. Tuoj  
pravers jis snapą, savo ritornelėn  
įsiurbs mane, ir kas tada šiaudais,

putoplastu ir tautine palaidine alsuos, kas benzinu alsuos.

**Hotel Kaliningrad**

Na komm. Im Nachbarbett verhaken sich die Finger,  
die Wand ist Packpapier, im Dunkeln rieche  
ich nach Fisch. Die Tür war offen, angelehnt, als

ich den langen Flur herunterkam. Nun komm, komm  
schneller. Sie lachten nicht, ich dachte immer,  
daß sie lachen, wenn sie im Nachbarzimmer sich

betrachten. Das Bett, die Wäsche ist so grob gemustert,  
ich kann darin den nackten Fuß nur schwer  
erkennen. Na komm, nicht schlafen, nicht ermüden,

steh. Lang kann es nicht mehr dauern, die Hand ist warm,  
das Muster grob, das Fenster Zellophan. Es dauert  
nicht mehr lang, dann schiebt der Tabakhändler seinen

Ring der dunklen Nachtgenossin auf den kleinen Zeh.

### **„Kaliningrado“ viešbutis**

Na, eikš. Kaimynų guolyje susikabina pirštai, siena vyniojamojo popieriaus, tamsoj  
kvepiu

žuvim. Atidarytos buvo, tik privertos durys,

kai artinaus koridorium. Eikš, eikš,  
greičiau. Jiedu nesijuokė, aš visados maniau, kad  
jiedu juokias, gretimam kambaryje apžiūrinėdami

kits kitą. Guolis, patalynė tokiu stambiu  
raštu išmarginti, kad nuogą pėdą vos  
įžiūriu. Na, nemiegok, stovėk, pailsti ne laikas

dar. Ilgai jau nebetruks, ranka šilta, o raštai stambūs,  
o langas – celofanas. Ilgai netrunka, o paskui  
tabako pardavėjas šios nakties tamsiai draugužei

ant kojos mažojo pirštelio žiedą mauna.

### **FUNKY SABBATH**

I

Hier wird in Cinemascope gewunken, ganz langsam  
wischen Hände durch die Luft, hier wird gewunken  
wie nichts Gutes, bis du müde bist, breit und auf lange

Sicht. Zwischen den Fingern weißer Himmel, der alte  
Halbweise vor dem Hotel schwenkt samstags seine  
Lederhand, da ging ein Seelenmann verloren, kein

Brausepulver, bitte, keine Tricks, wer diese Stadt

verläßt, weiß man, kommt nie wieder zurück. Haut,  
Lederhaut, bloß keine Kümmergeste, langsam, und

nicht verzucken, bis die Winkehand hinter der nächsten  
Tram verschwunden ist. Wen sucht die Tram? Sie  
sucht nach ihrem Bruder. Im Fahrerstand Tapetenbahnen,

helles Ziegelimitat, kein Abschied, kein Gebäck, dann  
Gegenlicht. Du weißt die Linie noch, ich weiß die Stunde.

## II

Hier siehst du: kein Gebäck. Plakate. Am Straßenrand  
wird Schnee geschippt, wird Eis zerstoßen. Für heute  
abend ist ein FUNKY SABBATH angesagt, das klingt

nach Dunkeleisen, Anorakverbot und Nierencheck. Unter  
dem Leninmal drei Jungs in Plastikjacken, langsame  
Köpfe, kalte Lippen, und wenn sie sprechen, siehst du

keine Zähne. Wer redet hier von Nasenscheidewänden,  
die Pattentüten gehen ans Gebiß. Das Standbild zeigt  
sich möwenfrei, der rechte Unterarm wie immer in der

Lebergegend, dazu ein Blick, als hätte die Großvaterfaust  
ein Glas zerdrückt. Keine Musik. Meine langsamen Hände.

## III

Ich stehe da zur Lungerstunde, am späten Nachmittag  
die Sonne auf Kaliningrad. MEI HEIMATLAND, MEI  
WOLGALAND, hier lernst du fix, was FUNKY ganz

genau bedeutet, mit dem Akkordeon direkt in deine  
Fresse. Kein Wimpernschlag, und kein Gesang. Kein  
Bruder des verdünnten Blutes. Halbwaisenhände winken

dich vom Platz, DIE SCHNÜFFELKINDER WÜNSCHEN EINE  
GUTE REISE. Langsame Augen, schwere Winterblässe.

**Funky Sabbath**

## I

Čia mojama sinemaskopiškai, iš lėto  
rankos šiūruoja orą, mojama čia taip, lyg nieko  
gero, kol visai pavargsi, mojama plačiai,

ilgam. Blyškus dangus tarp pirštų, čia šeštadieniais  
pusiau našlaitis senis odos protezu mosuoja  
prie viešbučio, širdažmogis čia žuvo, tik jau

prašyčiau, kam tas limonadas, kam tie triukai, kas  
palieka šitą miestą, kaip žinia, negrižta niekad. Oda,  
protezo oda, kam tie skurdūs gestai, vis iš lėto,

be trūkčiojimų, kol mojanti ranka pradings už artimiausio  
tramvajaus. Ko tramvajus ieško? Jis  
ieško savo brolio. Vairuotojo kabinoje apmušalai,

geltona plytų imitacija, be atsisveikinimo, be sausainių, tik  
šviesa iš priekio. Liniją tu atmeni, aš valandą menu.

## II

Matai: čia nēr sausainių. Tik plakatai. Gatvės pakrašty  
kasamas sniegas, daužomi ledai. Šįvakar  
skelbiamas FUNKY SABBATH, tai dvelkia

tamsia geležimi, megztinių draudimu ir inkstų patikra.  
Plastiko striukėmis prie Lenino paminklo trys vaikinai - lėtos galvos, šaltos lūpos, jiems  
prakalbus

dantų nepamatysi. Kas apie nosies pertvaras čia kalba,  
patekso tūtos prilipusios prie dantenų. Paminklas  
nenutūptas žuvėdrų, dešinė kaip visados

ties kepenim, o žvilgsnis toks, tartum ką tik stiklinę būtų  
senolio kumštis traiškęs. Nēr muzikos. Tik mano lėtos rankos.

## III

Štai stoviu aš vėlyvą popietę, kai metas dykinėti,  
saulė viršum Kaliningrado. AK, TĖVYNE,  
PAVOLGIO ŽEME, čia tu greit suprasi, ką iš tikro

reiškia FUNKY, akordeonu tau tiesiai

į marmūžę. Ir nè nemirktelėjus, be jokių dainų. Ne  
brolis, nors ir skiesto kraujo. Ir pusiau našlaičio rankos

tave iš aikštės moja, ir „SMALSUČIŲ“ FIRMA LINKI GERO  
KELIO. Lėtos akys, blyškuma žiemos slogi.

### **Narva, taghell**

Die Sprachen sind mir fremd, als würde  
ich Pantoffeln tragen: aber ich

bin da. Kunstfaser, Pelzbesatz und  
Einlegesohlen: alle Dinge sind mir nah.

### **Narva, šviesu lyg dieną**

Kalbos man tokios svetimos, lyg  
avėčiau šlepetėm: tačiau

aš čia. Dirbtinis pluoštas, kailio apsiuvai,  
keičiami vidpadžiai: vis artimi daiktai.

### **Keine Musik**

Im Groben kommt die Sprache aus  
der Nase, der Ton im Zimmer auf  
und ab, doch ich bin anderswo. Am

Ärmel suchen meine Finger nach  
der durchgewetzten Stelle, ich  
stecke da in einem fremden Reim ...

### **Be muzikos**

Stambiom apybraižom kalba iš nosies  
randas, garsai po kambarį  
pirmyn atgal, bet aš kitur. Rankovėj

pirštai ieško pradėvėtos  
vietelės, ten aš svetimam  
rime kažkur įstrigęs...

## Schnee

Meinst du am Ende die Möwen, die Stiefel nachts  
auf der Mole, nachts in den Schnee? Triest oder  
Turku, Turku, Triest – wo sind die Flocken, wo  
die Figuren, unsere Sohlen, was treten sie fest?

Meinst du den Lichtschein am Rand, die Tiefe,  
meinst du den Blick, die offene See? Kein  
Schnee, Schnee, Kot, Kaugummi, Eis, und  
kein Schnee – Schneefall ist alles, was ich noch  
weiß, blau sind die Hände, blau ist der Rest.

## Sniegas

Ar apie žuvėdras galiausiai kalbi, apie batus  
naktį ant molo, naktį per sniegą? Triestas ar  
Turku, Turku, Triestas – kurgi tos snaigės, kur  
tos figūros, puspadžiai mūsų, ką jie dabar trempia?

Ar apie paribio šviesą, ar apie gelmę,  
ar apie žvilgsnį kalbi, apie atvirą jūrą? Sniego  
nėra, sniego, sniego, purvai, kramtomoji guma,  
ledas, bet sniego nėra – sniegas tai viskas, ką  
dar menu, pamėlusios rankos ir viskas pamėlę.

Iš vokiečių kalbos vertė Antanas Gailius

## Anneke BRASSINGA

(The Netherlands)

Anneke Brassinga (b. 1948), poet, translator, studied translation at Amsterdam University and has worked as a freelance poet and translator since 1972. She published seven collections of poetry and was awarded with many prizes. She has written prose and translated books by V.Nabokov, O. Wilde, S. Plath, I.Melville, D.Diderot, J.-J.Rousseau, and S. Beckett.

## *L'air du temps*

Hoe vreemd ontheemd dit roze wolkje,  
aan te hoge horizon gestrand als een verloren hart.

Niet de mensen zijn der dagen  
glorie en schuim, maar wat ten prooi rakt, drijven leert  
op ondoorgrond getijde, gehavend en wel.

Ik die bezinksel verzamel langs de beek,  
wat breng ik in tegen zijn duizend stemmen  
en één? “Een cloaca van twijfel en dwaling.”

Nee, dan de zekerheid van de zwerver  
die een vreugdevuur stookt in de regen,  
zich warmstampt in een rode wolk van rook.

### **Anneke BRASSINGA**

(Nyderlandai)

Anneke Brassaing (g. 1948), poetė, vertėja, Amsterdamo universitete studijavo vertimà. Nuo 1972 metų yra laisva poetė ir vertėja. Ji išleido septynias poezijos knygas, yra apdovanota daugybe premijų. Šiais metais leidykla *De Bezige bij* išleido jos poezijos rinktinę *Wachtwoorden* („Laukimo žodžiai“). Yra rašiusi ir prozos, vertusi V.Nabokovà, O. Wilde'ą, S. Plath, I.Melville'į, D.Diderot, J.-J.Rousseau, S. Beckettą.

### ***L'air du temps***

Koksai keistai benamis šis rausvas debesėlis,  
prie aukšto horizonto priplaktas lyg pasiklydusi širdis.  
Ne žmonės yra dienų  
garbė ir putos, o tas, kas, paglemžtas bangos, išmoksta plūduriuoti  
atoslūgių ir potvynių nešiojamas, aplamdytas ir sveikas.

O aš, palei upelį rankiojanti nuolaužas,  
ką dar pridėsiu prie jo tūkstančio ir vieno  
balso? “Dvejonių ir klystkelių kloaką.”

Ne, jau verčiau pasitikėjimą klajūno,  
per lietu džiaugsmo laužą kuriančio, mėginančio  
sušilti ir tryplančio raudonam dūmų debesų.

### **Liefde**

Tantalisch houd je me handenvol  
zoetsappige druiven voor

die 'k vlugger eet dan ooit trossen rijpen;  
met lege handen sta ik steeds –  
als was er, voor het grijpen, geen overdaad geweest.

### **Meilė**

Kaip Tantalui laikai man delnuos atkišęs  
saldžias sultingas vynuoges,  
kurias aš greičiau suvalgau, nei kekės prinokti spėja;  
visą laiką stoviu rankom tuščiom,  
lyg pertekliaus niekados nė nebuvę.

### **Kasteelroman**

Het ravijn klimt op  
langs de rossige lokken

Van rottende varens.  
Waar is de meidoorn

in maart? Ik brand  
een kars in de toren

bij avond, mijn haren  
tot stekels geknot:

verlok geen minaar  
de stroom te doorwaden

tussen Liefjesvoorde  
en Rozenbron. Niemand

moroser dan Repelsteel  
met goud om te spinnen

uit strohalmgedachten,  
ladders van wachten.

### **Pilies romanas**

Tarpeklis kopia aukštyn  
pro rausvas ir apvytusias

paparčių garbanas.  
Kovo mėnesį kur

baltoji gudobelė?  
Žvakę bokšte degu

vakare, lyg erškėčio dyglius  
atstačiusi surištus plaukus:

nevilioju meilužio  
bristi per upę

tarp Meilės brastos ir  
Rožių šaltinio.

Nieko nykesnio  
už Lino šukas auksines

laukimo kopėčioms nerti  
iš plaušo minčių.

### **Luchtpost**

Hoe wijder de ogen geopend hoe dichtter  
versluerd dit gloednieuw welluitende  
uitzicht waar ik als op schapenvacht sta.

Het is of hier kinderen zingen, verheugd  
om de pijn van de slacht. Achter de mist

woedt gestage brand, een god wet zijn mes  
aan kwelende kelen. Vergeet je mij, dan  
suist de hartsvanger, angel van de dood.

### **Oro paštas**

Juo plačiau akys atvertos, juo tankesnis  
šydas gaubia šį naujutėlaitį, maloniai skambantį  
reginį, kur aš lyg ant avikailio stoviu.

Atrodo, lyg vaikai čia dainuotų,  
skerdynių kančios pralinksmini. Už rūko sienos

nesiliauja siautėjęs gaisras, kažkoks dievas peilį galanda  
į gerkles gargaliuojančias. Jeigu užmirši mane,  
sušvilps medžiotojo peilis, mirtį nešantis angelas.

### **Halverwege**

En altijd was het hondeweer.  
Soms daalde poedersneeuw  
uit de zilveren suikerschep  
van mijn moeder – geen regen –  
dan striemde neer bij handenvol  
mijn vaders pekelzout, gesel  
op de weg tussen horizon en horizon –  
woestijn, kortom – geen regen.  
Hoog en droog op hun wolk, daar  
bereiden zij het feestmaal  
voor als ik eindelijk boven kom  
opgetogen door hun zegen.

### **Pusiaukelėj**

ir vis tie šuniški orai.  
Kartais cukraus pudra  
pabirdavo iš sidabrinio  
motinos šaukštelio – vis ne lietus –  
o kartais tėvo druska,  
žirdavo saujom, rimbas kelyje  
nuo horizonto ligi horizonto –  
tyrai, žodžiu – vis ne lietus.  
Aukštai, sausai ant savo debesies  
jie įsitaisę puotą rengia,  
kai aš galiausiai užkopiu viršun  
jų laiminimų traukiama.

### **Envoi**

Ik wil u aan mijn voeten leggen.  
Knielende kameel  
met zachte mond uw droefenis  
besnuffelend –  
kom berg u in mijn zand.

Des werelds wildernis wil ik  
verzoenen, lippen drenkende  
kameel vol bulten zijn,  
wonden en builen dragend  
van de reis door brem en kuilen.

Reikt het tot zwerk, dit zacht oog  
dat sap weent van dorst?  
Rijst er een horizon als ik u  
mijzelf reik, versmachtend?  
Fata morgana, dorst naar ons.

### **Envoi**

Tave pasiguldysiu sau prie kojų.  
Klūpās kupranugaris  
švelniom lūpom uostinėjas  
tavąjį liūdesį –  
eikš, slėpkis mano smėly.  
Tau už pasaulio dykras  
atsiteisiu, būsiu  
kupranugaris, lūpas vilgąs,  
gumbuotas ir žaizdotas nuo kelionės  
per duburius ir prožirnių brūzgynus.

Ar dar pakils į dangų akys,  
syvais verkiančios iš troškulio?  
Ar stosis horizontas, kai geibdama  
save tau atiduosiu?  
Fata morgana, būk mūsų ištroškus.

### **“Ik droomde, het was de waarheid”**

...dat hartstocht consumeren was,  
de koopjesjacht. Wanhopend aan mijn wilskracht  
viel ik in slaap, ‘t was dag. De kamer

die van stilte suisde wrong zich op slag  
in een krakend tumult, begon te bulderen en sprong  
als grote houten hellepaarden razend

in het rond. Opdat verdoezeld niet zal raken  
dat lust met harde hand regeert. Ben je al wakend

rusteloos op zoek naar rust en almaar in touw

om schutting en verankering, ay heel de bouw  
te hoeden tegen stormen van het verwoestende gemoed  
- blijft zelfs in droom er geen bevroeden meer

hoe wilde dieren waren lief en loom, verzadigd.  
Vrees niet. De hartstocht zal weer jagen gaan,  
in het bange hart de weerhaak slaan totdat

als dood konijn 't in alle rust verbloeden mag.

### **„Sapnavau, kad iš tikrųjų“**

... aistra yra vartojimas,  
išpardavimų medžioklė. Nusivylus  
valios jėga, aš užmigau vidur dienos. Ir kambarys,

net spengęs nuo tylos, ūmai tik subildėjo, sudundėjo,  
sugriaudėjo ir šuoliais leidosi ratu,  
mediniais didžiuliais pragaro žirgais

pavirtęs. Mat nuslėpta neturi būti,  
kad geismas valdo plienine ranka. Kai būdraudama  
be atvangos vis ieškai atvangos, vis rūpinies

tvorom ir atramom, ai, vis mėgini  
apsaugot statinį nuo siautulingos sielos viesulų,  
– regis, net sapnuose suvokti negali,

kad plėšrūs žvėrys pasisotinę aptingsta  
ir meilūs daros. Nebijok. Aistra vėl trauks medžioklėn,  
vėl baugią širdį varstys strėlėmis, kol ji

lyg triušis tykia nukraujavus atvangą suras.

### **Minieme sonatine voor Gerrit Kouwenaar**

eerste beweging: grondzeeën en windveren  
phaëton neemt een aanloop over de bonkige kleiakker  
stijgt aangedreven door vijf solexen op

uit de duinen zijn intussen al die bloesemblanke  
zwammen weggewaaid: het lot van metaforen  
tegenover ostinato van zowel het huilen als de lust

is dit muziek, is hier een werk verricht of  
houdt iemand bij hoe ik leegbloed, hoe de pols klinkt  
terwijl de geopende ader beeldschoon stroomt

in het aardse holt men trappen op en af  
de ene averechts de andere meanderend, beidend  
een verdaagde samenkomst: van fuga eind

zijn wij die ongerepten aan wie zich glansrijk  
een festijn voltrok? wat opvliegt zweet peentjes en toch:  
ik houd erom niet minder van je, zegt hij

### **Mini sonatina Gerritui Kouwenaarui**

pirmasis judesys: sušiauštos bangos ir plunksniniai debesys  
fajetonas, įsibėgėjęs per grumstuotą molio lauką  
kyla, traukiamas penkių mopedų „Solex“

iš kopų vėjas tuo metu jau išnešiojęs  
baltutėlaites kerpės: metaforų lemtis  
akivaizdoj ir verksmo, ir smagybės *ostinato*

ar muzika tatau, ar darbas šičia dirbamas, o gal  
čia stebi kas, kaip aš plūstu kraujais, kaip tvinksi pulsas  
o iš atvertos gyslos daili srovelė teka

žemėje laiptai rausiami aukštyn žemyn  
vienį į gelmę statmenai, kiti vingiuoti, tikintis  
jų pavėluoto sąlyčio: fugos finalo

gal mudu – nekaltieji, dėl kurių didinga  
įvyko šventė? Visa, kas nuo žemės kyla, išgąstinga, o vis tiek  
jis sako: dėl to tave aš ne mažiau myliu

### **Kale berg**

Jong leven is zoetgeurend – madelieven, weiden  
en vanillevla. Het vaatwasapparaat van sentiment

wiegt kostbaar stukgoed, lauw gesopt.  
Schoon werd het en zonder vergelijk veel later,  
  
gezandstraald door tot storm versnelde tijd. “De dood  
is het sublieme dat als enige binnen het bereik ligt  
  
van allen.” Zolang je het waaien voelt ben je niet  
weggemaaid. Hoe lang en zwaar het dwalen  
  
naar de top: ook dat een soort van weerbericht.  
In bloedige voorspoed wordt elders rap geoogst,  
  
Mals lentegras voor de winter ingekuild.  
Een zegen, op moede voeten voort te kunnen gaan  
  
naar het land waar geen cotroenen bloeien  
en de wind zal liggen als de liefste die je zocht.

### **Plikasis kalnas**

Salsvas jaunos gyvybės kvapas – vien saulutės, pievos  
ir vanilės pudingas. Sentimentų indų plovyklė  
  
sūpuoja brangią unikalybę drungnam muilų tirpale.  
Švaru ir neprilygstama daros kur kas vėliau,  
  
viską smėliu nušveitus viesulu įsibėgėjusiam laikui. „Mirtis –  
tai vienintelė didybė, prieinama kiekvienam.“  
  
Kol dvelksmą jauti, nesi dar  
nušienautas. Sunkus, klaidus ir ilgas  
  
kopimas į viršūnę: tai irgi lyg orų prognozė.  
Kitur po kruvino vešėjimo sparčiai ateina šienapjūtė,  
  
švelni pavasarinė žolė verčiama į silosą žiemai.  
Tikra palaima, kad gali pavargusiomis kojomis žengti  
  
į kraštą, kur citrinmedžiai nežydi,  
o vėjas žemėn gula lyg ieškotas mylimasis.

*Iš nyderlandų kalbos vertė Antanas Gailius*

Pēters BRUVERIS  
(Latvia)

Pēters Bruveris, poet, translator, was born in 1957 in Stuopini, Riga district. He graduated from the State Conservatory of Latvia in 1980, where he studied culture and art criticism. His first book of poetry appeared in 1987 and was followed by six others. He writes verse for children, texts of songs, librettos, and translates poetry from Lithuanian and Turkoman languages. He was awarded with several important Latvian prizes and The Award of the Baltic Assembly.

## POST SCRIPTUM

*Hermanim Margeram Majevskim*

ar aizlūzdamu balsi; nāk tumšām sejām  
ļaudis vakarēt, pār niedrēm aizaugušo upes līci  
trīs zelta spāres trīs, un saulriets  
mēļi noblāzmo pār ticējušiem egļu galiem,-- -- cik klusu  
tumšām sejām ļaudis nāk, ar kailām galvām, tukšām  
kabatām un noskrandušām drānām, no kā pie kā? – nav  
uzzināms, viss aizmirsies, viss melnā smiltī  
sasūcies, kopš baušļu galdiņos ir nodilusi Jēga  
un Šaubu zieģelis ir skolotājam lūpas  
uz mūžu zīmogojis ciet.

kā bēru procesija  
monotonā gaitā (vai tu vēl  
atceries tās dienasvidus spēles,  
zem lazdu krūmiem slēpjoties no svelmes  
un zilām flautām līgojot  
pār dzidro avotaci?); mēms pieskāriens,  
un nodun dzelmē skopa atbalss, bez vārdiem, neatgūstami,-- --  
par melnu nodeguli nodziest zelta spāres, kreš  
saltu rasu vaigos nakts un nočīkst  
viras pamestajā mājā,

kur aizlūzdamu balsi vakarēt  
pie izkūpuša skala

Pēters BRUVERIS  
(Latvija)

Pēters Bruveris, poetas, vertējas, gimē 1957 m. Rygos rajone Stuopinių valsčiuje. 1980 m. baigė Latvijos valstybinės konservatorijos Kultūros ir menotyros fakultetą. Pirmieji eilėraščiai spaudoje pasirodė 1977 m. Išleisti jo eilėraščių rinkiniai: “Juodas strazdas, raudonos vyšnios” (*Melnais strazds, sarkanie ķirši*, 1987), “Gintaro kaukolės” (*Dzintara galvaskausi*, 1991) “Sėdėjau parke ant suoliuko” (*Sēdēju parkā uz sola*, 1994) “Širdy juodojo paukščio gūžta” (*Sirdī melnajam putnam lizda*, 1995), “Gėlės pralaimėjusiems!” (*Ziedi zaudētājiem!*), “myli mane Dievas” (*mīl mani Dievs*, 2000), “Kalbos peizažas” (*Valodas ainava*, 2004). Taip pat rašo vaikų poeziją, libretus ir dainų tekstus teatro spektakliams. Verčia poeziją iš lietuvių kalbos ir iš tiurkų kalbų. Jo poezija spausdinta lietuvių, rusų, švedų, anglų ir kt. Europos kalbomis. Keleto svarbiausių Latvijos literatūros premijų, taip pat Baltijos Asamblėjos premijos laureatas. Čia skelbiami eilėraščiai iš rinkinių “myli mane Dievas” (“mīl mani Dievs”) ir “Kalbos peizažas” (“Valodas ainava”).

## Post scriptum

*Hermaniui Margeriui Majeovskiui*

lūžtančiais balsais; eina tamsiaveidžiai  
žmonės vakaroti, virš nendrėmis užaugusio upės užutėkio  
virpa aukso laumžirgiai trys, ir saulėlydis  
melsvai nušvinta patiklioje eglių viršūnėse, – taip tyliai  
tamsiaveidžiai žmonės eina, plikom galvom, tuščiom  
kišenėm, nuplyšusiom drapanom, iš kieno pas ką? – nežinia  
viskas pasimiršo, viskas į juodą smėlį  
susigėrė, nuo įstatymo lentelių nusitrynė Prasmė  
ir Abejonės antspaudas mokytojų lūpas  
užspaudė amžiams

tarsi laidotuvių procesija  
monotonišku žingsniu (ar vis dar  
atsimeni tuos žaidimus vidurdieniais  
po lazdynų krūmais nuo kaitros pasislėpus  
kai fleita mėlyna virpėjo  
virš žydro šaltinėlio?); nebyliai prisilietus,  
gelmėn nudunda šykščiai atsakymas be žodžių, negrįžtamai, --  
virš juodo nuodėgulinio blėsta aukso laumžirgiai, purto  
šaltą rasą skruostuos naktis ir sugirgžda  
vyriai apleistame name,

ten lūžtančiais balsais vakaroti  
prie rūkstančios skalos

## ECCE HOMO

Lūk, kāda cilvēka portrets, kuŗš jūtas kā piesiets  
neredzamā ķēdē, jebšu vairs nevar ne kaut,  
ne gulēt, ne sargāt, ne riet, kuŗš ir  
aizmirsis pat, ka ir cilvēka labākais draugs.

Lūk, viņš bailīgi dzīvokļa duravas paver:  
laukā atkala, notekcaurulē monotoni guldz  
izkūsis sniegs, bet viņam arvienu saltāk  
ap to vietu, ko fizioterapeiti dēvē par sirdi.

Lūk, viņš piesardzīgi šķērso pagalmu, gribēdams aizmirst  
gan dzimšanas dienu un datumu, gan dzimto  
vietu, lūk, viņš saspiež delnās sniega piku  
un bez kāda redzama nolūka ielidina pa

paša atspulgu rītdienas spogulī:  
sniega graudi izsējas peļķē virs siltumtrases;  
masu mēdijos gaudo vilki, un Rilki  
pārlapo nodokļu inspektors. Bet nepildās kase.

Lūk, viņš paātrina solīti, sēcošu elpu  
pārtipina pār ielu, pārlec pāri  
bērnudārza žodzinam, kur divi klases biedri  
no smaragdā vizoša kakliņa dzer vērša asinis kāri.

Lūk, viņš paceļ acis pret kailu zaru,  
kuŗā jānometas pirmajam strazdam,  
tik vieglam kā saules staram,  
tik viedam kā Ahūramazdam.

### **Ecce homo (vietojē autoportreto)**

Štai žmogus: kapliuoja burokus, vagoja bulves  
štai atitiesia nugarą – liepos viršūnėje gailiai  
supasi užkampio varna, lyg angelai balti plaukia debesys  
į galvą ateina toks vokiškas eilėraštukas  
*Abends, wenn ich schlafen geh'*  
*Vierzehn Engel bei mir steh'*

Vakaras dar toli, saulē zenite, nugara vario rudumo  
karštas smēlis degina pēdas, mažos prakaito  
srovelēs kutendamos rieda žemyn per pažastis

štai, kaimynė praeina pro tvorą su dalgiu ant peties

Štai jis padeda kaplį, štai jam duria paširdžiuos  
štai jis nueina prie tvenkinio gluosnio šešėly  
prigula aukštoje žolėje, užmerkia akis  
sukyla gerklėj kamuolys, piramidėj sujuda faraonas;

Štai, jis baisiai mylėjo, štai, jis tingiai kapliavo  
burokus, štai, ryškiai spindintis skalpelis sminga, žilas  
kranklys tarškina snapą, štai mylimoji  
su dalgiu ant peties štai rieškučios smegenų, štai

jis brenda į nusekusį tvenkinį, mojuoja rankom, tauškia  
apie žmonijos žūtį, apie meną, apie karalaites  
varles, apie mieląją vyšnių raudonio lūpom, štai žmogus,  
kuris daugiau nebemoka savęs susapnuoti

### **Bėrnība, 60. gadi, fragments**

pie Karātavu grāvja brukstalās tētis un es:  
mācos, kā pareizi stabules maut, saulīte rotā,  
putniņi dzied, vispār labi mums iet: tupeņu pietiek,  
runkuļi briest, mazās ačteles mirkšķina ruksis,  
svaigus lučus pa lēto (veselu spaņģi) rīt ar emku  
no Carnikavas atvedīs kaimiņš – oi, kā tad kadiķi  
sprakšķēs, oi, kā tad pasaule smaržos! cita neviena  
te bildītē nava, tikai tētis un es (zināms, ja neskaita  
Lutauša ēnu); *Reiches Arbeitsdienst*, kaujas pie Opočkas  
gaṛām, filtrācija un izsūtīšanas arī, ko gribi, to darīt tu vari: piemēram,  
abonēt laikrakstu *Cīņa* vai žurnālu *Zvaigzne*, saklausīt  
vecajā vefiņā (ar Eiropas karti uz skalas) balsis  
no tāspasaules, vari bez baiļu  
zvērus un putnus, un akmeņus nosaukt cilvēku  
vārdos, bet, esot cilvēkos, labāk pieturēt žaunas,  
jo – patiesībā – nekā jauna, joprojām vislabākais medījums  
cilvēku fauna, bet visērtākais bedījums  
masu kapi

divu lutaušu atvāztās rīkles: tas pirmais jau vien kā izbāznis,  
izsistiem zobiem, bet otrais turpina uz globāliem šmirģeļiem  
asināt ilkņus; grāmatplauktā starp *Kaķīša dzirnavām* un  
*Santechnika rokasgrāmatu* brūnē *Nirnbergas epilogs*,  
koku stumbros aprepē šrapneļu pēdas, maigi piesedzot  
tramīgu zaķa bērnu, zemāk noliecas tumšzaļie  
egļu zari, ko gribi, to darīt tu vari: strazdiem būrīšus naglot, atļauties

palakties ar runci no vienas blodiņas pienu, vari atļauties nebīties  
no tēraudcieto dekorāciju it kā mūžīgā fona; vakarā Misiņš  
latviski pasaku izstāstīs, gogelmogelis garšos kā allaž un Poriņš  
ar Viļumani griezīsies tikko pirktajā elektriskajā patafonā...

brukstalas vēl kailas, Sulu mēnesis, tikko pārskrējis  
pirmais negaiss, un tas ir laiks, kad kārkliem miza atlec  
vislabāk, pūpolu samts pieskaņas vaigam,  
čaukst sīpolu mizas, gaidot krāsojam olas, pelnu mākonītis  
virs uzplaukt gaidošām kāršurozēm, šūpotnes, gaidot  
draiskā vēzienā iešūpojamies no rietiem līdz rītiem, no asarām līdz smeijām, visu  
tu iemācīsies paturēt dziļi kā dzelvē sevī: samīdīts vecmammas  
miršu vainags, iznīcinātājiem spīdzinot, pratinot – vai tev dēli dzīvi  
jeb slēpjas vēl mežā? Caurvējš baznīcā, mijkršlī nopūsto sveču gali  
dzeltenbāli kā nocirsti lūdžēju pirksti, drīz Lielā diena, tad  
Vasarssvētki – eiju, ai, eiju! -- nāks mājā ar meijām  
un cīrulis debesīs skries – *viru virumis virr...*

mājupceļā izdaru savu pirmo ierakstu uz bērza tāss:

MAN STABULE IR

### **Vaikystė, septintasis dešimtmetis, fragmentas**

prie Kartuvių griovio krūmynuose tėtis ir aš –  
moka kaip reikia lumzdelį skaptuoti, saulutė žaidžia  
paukšteliai gieda, toli palikome bėdą: bulvių pakanka  
runkeliai bręsta, mažom akutėm mirkčioja kriuksis  
šviežių vėgėlių pigiai (visą guotą) rytoj savo emka  
iš Carnikavos atveš kaimynas – oi kaip traškės  
kadagiai oi kaip pasaulis kvepės! Nieko daugiau  
nuotraukoj nesimato – tik tėtis ir aš (žinia, jei neskaičiuosim  
Žmogėdros šešėlio); *Reiches Arbeitsdienst*, mūšis prie Opočkos  
baigtas, valymai ir trėmimai baigės, brolyti, ka nori gali daryti, pavyzdžiui,  
prenumeruoti laikraštį *Cinia* ar žurnalą *Zvaigzne*, gaudyt  
per seną vefuką (su Europos žemėlapiu skalėj) balsus  
iš ano pasaulio, gali be baimės  
žvėris paukščius ir akmenis žmonių vardais  
vadinti, bet tarp žmonių geriau pričiaupt savo žiaunas:  
senas pasaulis ar jaunas, vis vien medžioklėj laimikis geriausias –  
žmonių fauna, o laidot vis tiek patogiausia  
masiniame kape

du žmogėdros išžioję rykles, pirmasis jau tarsi iškamša  
išmuštais dantimis, bet antras vis dar į pasaulinį galąstuvą  
iltis galandą, knygų lentynoj tarp *Katinėlio malūno* ir  
*Santechnikos žinyno* ruduoja *Niurnbergo epilogas*  
medžių kamienuos aprandėjo šrapnelių žymės, ant žemės lengvai pridengę  
baikštų mažą kiškutį, guli  
eglišakiai tamsiai žali, ką nori daryti gali: gali strazdams inkilus kalti, gali  
iš vieno dubenėlio su runcium pieno palakti, gali visai nebijoti  
lyg plienas tvirtų dekoracijų amžino fono, vakare per radiją Misinis  
latviškai pasaką seks, gogelmogelio skonis kaip visada ir Puorinis  
su Vilumaniu suksis tik ką pirktam elektriniam patefone...

krūmokšniai dar pliki. Sulčių mėnuo, ką tik prabėgo  
pirmoji perkūnija, šitą metą karklų žievė lupas  
lengviausiai, kačiukų aksomas žandą paglosto,  
čeža svogūnų luobai, belaukdami dažom kiaušinius, pelenų debesėlis  
virš žydėt besiruošiančios piliarožės, sūpuoklės, belaukdami,  
patrakusiais šuorais sūpuojamės nuo sutemų ligi ryto, nuo ašarų lig juoko visa  
tai išmoksi laikyti savyje lyg akivare: sumindytą  
senelės mirtų vainiką, stribams bekankinant beklausiant: ar gyvi tavo vaikai  
ar slapstosi vis dar miške? Skersvėjis bažnyčioj, prieblandos užpūsti žvakigaliai  
gelsvai balkšvi lyg nukirsti maldininkų pirštai, greit Velykos, paskui  
Sekminės – eisiu vai eisiu! – žingsniuos namo su berželiais  
ir vieversys skris dangumi – *viru virumis virr...*

pakeliui namo padariau savo pirmą įrašą beržo tošyje

dudele mano yr\*

### **Mirklis pirms simfonijas**

Tik daugz lieka, tik daugz neįsta prieka,  
Itin kā nepietiktu ar vienu korāli dienā,  
Ar vienu krūzīti piena, ar vienu  
Atbildības pilnu mezglu ikdienas domu pavedienā; zibens  
No skaidrām debesīm! Iz dzelmju dziļumiem  
Vārds. Neviltotā izbrīnā pavērtas lūpas, atpakaļ  
Attinas filma, no drupām atpakaļ uzslejas pils,  
Par baskāji ganupuiku olnīcas galā atdomā sevi atpakaļ  
Sirms, noguris futurologs. Tik daudz dievišķa prieka  
Ik sienāža čirkstā, ik kamenes zumēšanā,  
Ik sīkā kā ziedīņa uzplaukšanā, Zemesmāt,

---

\* Ši eilutė originale įrašyta ranka, vaikiška rašysena su klaidomis – V.D.

Esi tuvu man klāt, iz tevis ik stāds, ik  
Zāļu stiebrs, tev mūsu pēdējo duravu atslēgas riekšā.  
Kā siltam, rasmīgam pavasarlietum gribas nolīt pār tevi,  
Kā rūsganam rudzu vējam noglāstīt tevi,  
Un lai visbaltākie sniegi, kas nosnieg pār tevi,  
Ļauj mums bez bažu un rūgtuma atgriezties sevī.

Pārāk mainīgi esam, itin kā nepietiktu ar ļaušanos  
Gadskārtu ritam, pārāk šaudīgi, šaubīgi – itin kā  
Nezticēdamies gauda atmiņai, saulrieta skaistumam,  
Galu galā – Laimes likumam, pārāk smagus citātu  
Maisus nesam, nemanīdami, kā mežazvēru pēduraksts  
Mums pasaka priekšā, rau, tur, medaini saulainā norā,  
Tava galvenā pieturvieta, gaidi, līdz taureņi  
Metīsies tev uz pleciem, līdz ziņkārīgs zaķabērns panāksies  
Tuvu un vējš bērza lapotnē iešalks tavas  
Dvēseles simfoniju; tik dievišķi daudz satelp  
Ik putna trellī, foreles zibā, rasas piliens bezgalībā....

...apvīti jautājumzīmēm kā žņaudzējčūskām, aizmirstam  
Uzdot sev Jautājumu: kālabad gan tas viss,  
Šī zeme, šīs upes, šīs debesis,  
Zīriņa zibsnīgā steiga, niedru stabules dziesma, rūsa,  
Kas virs pamales plaiksnās, pupuķu dejas, sejas  
Vecos albumos, tik līdzīgas mūsējām, un tas klusums  
Starp skaņu un skaņu, starp vārdu un vārdu, starp  
Dzīvi un dzīvi, starp beigām un sākumu, kas kā kupols apņem  
Snaudoša purva bruņurupuča sapni;  
lēni, lēni  
Dieviņš brauca  
no kalniņa  
lejiņā...

### **Akimirksnī priēš simfonijā**

Tiek daug atlieka, tiek daug netikro džiaugsmo dēl nieko  
Lyg nepakaktų vieno choralo per dieną  
Ir vieno puodelio pieno, vieno  
Atsakomybės mazgo kasdienių minčių grybienioj, žaibas  
Iš giedro dangaus! Iš gelmių gilumos  
Žodis. Nesuvaidintoj nuostaboj lūpos pravertos, atgal  
Sukasi filmas, iš griuvėsių vėl statos pilis,  
Basu piemenėliu tako gale save prisimena  
Žilas, nuvargęs futurologas. Tiek daug dieviško džiaugsmo  
Iš kiekvieno žiogo čirškimo, iš kiekvieno kamanės dūzgimo

Iš kiekvieno mažiausio žiedelio skleidimosi, Žemėmote,  
Būki arti, prie manęs, iš tavęs kiekvienas augalas, kiekvienas  
Žolės stiebelis, tavo rankoj raktai durų mūs paskutinių  
Lyg šiltam, rasojančiam pavasario lietui, noris nulyt ant tavęs  
Tarsi rusvam rugių vėjui, glostyt tave  
Ir tie balčiausi sniegai, kur nukloja tave  
Teleidžia mums be kartėlio ir rūpesčio atsigręžt į save

Tokie nepastovūs esam, lyg negana kad leidžiamės į  
Metrievių ratą, tokie nepastovūs dvejojantys – ypač kai  
Netikėdami grūdo atmintimi, grimztančios saulės grožyje,  
Pagaliau, Laimės įstatymu, sunkiausiai citatų  
Maišus nešiojamės, nepastebėdami, ką miško žvėrių pėdsakai  
Gali mums pasakyti, štai, čia, saldžioj lyg medus saulėtoj laukymėj  
Tavo svarbiausia stotelė, lauk čia, kol drugeliai  
Ims tūpti tau ant pečių, kol smalsus kiškutis pribėgs  
Prie tavęs ir vėjas beržo lapais iššlamės tavo  
Sielos simfoniją, taip dieviškai daug telpa  
Kiekvienoje paukščio trelėje, upėtakio spindesyje, rasos lašelio begalybėje...

...apvyti klaustukų tarsi smauglių pamirštam  
Užduot sau Klausimą: kurių galų visa tai  
Ta žemė, ta upė, dangus  
Žuvėdros staigumas lyg žaibo, nendrinės dūdelės daina, amalas  
Plazdantis virš horizonto, kukučių šokiai, veidai  
Senuose albumuose, tokie panašūs į mūsų ir ta tyla  
Tarp garsų ir garsų, tarp žodžių ir žodžių, tarp  
Gyvenimo ir gyvenimo, tarp pabaigos ir pradžios, kur lyg stiklo kupolas gaubia  
Snaudžiančio pelkinio vėžlio sapnus.

lėtai, lėtai

Dievulis važiavo

nuo kalnelio

apatėlėn...

\*\*\*

*omnia mutantur, nihil interit...* rakstiet už vairogiem  
saviem, rudens kad atmasko mežus un vižņojas upes,  
ardievu sniegi kad slapina vaigus un trūdošos salmos  
peles vairs nerod ne grauda. Ceļš no lūpām līdz lūpām  
reizēm ilgst ilgāk par ceļu no Trojas līdz Itakas krastiem,  
Ninives drupas bieži ir tuvāk par pēdējām ziņām,  
tuvāk par guļamistabas spoguļi zilgani blāvu,  
tuvāk par sapņos vai palagu krokās gaisušām dziņām.  
Osta, rau, atkal, fanfārām skanot, pavada kuģus,

dzejoļi atkal tic saviem kalpiem un liedaga smiltīs  
bērni būvē mums pilis un tempļus, rotātus ziediem;  
jūra paliek tā pati, kaut nomainās vārdi un ciltis.  
Atver pasaules karti un iznes to zvaigžņotā naktī,  
izplet rokas no pola līdz polam – viss ir tepat,  
jebšu dzīve, metot miglu un viltīgi smīnot,  
centās tev ietovēt uz krūtīm – nekur un nekad.

\*\*\*

*omnia mutantur, nihil interit*, rašykit ant savo  
skydų, ruduo kai nuplēšia kaukes miškams ir aižēja upēs  
sudievu sniegai kai skruostus drēkina ir supuvusiam šiene  
pelēs daugiau nē grūdo neranda. Kelias nuo lūpų prie lūpų  
kartais trunka ilgiau nei kelias nuo Trojos lig kranto Itakės  
Ninevės griuvēsiai dažnai būna arčiau už žinias paskutines  
arčiau už miegamajame veidrođi matinį melsvą  
arčiau už sapnus ar klostes paklodžių ar blėstančią aistrą  
uostas, aure, vėl skambant fanfaroms savo laivus išlydi  
eilėraščiai patiki vėl savo tarnais ir pajūrio smėly  
vaikai stato mums pilis ir šventoves, gėlėmis jas papuošę  
jūra vis ta pati nors mainos vardai jos ir gentys  
Atskleisk pasaulio žemėlapi neškis į naktį žvaigždėtą  
rankas išskėsk nuo poliaus lig poliaus – viskas taip pat vis  
nors gyvenimas, mesdamas miglą, šaipos klastingai  
bando tavo krūtinėj išstatuiruot – niekur ir niekad.

## Kuolkā

cik vien var tālu, jebšu līdz tepatienei vien,  
esmu ticis: tas pats liedags, tas pats apvārsnis,  
tā pati laiva (tikai tagad ieputināta smiltīs), drīz  
vižņosies ūdens: sauskaulī našļi tik palsi,  
Dēmostēns zaudējis balsi, Borejs vėl neatpūš šurpu  
teiksmainu vēsti par hiperboreju valsti: sēdi  
un kalsti! un skaties, kā klibs piekrastes pirātu (kājgriežu) kleperis,  
lukturi kaklā, brien gařām, pat ne uz sekundi nepavērsdams  
skatienu uz mani, kuŗš te smiltīs velk  
kādas nomaļas atlantīdas kontūras: tik līdzīgas  
bērnības vaibstiem

cik vien tālu var, jebšu līdz tepatienei vien

vilņi pakāpjas pretim un tad projām it žigli skrien,  
atstājot mūžības sāli uz plakstiem

## **Kuolkoje**

Toli kaip tik įmanoma, nors ir visai čia pat  
nutvykau: tas pats pajūris, tas pats horizontas  
ta pati valtis (tik šį kartą užpustyta smėlio), netrukus  
išplauks vandeniui išas, nendrės išdžiūvę, pabalę  
Demostenas kalbėti negali, Borėjas kol kas čionai neatpūs  
pasakų žinios apie hiperborėjų šalį: sėdi  
ir džiūsti, kvaileli, žiūrėdamas, kaip raišas pakrantės piratų (kojapjovių) kuinas  
su žibintu ant kaklo praeina pro šalį, nė akimirkai nepažvelgęs  
į mane – čia smėlyje traukiu  
kažkokios pakraščio atlantidos kontūrus, visai panašius  
į vaikystės grimasas

Toli kaip tik įmanoma, nors ir visai čia pat  
bangos pakopom pirmyn ir atgal ritas taip greitai  
nuguldamos ant vokų amžinybės druska.

*Autoriaus paaiškinimas lietuviškam vertimui: kadaise Kuolkos rago pakrantėse siautėjo lyviai plėšikai, per audras naktimis vedžiodavę pajūriu šlubą arklį su žibintu ant kaklo ir klaidinę praplaukiančius laivus, kad šie užplauktų ant seklumos. Ledingame vandenyje nuskendusią jūreivių batus prišaldavę prie kojų, ir plėšikai brangesnius batus nupjaudavę kartu su skenduolių kojomis, todėl buvo vadinami kojapjoviais (kājgrieži).*

Iš latvių kalbos vertė Vytautas Dekšnys

Birutė MAR  
(Lietuva)

Birutė Mar (Marcinkevičiūtė), poetė, aktorė, gimė 1969 metais Kaune, baigė Juozo Naujalio meno mokyklą, studijavo Peterburgo teatro, muzikos ir kinematografijos institute. Nuo 1993 Vilniaus Nacionalinio dramos teatro aktorė. Išleido eilėraščių rinkinius *Neišsiųsti laišakai* (1995), *Kokoro* (1999), *Solo* (2001).

## **KAUKĖS**

### **I. Vėlinės. Senos moters balsas prie bažnyčios vartų**

žvakių nėra vaikiuk  
nejaugi nėra  
neatmenu metų tokių kad nebūtų  
atmenu – snigo prieš pusšimtį metų  
balta – tai buvo Dievo vakaras lapkritį  
bet kad žvakių nebūtų neatmenu

nueisiu  
nejaugi tamsoj  
atsisėsiu ant tvorelės  
kur vasarą perdažė  
žmonės gerieji –  
nejaugi tamsoj

tik pamanyk  
eis pro šalį  
ieškos apgraibom artimų  
jei neduok Die mėnulio nebus  
apgraibom artimų

pamanyk tik  
žvakių nėra –  
ir prie bažnyčios tas diedas nebeparduoda  
kur su pigiais paveikslėliais sėdėjo  
išmaigytus pirštais saldinius  
vaikams per pamaldas kišdavo  
jau nebesėdi –  
pasimirė kur

oi tu Die  
nejaugi tamsoj  
reiks pralaukt  
prakentėti tą tamsą  
...

Birutė MAR  
(Lithuania)

Birutė Mar (Marcinkevičiūtė), poet, actress, was born in 1969 in Kaunas, graduated from Juozas Naujalis Art School, studied at the Institute of Theatre, Music and Cinema of St. Petersburg. Since 1993 she has been an actress in the National Drama Theatre in Vilnius. Since 1995, she has published three collections of poems.

## **MASKS**

### **I. All Souls Day. Old woman's voice at the church gate**

no more candles, child  
really, none  
can't remember the year they were gone without a trace  
I do remember—it was snowing, fifty years ago  
white—that was God's evening in November  
but I don't remember candles, without a trace, gone

I will go away  
really in darkness  
I will sit on the fence  
that was painted in summer  
oh, my dears—  
is it really in darkness

you just say to yourself  
someone will pass by  
fumbling in the dark, searching for someone dear  
as if, God forbid, there is no more moon  
fumbling the dark for someone dear

you just say to yourself  
the candles, gone, without a trace—  
and the old man at the church selling  
cheap paintings doesn't sit there anymore  
swapping them for sticky-finger sweets  
that he would offer to children during holy mass  
not anymore—  
dead and forgotten

oh, my God  
is it possible? in the dark  
will I have to stay  
suffering through that darkness  
...

### **II. Japoné**

lauksiu –

kol ašaros mano pakibs

šerkšno lašais ant medžių

lauksiu tavęs  
po mėnuliu baltuoju

žąsys išskris  
ant drobės nakties išlikę

mažos senutės išeis  
į kalnus numirt -----

ir aš išeisiu -  
bet grįšiu

šimtamete pušim tavo kelio  
šmėkla mylėtos moters...  
....

## **II. Japanese Woman**

I will wait

until my tears are poised to fall  
lined -up like drops on a tree

I will wait for you  
under the snow white moon

geese will fly away  
they have survived on night's linen

A few old women will leave for  
the mountains to die-----

and I will leave  
but I will return

a hundred year old pine on your path  
the dark spirit of the woman you loved  
...

## Iš ciklo “TYLOS VĖRINIAI”

pipylė tyro vandens –  
bet susidrumstė

bet buvo ant dugno  
keli atminties trupiniai

...

gražiausi kurie sugrįžta  
iš tolimų kelionių  
iš nepažįstamų miestų

šypsosi,  
paslaptinai tyli

gražiausi, kurie ką tik  
prieš ištardami

...

jau tuščia,  
jau švinta,  
jau prieblando ryto  
kelios mintys staiga,  
keli sutvinksėjimai  
laiko, rodyklių, kūnų

saldi neramybė,  
tirpstantis miestas,  
tylos vėriniai...

...

iš visų gyvenimų –  
aš prisimenu vieną rudenį  
to rudens atminty –  
žvelgiu pro sulytą langą  
tame lange –  
matau nusidriekusį kelią  
ant to kelio –  
randu įspaustą pėdą  
toje pėdoje –  
pastatau namus  
tuos namuos –

pasodinu vaikystės papartį  
tame papartyje –  
susapnuoju švytintį žiedą  
ant to žiedo –  
regiu nukritusį lašą  
tame laše –  
atpažįstu seną veidą  
tame veide –  
išgirstu savo balsą...  
...

From the cycle *NECKLACE OF SILENCE*

pure water poured –  
but muddied

but on the ground there were  
drops – a few – of memory

...

beautiful one that returns  
from far away journeys  
from unfamiliar cities

smiling to yourself  
mysteriously silent

beautiful one, that only just  
before utterance

...

it's already desolate,  
already dawn  
already morning twilight  
some thoughts all of a sudden  
some pulses of light sowing  
time, hands, bodies

sweet disturbance  
melting city  
necklace of silence

...

from all of my lives  
I remember one autumn  
in the memory of that autumn  
I peer through a rivery window  
in that window  
I see an open stretch of road  
on that road  
I find a footprint  
in that footprint  
I build a house  
in that house  
I plant my childhood fern  
in that fern  
I dream of a shining blossom  
on that blossom  
I see a fallen drop  
in that drop  
I recognize an old face  
in that face –  
I hear my own voice  
• • •

## **AUTOBIOGRAFINIS**

išmukti visokių triukų –  
vilkėti fraką, peruką  
mikliai keisti grimą ir kaukes  
šaudyti (iš tuščio šautuvo)  
laikyti špagą, špygą (kišenėj)  
nepamiršti iškalbos meno  
ir pačių paprasčiausių dalykų –  
kvėpavimo, dikcijos, elegancijos  
formos, santykio

*(kad paskui vieną dieną suprastum  
KAM visa tai, ir ne tik...)*

įveikti visas baimes  
traumas, ligas – didybės  
maniją, depresiją, nerimą  
slogą, laikiną meilę  
dar būtinai – saikingai gerti ir valgyti  
lavinti ne tik kūną –

atmintį, klausą, skonį  
vieną po kito skaityti  
Nietzsche, Freudą, Platoną, klasikus  
("dviračiai – seniai išrasti" –  
bet ne visi dar keliai...)

išmokti alsuoti giliai  
kad užmigtum  
nepamiršti jogos, tylos, meditacijų  
garsų terapijos, šokių  
išmokti visokių –  
menuetų, valsų, duetų,  
piruetų, tango, baleto  
striptizo ir net

išmokti stovėti tamsoje  
būti paskutiniu  
išmokti laukti

*(kol pagaliau nusišypsos laimė – vieną dieną  
visų akivaizdoje pakilti spindulio balto švieson  
ir, viską užmiršus, pereiti lyną ploniausią,  
užmerktomis akimis, lengvai tarsi koptum  
žvaigždynais, likimo styga, staiga  
supratus KAM visa tai,  
ir ne tik...)*

ir kas benutiks –  
virtuoziškai išsisukti  
koketišškai šypsotis  
elegantiškai lenktis  
mįslingai tylėti  
fotogeniškai atrodyti, tačiau  
filosofiškai žvelgti į viską

*(staiga supratus KAM visa tai, staiga  
suklusus, kaip verčiasi, virpa,  
kūlvirsčiais skrieja maža  
akrobatė – širdis...)*

...

## AUTOBIOGRAPHICAL

to learn a variety of tricks  
to wear a dress coat, a wig  
deftly change makeup and masks

shoot (from an empty rifle)  
handle a sword, a snub (picked from a pocket)  
not to forget elocution  
and its most simple aspects—  
breathing, diction, elegance  
form, relation

*(that one day you come to realize  
WHAT is all that? and not only that)*

to overcome all fears  
traumas, illnesses – mania  
for fame, depression, anxiety  
nightmares, passing love  
and without fail – eat and drink in moderation  
to train not only body –  
but also memory, ear, good taste  
one after the other, to read  
Nietzsche, Freud, Plato, the classics  
("bicycles – invented long ago  
but not yet all the road)  
to learn deep breathing  
so as to fall asleep  
not to forget yoga, silence, meditation  
healing with sound, dance  
to learn a variety –  
minuets, waltzes, pas-de-deux  
pirouettes, tango, ballet  
striptease and more than that

to learn to stand in darkness  
to be the last  
to learn to wait

*(until at last happiness will smile on you—one day  
with all eyes on you to rise into a beam of light  
and forgetting everything else, to pass across the thinnest rope,  
eyes shut tight, becoming lighter, as if scaling  
constellations, a string of fate, all of a sudden  
having realized WHAT all that is  
and not only. . .)*

and so whatever happened  
like a virtuoso, step out of it  
coquettishly smile  
elegantly bow

mysteriously keep silent  
appear photogenic, but  
look at everything philosophically

*(all of a sudden having realized WHAT all that is, all of a sudden  
my ears prick up, how better to listen, a quiver  
tumbling, it takes flight, my tiny  
acrobat – heart)*

. . .

### **Solo**

scenų nebėr dekoracijų –  
tik tai šviesa,  
šviesos takas

tik nebylio veidas –  
paryškintos akys,  
suknelė juoda,  
rankos, asketiškai tuščios

tyla tarsi riksmas –

tai, ko niekad  
apie ką visados

prieš atsisveikinant,  
uždangai krintant,  
pabundant

.....

### **Solo**

No more scenery on the stage  
purely light  
the light path

just dumb show faces  
eyes becoming clearer  
dress pitch-black  
hands, ascetically empty

silence like a scream

this, that never  
about what always

before saying farewell  
the curtain falls  
you wake up

...

### **Vietoj biografijos**

VAIDMUO, arba visi vaidmenys –  
kažkada suvaidinti ir užmiršti,  
patys mieliausi, t.y., tie, kurie dabar,  
ir tie, kurie dar svajonėse...

KELIONĖ, arba visos kelionės,  
pasitinkantys nepažįstami miestai,  
traukinių bėgiai, debesų takai,  
žmonės, kurie irgi keliauja,  
susitikimai ir sudie, laiškai, atstumai,  
laimingi akimirksniai, laikas...

TYLIAI, arba tai, kas lieka iš visų kelionių,  
balsų, veidų, kasdienio šurmulio...  
Kas prasideda, atvertus baltą puslapį –  
tyla, prisiminimas, eilėraštis...

### **Instead of an Autobiography**

A ROLE, or all the roles –  
played once upon a time and forgotten,  
the most dear, i.e., the ones that somewhere remain present,  
and the ones that somewhere become reverie. . .

A JOURNEY, or all journeys,  
satisfied with strange cities,  
train tracks, cloud tracks,  
crowds of people that travel, too,  
hellos and goodbyes, letters, distances,  
good times, time. . .

IN SILENCE, or that which remains from all journeys,  
voices, faces, the din of everyday. . .  
What begins when a white page opens –  
silence, remembrance, poem. . .

Translated by J.C. Todd

Duncan BUSH  
(Wales)

Duncan Bush, poet, novelist, playwright, translator, was born in 1946 in Cardiff, Wales. He studied at British and American universities. He lives in South Wales and Luxemburg. He has published seven volumes of poetry, two novels, and written scripts for stage and screen.

### **Soleil de Miel**

Sunstrain. Gravel; scraggy  
dunes. The matchflame flares

invisibly,  
to a warped, smoky

transparency. I light  
another dry, unwanted mid-afternoon

cigarette: a blind man's  
under this blue

sky. I lounge at length  
beside you,

dulled  
with wine, amnesic

from the sun.  
The sea

shudders,  
is as far as a mirage. The crowds

are far,

as numerous as sand.

The simple life.... But even

here

we are here

to consume: sun, watermelon,  
wine; this tobacco harsh and black as tea;

each other.

The cigarette end smoulders

in sunlight. I shift  
to speak to you but you seem

asleep, spent  
to the sun. I watch you

through Polaroids.

The scrotum  
shrinks.

Hester, we're clenching fistfuls  
of loose sand;

they pour out the faster  
the tighter we grip.

Duncan BUSH  
(Velsas)

Duncan Bush, poetas, romanistas, dramaturgas, vertėjas, gimė 1946 metais Kardife (Velsas), studijavo Britanijos ir JAV universitetuose. Pastaruoju metu jis gyvena Pietų Velse ir Liuksemburge. Jis yra išleidęs septynis eilėraščių rinkinius, du romanus, parašęs pjesių ir scenarijų televizijai.

### **Soleil de Miel**

Saulėsvidis. Smėlis; prakaulios  
kopos. Degtukas plykstelį nematoma

liepsna,  
jos dūmai virpina

vaiskų orą. Be jokio noro prisidegu  
dar vieną sausą vidudienio

cigaretę: aklas žmogus  
po mėlynu

dangumi. Drybsau išsitiesęs  
šalia tavęs,

apspangęs  
nuo vyno, išskalautas

saulės.  
Jūra

šiurpsta,  
toli kaip miražas. Minios žmonių

tolumoj,  
nesuskaičiuojamų kaip smiltys.

Paprastas gyvenimas... Bet netgi

čia  
mes esame tam,

kad vartotume: saulę, arbūzus,  
vyną; šį rupų ir juodą kaip arbata tabaką;

vienas kitą.  
Cigaretės galas smilksta

saulėje. Susimanau  
pakalbėti su tavimi, bet tu, regis,

užsnūdai,  
išsekinta saulės. Stebiu tave

pro poliaroidus.

Kapšelis  
susitraukia.

Hester, mes gniaužiame saujose  
bergždžią smėlį;

juo stipriau spaudžiam,  
juo greičiau jos tuštėja.

### **Sisera and Jael**

The sun shone like a dark thing  
through the roof's weft; the safety of the tent  
smelled clean, of hemp,  
like a new sack.

At the end of thirst  
from stumbling over rock and slithering  
down dry screes pouring like bits of broken bottles,  
he'd begged for water  
like some crownless, fleeing king.

And she, the woman,  
was nervous, watchful, hospitable:  
like a woman living without  
a man, a tent pegged out alone  
in the high blue desert air  
under barren mountain-passes  
of red Sinai stone.

He waited for the water: she squeezed milk  
out of the tethered goat. She brought him butter  
in a white-glazed dish.

He had begun to look at her....  
But she'd already seen him dead.

When he slept, she took a flat stone in  
her hand and hammered a tent-pin  
like a piton through his head.

### **Sisera ir Jaelė**

Saulė lyg juodulys švietė

pro stogo audinį; palapinės danga  
kvepėjo švara, kanapėmis,  
tarsi naujas krepšys.

Troškulio iškamuotas,  
klupinėjęs uolom ir slidinėjęs  
sausais nuobirynais, plūdusiais lyg sudaužytų butelių šukės,  
jis maldavo vandens  
tarsi koks netekęs karūnos, bėgantis karalius.

O ji, moteris,  
buvo baikšti, budri, svetinga:  
kaip moteris, gyvenanti be  
vyro, palapinė, vienintelė pakibus  
aukštai žydrame dykumos ore  
po bevaisėm raudonojo Sinajaus akmens  
perėjom.

Jis laukė vandens: ji melžė pieną,  
pririšusi ožką. Atnešė jam sviesto  
baltame glazūruotame dubeny.

Jis ėmęs ją apžiūrinėti....  
Bet ji jau matė jį mirusį.

Kai jis miegojo, ji paėmė rankon plokščią  
akmenį ir įkalė palapinės kuolelį  
tarsi kobinį kiaurai jo galvą.

### **Uncle Charlie**

Even when they cut out one  
of Uncle Charlie's lungs  
he'd coax visitors  
to smuggle him in a packet of Park Drives –

the dropped voice  
and a comic's glance round for the nurse.  
He complained he couldn't eat  
the hospital food,

said they were giving it  
back to him minced,  
meaning the missing lung. And he'd wink

with that drinker's droll gooseberry eye

always slightly askew  
to the universe you saw.  
When Auntie Kitty left the ward in tears  
he said at least it was better

than raw tongue and then cold shoulder,  
which he often got at home.  
And winked  
again, but absently.

None of us brought him cigarettes,  
but he got them somewhere –  
I thought of that left lung  
inhaling and expelling

smoke behind a bolted toilet door –  
and everyone agreed he'd never change,  
with the ungrudged admiration  
granted the self-doomed.

In 1944 he'd been a P.O.W. in Italy,  
and my father said that for Charlie,  
after six months in that camp, every day  
now was a bonus, something for nothing.

Thousands thought the same,  
my father said, with a bitterness  
never explained  
but which, over fifty years later,

still makes him long  
for the England football team  
to lose even to Germany .  
Somewhere in all this

is the smell of bruised sage in  
the rough cloth of the uniform  
given you flat in its creases.  
And then, years later, it's 1958 or '62,

and you 're looking from a window  
at your old khaki drill trousers  
pegged out drying on the line for work,  
as penniless as you are, both pockets out...

## Dédé Čarlis

Netgi tada, kai išpjovė vieną  
dėdės Čarlio plautį,  
jis prašinėdavo lankytojų  
slapta atnešti jam paketį Park Drives –

prislopintu balsu  
ir nutaisęs komiko žvilgsnį seselei.  
Skundė negalįs valgyti  
ligoninės maisto,

sakydavo, kad šis grįžta  
permaltas,  
turėdamas omeny trūkstamą plautį. Ir mirkčiojo  
girtuokliška, juokinga agrasto akim

visad šiek tiek šnairuodamas  
į mūsų pasaulį.  
Kai teta Kiti paliko palatą apsipylus ašaromis,  
jis pasakė, tai bent jau geriau

negu grubus žodis, o paskui atsukta nugara,  
kurią dažnai matė namuos.  
Ir vėl mirktelejo,  
šįsyk tarsi sau.

Niekas iš mūsų nenešdavo jam cigarečių,  
bet jis iš kažkur jų gaudavo –  
pagalvodavau apie tą kairįjį plautį,  
įkvepiantį ir iškvepiantį

dūmą anapus užsklęstų tualetų durų –  
visi pripažinom, kad jis niekad nepasikeis,  
žavėjomės iš širdies,  
net ir pasirinkusiu pasmerktį.

1944-aisiais jo būta karo belaisviu Italijoje,  
mano tėvas sakė, kad Čarliui  
po šešių toje stovykloje praleistų mėnesių dabar  
kiekviena diena yra dovana, kažkas už ačiū.

Tūkstančiai galvojo taip pat,

sakē tēvas, jausdami nepaaiškinamā  
kartēlī,  
kuris ir po penkiasdešimties metū

vis verčia Čarlī ilgētis  
Anglijos futbolo komandos  
pralaimējimo, netgi Vokietijai.  
Kažkaip visa tai

atsiduoda sumuštu išminčiumi  
su grubaus audinio uniforma,  
kuri raukšlējās nuo tavo žvilgsnio.  
O vēliau, po daugelio metū, 1958-aisiais ar 1962-aisiais,

jau tu žvelgi pro langą  
į senas chaki spalvos tiko kelnės,  
padžiautas ant virvės,  
kaip ir tu bepiniges, išverstom kišenėm...

Vertė Eugenijus Ališanka

Kristiina Ehin  
(Estonia)

Kristiina Ehin was born in 1977. She defended her MA in Estonian and comparative folklore (in 2004), and has worked also as a creative dance teacher. She has published four poetry collections and is working as a freelance poet at the moment.

\*

nāgin unes  
piletiputkat  
ūhe bussipeatuse ees kus  
piletite asemel müüdi linnusulgi

ja müüja oli...  
vana mees  
varakevadine päike silmas  
ja teile preili...  
ütles ta aeglaselt  
ja võttis kuskilt ukse kõrvalt

kus võinuksid seista  
prügiämber ja luud  
veel ühe sule  
valge ja koheva  
kerge ja sama kõrge  
nagu ta ise

maksin ja läksin  
une poristes bussides  
uskumata ärkamist  
kartmata kontrollle

Kristiina Ehin  
(Estija)

Kristiina Echin, poetē, gimē 1977 metais, baigē estu filologijas ir folkloro komparatyvistikos magistrēs studijas, darbo originalaus šokio mokytoja. Ji yra išleidusi keturis eilėraščių rinkinius ir šiuo metu yra laisvai samdoma rašytoja.

\*

aš sapnavau  
bilietų kioską  
autobusų stotelėje, jame  
pardavinėjo plunksnas vietoj bilietų

ir pardavėjas buvo...  
pagyvenęs vyras  
su saulės spinduliukais akyse  
mergaite jums...  
pasakė jis lėtai  
ir iš kažkur jis iš už durų man ištraukė  
tenai stovėt galėjo  
šluotražiai ir šiukšlių kibirai  
dar vieną plunksną  
baltą ir purią  
lengvą ir ilgą  
kaip jis pats

aš sumokėjus nuėjau  
sapne apie dulkėtus autobusus  
jau netikėdama prabudimu  
jau nebijodama kontrolierių

\*

all uriseb linn  
linn kuhu põgeneda  
sügava vaikuse eest  
enda sees

lõputu linn  
kust jalgsi enam läbi ei käida  
lõplikud pöökpupupesteed  
mis juba tahaksid põgeneda  
põrandaks või paadiks  
et ainult mitte seista selle kiirusejõe kaldal  
ja kaitsta oma lehtedega  
viimast hingetõmbetäit õhku  
puhastada oma pungadega uuskvartaleid  
vinguseid vereringeid  
ja siiruse kõrgeid kaldaid

all uriseb linn  
kuhu peita oma sügav vaikus  
tema eest?

\*

apačioje gaudžia miestas  
miestas, kuriame galima pasislėpti  
nuo gilių tylos  
esančios tavy

begalinis miestas  
kurio neišvaikščiosi pėsčiomis  
nesibaigiantys šaligatviai apsodinti bukais  
kurie norėtų pabėgti  
ir tapti grindimis ar valtimi  
tik kad nereiktų stovėti šios greitaeigės upės krantuose  
ir neapginti savo lapais  
paskutinio oro gurkšnio  
ir neapginti savo kepenim naujų kvartalų  
užterštos kraujotakos  
ir nekaltybės aukštų krantų  
  
apačioje gaudžiantis miestas

kaip man nuslėpti savo gilią tylą  
nuo jo?

\*

olen vesi  
voolan hommikul välja  
mul on huuled prillid sõrmus ja käed  
olen vesi

ühest unisest järvest  
sügavalt maa alt  
tungin välja kui allikas  
vulinal trepist alla  
tänavale

vaatan kella ja jõuan kooli  
tere vesi  
kuidas siis läheb?  
olen täna soojemaks saanud  
mullune lumi on läinud

ja mida sa vesi siis tahaksid  
täna õppida?

tundma tuld  
tundma tuld ennast kaotamata

\*

aš – vanduo  
ryte išteku  
turiu akinius lūpas žiedelį rankas  
aš – vanduo

iš vieno mieguisto ežero  
giliai po žeme  
prasimušu kaip versmė  
čiurlenu žemyn laiptais  
į gatvę

žiūriu į laikrodį ir spėju į mokyklą  
sveikas, vandenie

kaip gyveni?  
šiandieną aš esu šiltesnis  
pernykštis sniegas jau nutirpo

ir ko gi dar šiandieną tu  
norėtumei išmokti?

pažinti ugnį  
pažinti ugnį, savęs prarasti nebijodamas

\*

on palav päev Brežnevi ajal  
ja mina alles väike tüdruk  
sinises sitsseelikus  
põgenen läbi kollase viljapõllu  
suurelt suurte inimeste sünnipäevalt  
kus süldid sulasid pikkadel peolaudadel  
ja mu õed ja tädipojad olid kadunud  
võrkkiigest ja marjapõõsastest rõkkavasse naeru

ja siis  
jõuan äkki  
mahajäetud maamajani

ühest katkisest kastist leian sihvaka piibu  
mis lõhnab vanade meeste järele  
veel vanemate kui vanaisa  
must magus mõru piip ühe hirmutavalt vana  
haige ja võib-olla juba surnud mehe  
huulte vahelt

mahtus mu taskusse ja kogu õhtu  
kiikudes tukkudes ja maasikatorti süües  
tundsin tema toredat  
musta ja vagurat vart  
oma higises peos

\*

karšta brežnevinė diena  
ir aš dar visai mažutė mergytė  
mėlyna medvilnine suknete

skrieju geltonais kviečių laukais  
iš didelio didžiųjų žmonių gimtadienio  
kur težo tirpdama šaltiena ant šventinių ilgų stalų  
o mano seserys ir pusbroliai išėjo  
žaist ant hamako ir į uogų krūmus

staiga  
pribėgau  
apleistą namą

vienoj sulūžusioj dėžėj radau jau išrūkytą pypkę  
kvepiančią senais seneliais  
dar senesniais už manąjį senelį  
juoda saldi karti pypkė vieno seno baisaus  
ligoto ir jau tikriausiai mirusio senelio  
burnoje

ji rado vietą mano kišenėlėj ir visą vakarą  
supantis žiovaujant ar kemšant braškių tortą  
jaučiau jos stebuklingą  
juodą ir tykią rankelę  
savo suprakaitavusiam delniuky

\*

Siber on nii hall  
et handi naine selles  
lihtsalt peab kirev olema  
kirevam kui linnud  
kirevam kui õigeusukirikud  
naftaleegid või veteranide ordenirinnad

ole pealegi kirevam kui mina  
ole õnnelikumgi kui mina  
põimi värvilisi pärle oma  
niigi lillelistesse kleitidesse  
hüüa mõnõ, mõnõ! oma mängivale pojale  
püüa pudenevaid pohli oma valgete sõrmede vahele  
olen heameelega su kõrval  
hall nagu Siber

\*

Sibiras yra toks pilkas  
kad jame gyvenanti chantų moteris  
tiesio privalo būt spalvinga  
spalvingesnė nei paukščiai  
spalvingesnė nei cerkvės  
naftos ugnis ir medaliai ant veteranų krūtinių

būk spalvingesnė negu aš  
būk laimingesnė negu aš  
į savo sukneles ir taip gėlėtas  
prisiūki šimtaspalvių karolėlių  
*mõnõ, mõnõ!* šauk savo sūnui žaidžiančiam  
rink smulkias bruknes baltaisiais savo pirštais  
man gera būti su tavim drauge  
Sibire pilkas

\*

noorus voolab aeglaselt välja mu silmade järvedest  
kas sa jõuad enne neist jooma  
lehed kukuvad juba selle suve puudelt  
ja selle suve puudelt  
pudenevad  
mu armusõnadki

sandaalid kotis lähen alla orgu  
ööõhk hõlmade vahel  
mina unetu  
üha uute tiibade kaotaja ja kõrvetaja

\*

jaunystė lėtai išteka iš manųjų akių ežerų  
ar suspėsi iš jų atsigerti  
byra lapai nuo vasaros medžių  
nuo vasaros medžių  
krinta  
ir mano meilės žodžiai

sandalus įsimetus kuprinėn į lygumą leisiuos  
vakaro oras žaidžia laukuos

o aš neužmiegu  
pametu ir apdegu vis naujus sparnus

\*

tūdruk suurte ruttavate öösilmadega  
südamesadamad saginat täis  
lubaduste laevad kohe lahkumas  
pikale teele

võtsid tüdruku said naise  
võtsid poisi said mehe  
võtsid naise said moori  
võtsid mehe said rauga

kust algavad jõed  
kellegi silmaveest  
kus algavad pärjad  
kahest esimesest lillest  
kust tulevad laulud  
nagu jäetakse jäljed  
haljasse hommikurohtu

kuidas tekkisid tähed  
mu õde öö tahtis mehele minna  
heitsin oma kaelast helmed  
talle ehteks

\*

mergaitė žvitriomis nakties spalvos akimis  
širdies uostai pilni nerimo  
pažadų laivai tuoj išplauks  
į tolimą reisą

sutikai mergaitę, gyveni su moterim  
sutikai berniuką, gyveni su vyru  
sutikai moterį, gyveni su sene  
sutikai vyrą, gyveni su seniu

iš kur upės  
iš kažkieno ašarų

iš kur vainikai  
iš pirmųjų dviejų žiedų  
iš kur dainos  
paliekančios pėdsaką  
ant pilkos ryto žolės

iš kur žvaigždės  
mano sesuo naktis įsigeidė ištekėti  
aš nutraukiau karolius nuo savo kaklo  
kad ją papuoščiau

*Vertė Erika Drungytė*

**Patricia Goodrich**  
(USA)

**Patricia Goodrich** is a poet, writer, and visual artist. Her poetry collections include *Mosser Street*, *Sidelights*, *An Intricate Lacing*, *Papered Rooms*, and *Flesh Tones*. She is a recipient of fellowships and residencies through the Andy Warhol Foundation, Atlantic Center for the Arts, Europos Parkas, Leeway Foundation, Puffin Foundation, Santa Fe Art Institute, Vermont Studio Center, and Yaddo. Ms. Goodrich also received Pennsylvania Fellowships in Poetry/Creative Nonfiction and was nominated for Pushcart Prizes in poetry and fiction. Her visual arts work is in collections in Lithuania, Fed. of Russia, and the U.S.A. She holds a Bachelor of Arts and Masters degrees.

**White**

In a house of white walls  
the woman writes  
what happens  
outside those walls.  
She doesn't mention  
the cupboard door  
opening on its own.  
The new furnace clanks  
on and off.  
She would like  
the phone to ring.  
But it doesn't.  
Or to stop  
thinking about  
the absence.  
She would like  
to be satisfied

with herself.

Make a move

to read something

useful like

*Eighteen Songs*

*of a Nomad Flute*

or

Su-Tung Po

or to look at

Matisse'e textured

room with an empty bed

and a window.

Now she knows why

the yellow pad

seems necessary,

and the steady

hum of the furnace

blowing hot in her face.

It's the moon full

and white as the snow

in the field burning

through bubble-glassed

windows.

Another moon....

twenty moons and

somewhere she left

the river rushes

and a fox

comes to drink

and the moon is

full and white and

a man she loves

stands close enough

to see.

## **Patricia Goodrich**

(JAV)

**Patricia Goodrich** yra poetė, rašytoja ir vaizduojamojo meno atstovė. Poezijos rinkiniai: "Moserio gatvė", "Šoniniai žibintai", "Painus suvarstymas", "Ištapetuoti kambariai" ir "Kūno kirčiai". Ji yra gavusi kūrybines stipendijas iš Andy Warhol fondo, Atlanto menų centro, Europos parko, Leeway fondo, Puffin fondo, Santa Fe meno instituto, Vermonto studijų centro ir Yaddo. Patricia Goodrich taip pat yra gavusi Pensilvanijos stipendijas

poezijos/kūrybinės dokumentikos rašymui ir buvo nominuota Pushcarto premijai už poeziją ir prozą. Jos vaizduojamojo meno darbų yra Lietuvos, Rusijos ir JAV kolekcijose. Ji turi menų bakalauro ir humanitarinių mokslų magistro laipsnius.

## **Baltuma**

Namuose su baltomis sienomis  
moteris rašo  
apie tai, kas dedasi  
anapus sienų.  
Ji nepamini  
savaime prasiveriančių  
spintelės durų.  
Nauja krosnelė protarpiais  
sudžergši.  
Ji norėtų, kad  
skambėtų telefonas,  
tačiau jis tyli.  
Arba nustoti  
galvoti apie nepriteklių.  
Ji nori  
būt patenkinta savimi.  
Prisiverst  
    paskaitinėt ką  
        naudingo –  
    *Aštuoniolika giesmių*  
    *nomado fleitai*  
        ar  
    *Su-Tung Po,*  
        ar pažiūrinėti  
    Matiso kambario  
    su tuščia lova ir langu  
    tekstūrą.  
Dabar ji žino, kodėl  
geltonas bloknotas  
yra toks svarbus,  
o nuolatinis  
krosnies užimas  
tvoskia karščiu į veidą.  
Tai balta tarsi sniegas  
mėnulio pilnatis  
laukuose  
svilina pro stiklo  
pūsleles languos.  
    Kitas mėnulis...

dvidešimt mėnulių ir  
kažkur paliktų  
upės sraunumų,  
ir lapė,  
ateinanti lakt,  
ir mėnuo,  
nutukęs ir baltas, o  
žmogus, kurį ji myli,  
stovi visai netoli,  
kad būtų regimas.

### ***Woodchuck***

He lay there, light belly  
up, paws cupped to the sky –  
not stiff on his side,  
legs extended  
as roadkills often do.  
It was near an exit ramp, and  
I thought of how another poet  
might stop his car  
and lovingly observe him,  
weep over his soft fur,  
cry for the curl of his toes  
that will never again burrow  
earth's bowels, save him  
to be immortalized in some poem.  
And I wished I could write  
those extravagant words,  
make an extravagant gesture,  
live an extravagant life,  
risk crossing roads,  
be fully animal,  
be fully alive.  
Even in death, cupping hands  
both in supplication  
and as if catching  
rain or manna.

### **Švilpikas**

Jis gulėjo čionai, šviesiu pilvuku

aukštyn, užriestom į dangų letenom –  
iš vidaus nesustingusiom,  
ištiesęs kojas,  
kaip visos kelio aukos.  
Tai įvyko prieš posūkį, ir  
aš prisiminiau kitą poetą,  
kuris sustabdytą mašiną,  
pažvelgtų meiliu žvilgsniu,  
apraudotų minkštą jo kailį,  
verktų kumpų letenėlių galiukų,  
daugiau neberausiančių  
žemės gelmių, pasirūpintų juo,  
įamžintų kokiame eilėrašty.  
Ir aš troškau galėti rašyt  
tuos ekstravagantiškus žodžius,  
atlikti ekstravagantišką gestą,  
ekstravagantiškai gyventi,  
rizikuoti ties kryžkelėm,  
būti visišku gyviu,  
kunkuliuoti gyvybe.  
Netgi numirus, maldaujamai  
atkišti rankas,  
tarytum siekiant  
lyjančios manos.

### **My Grandma Loved to Polka**

My grandma loved to polka at weddings.  
She married three times herself.  
In 1918 she crossed the Atlantic  
with waves of Slavs,  
found a husband in the hills  
of coal and company houses  
in Wheeling, West Virginia.  
He died. What blackness took him  
I don't know – whether it was  
the alcohol or the coal.  
Three daughters were his legacy.

I never knew him, nor the one that followed.  
The last played the accordion wonderfully!  
But that's all he did  
while Grandma tended the chickens and  
cows and a vegetable patch.

When he left, she moved  
to a two room house outside of town  
with another vegetable patch  
and an outhouse with a string latch.

She didn't ask for more.  
Each Sunday and Holy Days between  
Grandma traded her babushka  
for a mantilla of lace  
and walked the country miles  
to take communion among the blessed.

### **Mano senelė mėgo šokti polką**

Senelė vestuvėse mėgo šokti polką.  
Pati tris kartus ištekėjo.  
1918 su slavų bangom  
kirto Atlantą,  
susirado sau vyrą kalnuos,  
anglies ir kompanijos nameliuos,  
Wheelinge, Vakarų Virdžinijoje.  
Jis pasimirė. Nežinia kokia juoduma  
jį pasiglemžė – ar buvo tai  
alkoholis, ar anglis.  
Palikimo paliko tris dukteris.

Nepažinau nei jo, nei po jo buvusiojo.  
Paskutinysis puikiai griežė armonika!  
Bet tai ir viskas, kuo jis užsiėmė,  
kol senelė rūpinos vištomis,  
karvėmis ir daržovių lysvėmis.  
Jam išėjus, ji išsikėlė  
į dviejų kambarėlių namuką užmiesty,  
su kitomis daržovių lysvėmis  
ir lauko išviete su sklende iš virvutės.

Jai daugiau nereikėjo.  
Kas sekmadienį ir šventomis dienomis,  
senelė pakeisdavo savo skepetą  
į nėriniuotą mantiliją  
ir eidavo per kaimą  
priimti komunijos su palaimintaisiais.

## **The Body Imperfect**

Today I face the mirror  
full length, see the withered  
stump as you must,  
and regret the rest.  
You may say you don't  
miss it; its absence  
makes no difference.  
But this is ugly.  
There is no other word for it,  
a dangling modifier,  
shrunk like an enemy's skull  
saved by headhunters of the Solomon Islands.  
Unlike a cypress's knobby knee  
or the gnarled roots of trees  
on the notch whose twists  
wrinkle the paths and  
catch an unbendable ankle  
unaware, this limb is not  
attached to earth.  
No roots suck nutrients.  
All it can do  
is feed on itself.  
This is my body.  
Take it.  
Take it.

## **Netobulas kūnas**

Šiandien stoviu prieš veidrodį  
visu ūgiu, matau suvytusį  
strampą jo tikru pavidalu,  
gailiuos, ko neliko.  
Galėtum sakyt, kad nieko  
nebetruksta; šis nebuvimas  
neesminis.  
Bet tai šlykštu.  
Nerandu kito žodžio.  
Tabaluojanti aplinkybė,  
sudžiūvus it prieš galva  
Saliamono salų medžioklio kolekcijoj.  
It kipariso atsikišus alkūnė  
ar gumbuotos medžių šaknys  
tarpeklyje, kurių raizginiai

vagoja kelius ir kliudo  
suglebusią ir nebudrią  
kulkšni; šioji galūnė  
nesijungia su žeme.  
Jos šaknys nečiulpia syvų.  
Visa, ką ji sugeba, –  
mist savimi pačia.  
Čia mano kūnas.  
Imki jį.  
Imki jį.

*Iš anglų kalbos vertė Sonata Paliulytė*

Tautvyda MARCINKEVIČIŪTĖ  
(Lietuva)

Tautvyda Marcinkevičiūtė, poetė, vertėja, gimė 1955 metais Kaune, studijavo Kauno humanitariniame fakultete anglų kalbą ir literatūrą, dirbo Kauno kelionių ir ekskursijų biure gide. Yra išleidusi devynias poezijos knygas, iš jų vieną vaikams. Verčia iš anglų kalbos grožinę literatūrą, poeziją.

### **Žindyvė**

Žindyve dirbau svetimam krašte  
Prie gražaus kaip persikas – juodaakio vaiko –  
Nė žodžio nemokėdama ištarti tos šalies kalba  
Su mažyliu kalbėdama sava gimtąja  
bet jis

Dar nekalbėjo

Keisti tėvai stebėjau si matydama juos valandą per dieną  
Kai jie mėgino kūdikį pašnekinti paglostyt pamyluoti  
Jo pirmutiniai žodžiai bus ne tie  
kurių taip nekantraudami jie laukia

Plačiam pasaulyje su bankų operacijom ir muitinėm  
Mana kalba ištirps kaip sniegas nuo drabužių  
Neatstatysi jos kaip skydo  
Ja uždaram koledže draugui laiško nerašysi

Tuomet kodėl  
Žindyve pasirinko jie mane

Galbūt jie sugeba įvertinti kitų kalbos gimtosios grožį  
O mūsų ausiai prie kalbos įpratusiai jau nieko  
Nesako savaiminis svaigumas  
Graži ir tiek  
Graži todėl kad ji gimtoji  
O visa kita tėra provincialumas  
kad ir Provanse

Tautvyda MARCINKEVIČIŪTĖ  
(Lithuania)

Tautvyda Marcinkevičiūtė was born in Kaunas in 1955. She studied English language and literature at the Kaunas branch of the University of Vilnius. She worked for a time as a guide in Kaunas Travel Bureau. She has published eight books of poetry and one book of poems for children. She translates poetry and prose from English.

#### THE WET NURSE

I have nursed the black-eyed baby of an alien country  
Beautiful as a peach  
Knowing not a word of that country's language  
Talking to my baby in my native tongue  
Even before he was able to speak.

His parents, strangers dropping in  
To spend an hour with baby,  
Touch and hug him,  
When they try to talk though,  
His first words seem not to be  
Those they impatiently await.

In the wide world of law and money  
My language melts as snow from clothes,  
Will not protect as love or armor can.  
Away at school you will not use it even  
to write your friend.

Then why choose me  
as baby's nurse?  
Maybe they value in another language  
Something we, used to that speech, no longer hear  
its natural beauty.

Beautiful that`s all  
Beautiful because native –  
As in Provencal  
the beauty of Provence.

*Translated from the Lithuanian by Julie Kane and Manly Johnson*

## **Rezignacija**

Paryžius prarado savo magnetinę trauką lyg jaunas meilužis,  
kurio nebepajėgiu išlaikyti, naudodamasi atgyvenusių ginklų arsenalu:  
tik įkvėpiu jo neblėstantį aromatą, pasilikusį ant prisiminimų pagalvės,  
nes dabar jis laisvas nuo mano beprotiškos meilės išpirmojo žvilgsnio  
ir pavyduliavimo visoms laimingoms varžovėms,  
kraunančioms sunkius geležimi apkaustytus raudonus  
lagaminus, kad skriste skristų pas jį;

nebenoriu į Paryžių, sakau visiems mirštantiems dėl Paryžiaus,  
Tik noriu suriknuot savo mintis ir jausmus taip, kad  
jos išsiraizgytų taip pat frivoliškai kaip gatvės Paryžiaus plano voratinkly,  
Kad kas nors kitas jose atpažintų Paryžių ir jį savyje;  
Nes Paryžius yra ypatinga dvasinė būseną, net jeigu tikrovė jį ir nėra:  
įsivaizduok, jog krenti iš dangaus bet kur, o geriausia – Tėvynėj,  
ir aštrus Eifelio smaigas  
visam laikui  
perveria tavo širdį.

## **Resignation**

Paris has lost its magnetism, like a young lover  
who requires more fire than my old-fashioned arms can muster:  
I merely inhale his scent that lingers perpetually on the  
pillow of my longings,  
now that he is free from my insane first-sight love  
and from my jealousy of all my lucky rivals  
who are packing their iron-heavy red trunks  
hoping for a hasty flight to him;

but unlike you who would die for it, I no longer want Paris.  
I want only to make of my thoughts and feelings a mosaic  
after the manner of the frivolously woven streets mapped in  
the web of Paris,  
so that someone else can see Paris in them and in himself.  
Whether or not it exists in reality, Paris is an exceptional

spiritual state:  
picture yourself falling from heaven anywhere, though ideally  
in your homeland,  
and the Eiffel knife  
forever  
transfixing your heart.

## EPITAFIJA MIRUSIAM KŪDIKIUI

I

Akmeninis kūdikis su angelo sparnais,  
Kurie matomi tik iš užnugario, neužstojant alyvų lapams.  
Keturių mėnesių. Lyja. Tuščias suoliukas tenai,  
O atrodo abu tėvai tebesėdi prie lopšio – kapo.

II

Jis dar neišmoko kalbėti, o jau turi  
Susikalbėti su mirusiais, tad žino daugiau  
Už gyvuosius, nse būdamas vienatūris  
Iš amžinatvės prašo to, ką jau baigiau.

III

Akmeninis berniukas su angelo sparnais,  
Šiek tiek didesnis už keturių mėnesių kūdikį (nuogas  
Putlus kūnelis su meniškai išskobta bambute):

Kapinių vienatvėje – nei dūšėlės aplink.  
Tik lietus.

Ir staiga kažkas atima žadą.

## EPITAPH FOR A DEAD INFANT

I

Stone infant with an angel's wings,  
Seen from behind, obscured by olive leaves.  
Four months. An empty bench. It's raining.  
Both parents sitting at the nursery – grave.

III

He cannot yet speak, though he must learn  
To converse with the dead. An only child, he knows more  
Than the living, because he calls on  
Eternity to give what I cannot offer.

III

Stone infant with an angel's wings,  
a little bigger than a four-month-old (naked  
chubby body with a finely chiseled navel):

In the solitude of the graveyard – no one's soul.  
Only the rain.

And suddenly something takes away words.

### **Laiškas Sylvijai Plath**

1995 gruodžio 1 d.

Mieloji Silvija,

rašau Tau tokią pat atšiaurią žiemą kaip tada, kai  
greitosios pagalbos automobilyje  
virš Tavęs pasilenkė Thanatos ir aš nežinojau,  
kaip atrodo Eros, būdama tik aštuonerių.  
Užtat dabar esu aštuoneriais metais vyresnė už Tave  
ir tam, kad suprasčiau Tavo pasitraukimą  
iš šio beprotiško Casino, ant kurio ruletės  
užstatomi ne tik pinigai ir šlovė, bet ir nieko  
neįtariantys gretimame kambaryje  
miegantys kūdikiai, apsikabinę pliušinius plėšrūnus,  
išverčiau Tavo eilėraščius: supratau, jog Tu sugebėdavai  
egzistuoti, jau iš toli žvelgdama

į save, –

lyg šis kasdienis pasaulis tebūtų avilys,  
iš kurio sklindantys nesuvokiami lotyniški skiemenys trauktų

Tave lyg jo savininką – Cezarį .

Gal gali atsakyti, kodėl ir mane  
durų girgžtelėjimas gretimame kambaryje

pusę aštuonių ryto,  
brėkstant,

sugrąžina į avilį, į patį bičių spiečių,  
ir aš nebesuprantu šio tarptautinio pokalbio su juodu  
telefono karstu – tarp Taveš ir manęs.

## LETTER TO SYLVIA PLATH

1 December 1995

Dear Sylvia,

I write you in as harsh a winter as when  
in an ambulance  
Thanatos leaned over you, and I didn't know  
what Eros looked like, since I was only eight.  
But I am eight years older now than you were then,  
and in order to understand your departure  
from this crazy Casino, on whose roulette wheel  
depend not only money and glory, but even  
completely unsuspecting in the next room  
sleeping infants, hugging their stuffed predators,  
I translated your poems: I understood that you were able  
To exist, already looking at yourself  
from a distance, –  
as if this everyday world were a bee box,  
from which burning unintelligible Latin syllables would draw  
you like its owner – Caesar.  
Maybe you can tell me also  
why the sound of the door to the next room opening  
at half past seven,  
at dawn,  
returns to the bee box, to the swarm itself,  
and I can't understand this international conversation  
through a black  
telephone coffin – between you and me.

*Translated from the Lithuanian by the author and H.L.Hix*

## LAIMĖS IKEBANA

Tą pačią dieną, kuomet prieš septyniolika milijardų metų aš atėjau pas savo Mokytoją Sniegą, maža rausvaskruostė septyniolikmetė mergaitė, studijuojanti gėlininkystę, tam, kad Jis perduotų man savo patyrimą, kaip sudėlioti Laimės ikebaną, žavinčią orchidėjų bendrabūvio grožiu ir skleidžiančią vos užuodžiamą aromatą, tą pačią dieną, tik po septyniolikos milijonų metų ir mane aplankė aukštas dailus septyniolikmetis

studentas, prisipažinęs jog laiką mane savo Mokytoja, tad, nors abi mano rankos buvo užimtos (ant jų saldžiai kūdikiškai knirkė berniukas Kajus ir mergaitė Gerda), aš supratau, jog neturiu teisės sustoti pusiaukelėje, žvarbų vasarį, užšaldžiusį soduose visas begonijas ir mirtas, nes komponuoti ikebanas aš galiu bet kur, net ant lango stiklo savo kvėpavimu, vos prisiliesdama lūpomis prie šalto paviršiaus, nes tai, kas manyje buvo pasėta mano Mokytojo, jau sulapojo mano pačios Mokinyje – gėlės, be kurių neįsivaizduojama mūsų ilgai ieškota Laimės ikebana.

## THE IKEBANA OF HAPPINESS

On the same day when, seventeen million years ago, a small girl with red cheeks, seventeen years old and studying floriculture, I came to my Teacher Snow to learn the art of composing the Ikebana of Happiness, charming people with the beauty of massed orchids and its subtle fragrance; on the same day, only seventeen million years later, I was visited by a tall and elegant seventeen-year-old boy who declared me to be his teacher, so that even though both of my arms were occupied (the boy Caius and the girl Gerda sweetly whimpering on them), I realized that I had no right to stop halfway through harsh February, which had frozen the begonias and myrtles, because I could compose ikebanas anywhere, even by breathing on a window glass, scarcely touching its cold surface with my lips, since what had been sown in me by my teacher had already come into leaf in my pupil – flowers, without which the elusive Ikebana of Happiness would be unimaginable.

## DEIMANTŲ KASYKLA

Kaip sunku išsiskirti su draugais (lyg gaisrinė mašina visu greičiu tebelekia nepabaigiamas pokalbis, teberūksta peleninė su jų paliktomis nuorūkomis), akimirka delsi prieš imdamasis plauti puodukus su, rodos, ką tik garavusia kava, kad už skverno sulaikytum bent jų buvimo iliuziją su lūpų šiluma ant puoduko kraštų: žodžiai lyg voverės, šokinėjančios nuo lūpų ligi klausos šakų –

juos reikia regėti, gėrėtis jų eiklumu ir grakštumu, bergždžiai stengiantis prie jų prisiglausti – net sūnus, jau apsivilkęs uniforma, vaikosi juos ligi paskutinės minutės, rizikuodamas pavėluot į mokyklą, - taip, dar įmanoma imtis smulkių gudrybių, kad ir vėl jie prisėstų prie stalo, be jokios prievartos, nuoširdžiai įtempę visą dėmesį, laikinai pamiršę savo grandiozinius dienos sumanymus, į kuriuos ruošiasi stačia galva pasinerti: ir juokdamasis ligi ašarų staiga pasijunti pačiu turtingiausiu žmogumi pasaulyje, apiberti jų širdies ametistais ir proto smaragdais, suvokdamas, jog didžiausia deimantų kasykla ir yra draugystė.

## THE DIAMOND MINE

How difficult it is to part with friends (the endless conversation still running like a fire truck at full speed, their cigarette butts burning in the ashtray): you linger a moment before beginning to wash the cups of just-evaporated coffee, hoping to evoke an illusion of their presence from the cup brims warmed by their lips: words like squirrels, jumping from lips to the branches of ears –

You must see them, enjoy their nimbleness and grace, try in vain to cuddle with them – even the son, already dressed in his school uniform, chases them until the last minute, risking being late again – yes, it is still possible to trick them into sitting down at the table again, to command their full attention, so that they forget the grandiose projects of the day into which they will soon be plunging; and, laughing until tears form, suddenly you feel yourself to be the richest person in the world, strewn with the amethysts of their hearts and the emeralds of their minds, understanding that friendship is the greatest of all diamond mines.

## INTELEKTUALINIAI MALONUMAI

Harvey L. Hix`ui

Intelektualiniai malonumai, man regis, lengviausiai pasiekiami be seksualinių santykių:  
tačiau vyras negali visą laiką tik skaityti. Hester  
Lynch Thrale Piozzi

I

Norėčiau būti viena iš meilužių  
Jo eilėraštyje apie tai, jog jeigu  
tik jų turėtų, Jis atsivestų šias  
savo moteris į studiją  
tam, kad pavaišintų jas Jack Daniels;  
Jo santuokinis gyvenimas būtų laimingas,  
mano – taip pat,  
bet šiurpuliukai kaip aistros adatos  
daigstytų mūsų kūnus,  
susikibusius filosofiniame ginče apie Sören Kierkegaard:  
ar gali atsižadėjęs moterystės ir neturintis vaikų mąstytojas  
suvokti Abraomo pasiruošimą sūnaus aukai,  
jeigu iš jo to reikalauja Dievas,  
kuris vienintelis mus tuo metu ir tematytų.  
Todėl, dievaži, intelektualinis malonumas  
būtų didesnis už kūniškąjį ir mums.

II

Būdama Jo žmona, didžiuočiausi  
tokiais intelektualiniais pastebėjimais,

kuriuos atveria tik glaudžiausias kūnų ryšys. Filosofija  
būtų geležis, o magnetas – meilė. Dviejų vienas kitam skirtų  
žmonių buvimas, nutviekstas ryškios išminties liepsnos.  
Neprieinamas dubleriams. Arba falsifikatams.  
Tik Jam ir Jai netgi ligi apatinių rūbų sureikšminimo,  
parinkimo jų komplektams malonybinių žodelių,  
įgaunančių filosofines prasmes  
*Doxa, Begriff, Sfaira,*  
kai vienas mylintysis sugeba džiaugtis stebėjimu,  
laukdamas lovoje kito nuogo kūno prisiglaudimo.  
Ir toks laiko praleidimas atrodo Aukščiausiojo  
mums skirta kompensacija už tai,  
jog gimstame ir mirštame ne kartu.

1998.X11.03

## INTELLECTUAL PLEASURES

For Harvey L. Hix

*Intellectual pleasures are achieved most readily without sex; but a man can't read all the time.*

*Hester Lynch Thrale Piozzi*

### I.

I would like to be one of the women  
in the poem about taking imagined mistresses  
to his studio  
and treating them to Jack Daniels.  
His marriage would be happy;  
mine, too.  
But shivers like needles of passion  
would pierce our bodies  
as we argued about Søren Kierkegaard:  
Can an unmarried, childless philosopher  
understand what it's like to be Abraham,  
preparing to sacrifice his son,  
when the same God who sees us together  
demands it of him?  
That's why, for God's sake,  
intellectual pleasures would exceed the physical  
for us, too.

### II.

Were I his wife, I would be proud of such  
intellectual observations,  
revealed through the close relationship of bodies.  
Philosophy would be iron, and magnet – love.  
Two people devoted to each other,  
lit up by the bright flame of wisdom –  
you can't duplicate that, can't fake it.  
For such a couple, everything is important,  
from their underwear  
to their choice of pet names for each other –  
*Doxa, Begriff, Sfaira* –  
which carry a philosophical aura.  
When one of the lovers, waiting in bed  
to snuggle up to the other naked body,  
is content just to be watching,  
this way of spending time  
seems like the Almighty's compensation  
for their separate births and deaths.

*Translated by Julie Kane*

Bob HANSSON  
(Sweden)

Bob Hansson, poet and performer, was born in 1970 on a little ship. He was carried to land in a bread basket. This is not a poem. This is real event. After this, things got quite boring until 1998 when his first poetry collection appeared, *Heja Världen! (Go World Go!)*. Since then four more books and two CD's have appeared. Since the beginning of the 90s, Bob has been touring around performing his poetry. He has a faithful and wide-range of readers. He has been performing in churches, rock festivals, libraries, and for different ministers. He has collaborated with a wide range of musicians – Thåström, Flech Quartet and the Institute of High speed art, techno-djs, and jazz musicians.

**(utan titel  
från halleluja liksom)**

Du rör i diskhon,  
ljudet  
har rört sig lite till vänster

sen igår  
belastningen är inte rättvis

rörsel

du sitter uppgiven stoltung  
det finns helt enkelt ingen lust  
pintråkiga tankar, livet  
mest som i vägen,  
                    skitvägen

så kommer den  
från vänstra benet  
en lust att resa sig upp  
en känsla om kaffe eller kanske  
ett dopp vore gott den  
första tonen i en sång, en  
transithall

det vore roligt med en segelbåt

kan man tänka, känna, resa sig upp i,  
fönsterstå vid blöthavet tänka  
vågor och annat skoj

sedan gå in igen  
sitta

men på ett helt annat vis.

Bob HANSSON  
(Švedija)

Bobas Hanssonas, poetas, skaitovas, gimė 1970 mažame laivelyje ir buvo išneštas į krantą duonos krepšyje. Tai ne poezija, o tikras faktas. Po to viskas vyko gana nuobodžiai iki 1998, kai pasirodė jo pirmoji knyga, o po to dar keturias ir du CD. Nuo 1990 jis visur gastroliuoja skaitydamas savo poeziją ir turi nemažai klausytojų. Jis yra skaitęs bažnyčiose, roko festivaliuose, bibliotekose bei įvairiems ministrams, bendradarbiavo su įvairiais muzikantais, džiazmenais, techno didžėjais.

**(be pavadinimo  
iš aleliuja taip sakant)**

sudrumsčiu kriauklę,

garsas  
kažkiek pasislinko kairèn  
nuo vakar  
negailestingai perkrauta

sujuda

tu sèdi supasavęs sunkus it kèdè  
jokio noro nèra judèt  
mintys nuobodžios lig skausmo, gyvenimas tau  
stovi skersai kelio,  
šūdkelėlio

taip ateina jis –  
iš kairiosios kojos  
kyla noras stotis,  
potraukis kavai gal dar įlįsti  
vandenin būt nieko  
kaip pirmas tonas dainoj,  
tranzitinė salė

jaučiu visai neblogai būt

burinis laivas, manau, jame išsižergti  
stovėti langu į šlapjūrę rūsčiai  
bangas dūmoti kitas smagybes

irgi vėl sugrįžti  
vidun sėdėti

bet jau visai kitaip.

**(utan titel, fr. halleluja liksom)**

Frid till hela världen ska komma. Men först något annat. Lite tjat. Lite trötthet. Och motsatsen. Någon som byggde linbana . Någon som åt havreflarn och aldrig gav sig! Någon som högg huvudet av sin älskare så fort de låtsades. *Bältet fullt av skalper*. . . Någon som tvinnade gångbro mellan den du är och den du drömmer dig som. En förlåtelse. Lite börjor. Skapelser. Jag kommer ihåg när jag var liten. Som om jag inte kunde hålla mig. Jag vaknade tidigt på morgnarna, smet ut i pyjamas som för att dagen inte skulle tröttna och ge sig iväg. En gång blev jag bajsnödig. Jag visste inte riktigt vad jag skulle göra. Hem var långt och tråkigt bort. Då fanns det en grop i gatan. Något med rör kanske som skulle bytas eller ordnas. Bajsgrop. Rörbytesjobbarna blev till sig när dom såg hur jag duktigkrystade i

jobbgropan. Dom tjoade och frågade var jag bodde. Hemma. Sa jag då. Jag bor där hemma ... Då tog dom upp mig och bar dit mig. Mamma tackade och tog emot och frågade om dom ville ha lite kaffe. Det ville dom. Dom satt i köket och skrattade. Min mamma var blond och några år över tjugo. De tyckte att hon hade en jättefin kaffekokare. Det hade hon.  
Det var en bra dag ...

**(be pavadinimo, iš aleliuja taip sakant)**

Ramybė apims pasaulį. Bet pirmiausia kas kita. Šiek tiek tauškalų. Šiek tiek nuovargio. Ir atvirkščiai. Kažkas statė pakilimo taką. Kažkas valgė avižinius sausainius ir niekad nepasidavė! Kažkas nukirto savo meilužiui galvą, kai tik abu ėmė apsimetinėti. *Skalpais nukabinėtas diržas...* Kažkas nupynė virvinių tiltelių tarp to, kas esi, ir to, kas esi svajonėse. Atleidimas. Šiek tiek pradžių. Kūrinių.  
Pamenu, kai buvau mažas. Lyg nebūčiau galėjęs susiturėti. PabUSDavau rytą anksti, išsmukdavau su pizama, atseit, kad diena neišsektų ir neišsinešdintų. Kartą užsinorėjau kakoti. Nežinojau, kaip elgtis. Namai buvo be galo toli. Gatvėį tada pasitaikė tokia duobė. Kažkas atsitiko vamzdžiams, – turėjo juos keisti ar lopyti. Kakalų duobė. Vamzdžių keitėjai labai pralinksmėjo, pamatę mane šauniai stenanti darbo duobęį. Jie šūkavo ir klausinėjo, kur gyvenu. Namie. Atsakiau tada. Aš gyvenu ten, namie... Tada jie mane pakėlė ir nunešė ten. Mama padėkojo, perėmė mane ir paklausė, ar jie nenorėtų išgerti kavos. Jie norėjo. Sėdėjo virtuvėje ir juokavo. Mama buvo blondinė, jai buvo virš dvidešimt. Jie gyrė, sakė, kad ji turi gražų kavavirį. Taip, tikrai turi. Tai buvo gera diena...

**andas. (fr, Lugna Puckarnas Mosebok, muntligt redigerad version)**

andas är som att välja  
att kyssa en främling i nacken och sedan bara säga  
*hoppsan*

andas är som att välja  
åka en hållplats längre än brukligt  
se NySyner, MjukHångla med livet säga *wow!*

andas är som att dansa sig in  
i tågkupeen sjunga dit hela jävla världen genom öppenfönstret  
bjuda finmänniskan på pralin eller draumbuie, säga  
*tjena, tåggrannen!*

andas är som att aktivera dagen  
göra det man inte tidigare gjort som att  
lägga sig raklång på chefens skrivbord  
bara för att be honom massera ens

innanlår

*storstrunta i löneförhöjning nu, chefen  
jag är lite spänd, lite spänd i  
innanlåren.”*

och hur han med sin goehängmage sina  
fallskärmsavtalsfingrar börja böja böja  
sig fram och mjukgör...

andas som att svälla som att  
när man velat hängla med någon så oändligt länge  
utan att ha fått det, hur man  
ansträngt sig, köpt keps  
blivit full på besvärliga diskotek  
inte fått det minsta smek eller stön

hur man kan gå ut på gräsmatta då  
hur man med sina egna händer kan knäppa upp  
dra ner byxor till fotknölar  
böja sitt anus mot solen säga *kör*,  
säga *kör solen kör!*

andas som att bli sig som att  
redan andra dagen på sitt chefsjobb  
-som man får om man blir lite man och gubbe  
blir lite ljushyad lite svenskdöpt –  
redan andra dagen resa sig upp i lunchmatsal  
skrika *faen*  
*nu blev jag så där*  
*nervös igen*  
till godtanten nickar sitt  
tillstånd för sprödhet  
sedan ramla ihop där under kuttbullsbordet  
andas lugna puckar genom lungorna, tänka

”här ligger jag och duger.”

### **kvėpuoti. (iš Ramiakų Mozės knygos, žodžiu redaguota versija)**

kvėpuoti – tai tartum tyčia  
pabučiuoti svetimo kaklą, po to pasakyti  
*ups*

kvėpuoti – tai kaip nutarti  
važiuoti viena stotele toliau nei įprasta

matyti Naujas Vizijas, Švelniai Glamžytis su gyvenimu, sakyti *vau!*

kvėpuoti – tai kaip šokio žingsniu įsisukti  
i traukinio kupė, išdainuoti visą prakeiktą pasaulį pro atvirą langą,  
vaišinti orų žmogų asorti arba draumbuie, sakyti  
*labutis, traukinio kaimyne!*

kvėpuoti – tai kaip užvesti dieną  
daryti tai, ko anksčiau nedarei, tai – kaip  
išsitiesti ant šefo rašomojo stalo  
su prašymu, kad jis tik pamasažuotų tau  
tarpkojį  
*šefe, spjauk tu į tą algos pakėlimą dabar  
aš truputį įsitempęs, truputį įsitempęs  
tarp kojų.”*  
ir kaip jis savo minkštu nukarusiu pilvu, savo  
riebiais išeitinės pašalpos pirštais ima lenktis lenktis  
ir maigyti...

kvėpuoti – tai kaip tinti, tai tarsi taip  
kai nori su kuo nors glamžytis be galo, be krašto,  
bet to negauni, o šitaip  
stengeis, nusipirkai kepurę,  
prisiliuobei slogiose diskotekose,  
taip ir neragavęs nė menkiausios glamonės, dejonės

ir kaip išeiti į pievą  
savo rankomis atsisegioti  
nuleisti kelnes ligi kulkšnių  
atsukti subinę saulei ir pasakyti *varyk*  
pasakyti *varyk, saule, varyk!*

kvėpuoti – tai kaip darytis tokiu, kad  
jau antrąją darbo dieną šefo poste  
– kurį gauni, jei esi šio to vertas vyras, šiek tiek diedas  
esi šiek tiek šviesiaodis, šiek tiek švediško krikšto –  
jau antrąją dieną atsistoti bufete per pietus  
surikti *po velniais*  
*štai ir vėl*  
*ėmiau nervintis*  
kol geroji teta pritariančiai linktels, duodama  
leidimą pabūti trapiam  
po to susmukti ten, po mėsos kukulių stalu  
siurbti ramiaką plaučiais ir galvoti

“čia guliu aš ir esu tinkamas.”

## **Havreflarn. (fr Halleluja liksom)**

Vi ska tycka om varandra  
och det kommer att gå åt helvete

det kommer att gå åt helvete och det är inget  
vi kan göra något åt  
förutom att tycka om varandra ska vi göra  
du kommer skrika åt mig att jag är en  
slapp hora och jag drygsvarar att  
dina knäskålar är de slappaste jag någonsin sett  
och vi kommer tycka om varandra  
inte bara för himmelrike och puss och tvillingsjäl och oj då känslan av rätt hela tiden  
inte bara därför tycka om tycka om för det gör vi ju  
när du skäms för att jag healar maten  
för att jag lider när du bara vill sova  
när du hatar att jag inte hör vad du säger  
när jag sprängs för att du sover med en man som bara är kompis  
när bilen inte krånglar för att den inte ens finns  
och att du tycker det är mitt fel  
eftersom jag inte ens har körkort  
eller garage eller ens ritningar på något  
garage  
och jag kommer inte begripa hur någon kan bli så upprörd  
över en liten kvarglömd fläck och en äppelskrutt  
DET VAR JU BARA EN ÄPPELSKRUTT OCH HELVETE!

och vi kommer tycka om varandra när vi är så rädda för att den andra  
ska försvinna att vi själva funderar på att hinna först  
och vi kommer tycka om varandra när vi försvunnit  
och ångra oss  
och komma tillbaka  
och tycka att man inte vet  
och låtsas som man inte alls kommit tillbaka  
eller att det någonsin varit egentligen så gott med  
jordgubbar och havreflarn  
och vi kommer att tycka om varandra och vi kommer  
att vilja spotta den andra rakt i ansiktet och  
gråta ut vid fötterna och vi kommer göra det och vi kommer  
tycka om varandra hela vägen in i det vi kommer  
inte ha en chans kommer smälta rodna och dra ner  
varandras byxor just när jag skulle skrika SKIT  
men ångrade mig.  
Vi kommer att förlåta oss.

Vi kommer att rikta vår sprödhet till en punkt så skör att vi kommer skära oss hela  
och vi kommer äta lassvis med havreflarn  
tycka att det är lite typiskt oss  
lite som vigselring  
eller likadana tatueringar på hälarna skulle vi  
aldrig få för oss men havreflarn  
och älska väldigt långsamt uppe på garderoben  
ramla ner oss  
kort sagt ramla ner och slå oss  
och tycka om oss

ända in i motsatsen  
ända in i adjö och hallå  
liksom okeja världen  
att den får finnas fast all tröghet  
och sprickorna på faten  
i kärleken

det kommer att gå åt helvete  
också  
men vi kommer att tycka om  
varandra och en vacker dag  
kanske

till och med oss själva ....

### **Avižiniai sausainiai. (iš Aleliuja taip sakant)**

Mes vienas kitam patiksime  
ir visa kita nueis velniop

nueis velniop ir čia mes nieko  
negalime padaryti  
išskyrus patikti vienas kitam tą ir darysime  
tu šauksi ant manęs kad esu  
išplerus kekšė o aš išdidžiai atšausiu jog  
tavo kelių girnelės yra labiausiai išplerusios iš man kada matytų  
ir mes patiksime vienas kitam  
ne tik dėl dangaus karalystės ir bučinio ir sielos-dvynės ir vau-jausmo kaip viskas tobula  
amžiams  
ne tik dėl to patiksime vienas kitam nes juk mes tą darome  
kai tau gėda kad užkalbu maistą  
kad kankinuos kai tu nori tik vieno – miegoti  
kai tu nekenti jog negirdžiu ką sakai  
kai aš sprogstu kad miegi su vyru kuris neva tau tik draugas

kai mašina nestreikuoja nes jos iš viso nėra  
ir kad tu manai jog tai mano kaltė  
nes neturiu net vairavimo teisių  
ar garažo ar net kokio nors garažo  
brėžinių  
o aš nesuprasiu kaip kas nors gali būti taip susierzinęs  
dėl paliktos mažytės dėmelės ir obuolio nuograužos  
TAI JUK TIK VISO LABO OBUOLIO NUOGRAUŽA PO VELNIAIS!

ir mes patiksime vienas kitam kai bijosime kad to kito  
gali nelikti ir patys stengsimės spėti būti pirmi  
ir patiksime vienas kitam kai dingsime  
ir gailėsime  
ir sugrįšime  
ir dėsime kad nežinome  
ir apsimetinėsime tartum visai nebūtume grįžę  
arba kad braškės ir avižiniai sausainiai iš tikrųjų  
tokie skanūs niekad nebuvo  
ir mes patiksime vienas kitam ir norėsime  
spjauti vienas kitam tiesiai į veidą ir  
išsiverkti prie kojų ir mes taip ir darysime ir mes  
patiksime vienas kitam iki galo mes  
neturėsime progos mes tirpsime rausime ir smauksime  
kelnes vienas kitam ir kai užsinorėsiu sušukti ŠŪDAS  
aš persigalvosiu.  
Mes atleisime vienas kitam.  
Mes nukreipsime savo trapumą į tokį dužų tašką kad visai susipjaustysim  
ir šlamšim kalnais avižinius sausainius  
manysime kad mums tai būdinga  
lyg tai būtų koks nors sutuoktuvinis žiedas  
bet vienodos tatuiruotės ant kulnų mums niekad  
nešautų į galvą o valgyt avižinius sausainius  
ir mylėtis labai lėtai ant drabužių spintos  
nukristi žemyn  
trumpai tariant nukristi ir susitrenkti  
ir patikti vienas kitam...

iki paties prieštaravimo  
iki paties sudiev ir labas  
taip sakant pritarti pasauliui  
kad jis tegul sau būna nepaisant viso vangumo  
ir įtrūkių sausaininėj  
ir meilėj

viskas nueis velniop  
ir tai

bet mes patiksime vienas  
kitam ir vieną gražią dieną  
galbūt

netgi ir sau patiems ....

*iš tikrųjų nereikia kęsti  
visų žmonių šioje žemėje.*

*užtenka juos mylėti.*

*Iš švedų kalbos vertė Liana Ruokytė*

BRIAN JOHNSTONE  
(Scotland)

Brian Johnstone, poet, arts manager, was born in Edinburgh in 1950. He published his first collection of poems *The Lizard Silence* in 1996, a long poem *Robinson: A Journey* in 2000, and the collection *Homing* in 2004. He won the *Poetry at the Fringe* competition at the Edinburgh Festival in 2003. Since leaving primary school teaching in 1977, he has worked as a freelance writer, a creative writing tutor, and an arts administrator. He is currently Director of StAnza: Scotland's Poetry Festival, held annually in St Andrews. He lives in Fife.

SENTIENCE

It is as if the thoughts you measure, try to grasp,  
the words you think  
you have held on to, are not there

but hover somewhere out of reach;  
the way those constellations  
that your eye can only focus on for seconds

vanish then,  
until you catch them unawares  
through sidelong glances, furtive snatches at the dark

that gives them back for moments:  
as the mind does,  
almost without prompting,

chancing on a place as tentative, as unknown  
as the night sky that I gaze upon,

proportioned by the moon.

Paleochora/Halloween 2001

BRIAN JOHNSTONE  
(Škotija)

Brian Johnstone gimė 1950 metais Edinburge, nuo 1996 metų išleido du eilėraščių rinkinius ir poemą. 2003 metais laimėjo Edinburgo festivalio Alternatyvinės poezijos konkursą. 1997 metais metęs mokytojavimą pradinėje mokykloje, buvo laisvai samdomas rašytojas, kūrybinio rašymo mokytojas, menų vadybininkas. Šiuo metu jis – Škotijos poezijos festivalio Stanga, kasmet vykstančio St Andrewse, direktorius, gyvena Fife.

### **Jautrumas**

Tai lyg minčių, kurias mąstai, bandai suvokti,  
ar žodžių, už kurių tareisi  
besilaikąs, nebūtų čia, lyg jie

kažkur pleventų nepasiekiami;  
tai, kaip žvaigždynai tie, kuriuos tikrai  
akimirkai pagauti gali tavo žvilgsnis,

dingstantys po to,  
jei jų neužklumpi staiga  
akies kampu, iš pasalų nesugriebi tamsoj,

akimirkai atgal negražini:  
kaip daro sąmonė,  
beveik pati savaime

užeinanti vietas, tokias naujas ir nepažįstamas,  
kaip šis nakties dangus, kurian žvelgiu,  
mėnulio padabintas.

### **SCRIPT**

He'd tie them by their necks  
with binder twine  
his father slipped him from the shed,

watch mouse flesh stiffen, give up  
what he knew of life

suspended from the fence: each skeleton

a minuscule perfection. And later,  
with the rats, whose  
worm-grooved tails a half-inch tack

fixed limp outside the byre, he'd study  
transformation, till each  
bright incisor grinned. In growing up

with vermin – weasels, stoats and more –  
he'd learned them all  
the hard way, strung up on a wire,

the thieves that flanked the killing ground  
of Christ, the hoodie crow  
they'd pinned spread-eagled on a rail

and planted in the margins of the yard.  
There worms diced  
meat and muscle for his robes,

the alpha and the omega,  
each quill a black and feathered script,  
his writing on the wall.

## **Raštas**

Pririštų už kaklų juos  
knygrišio špagatu, kurį jo tėvas  
įbruko jam pašiūrėj,

žiūrėk – pelės kūnelis stingsta, mesk  
ką jis apie gyvenimą žinojo  
nukaręs nuo tvoros: kad griaučiai kiekvieni

mažytė tobulybė. O vėliau su žiurkėm  
susmegusiom – jų uodegos it kirmiai  
gal pusės colio smeigtuku prikaltos

prie tvarto sienos – studijuotų  
pakitimus, iki kiekvienas  
šviesus dantis jam šyptels. Augdamas –

ir su plėšrūnais – su žebenkštim, šermuonėliais ir kitais –  
visus ištyrė tuo pačiu sunkiausiu  
būdu, padžiautus ant vielos,

vagis kalnely Kristui iš šalių,  
ir varną pilkąją su išskėtais sparnais,  
kurią prie skerslentės prismeigę

jie įsodino kiemo pakrašty.  
Ten metė burtą kirminai  
mėsa bei raumeniu dėl jo drabužio,

dėl alfos ir omegos,  
kas plunksna, juodas bei sparnuotas raštas,  
jo užrašas ant sienos.

A PROOF OF THE UISTS  
*Vaternish, Isle of Skye*

Would a pencil, a ruler, a mapping pen  
graph these islands

the way light and shadow,  
scrolling their profile across the horizon,

show them today? Current and tide race,  
cumulus, stratus

texture the page they glide upon,  
while sunlight – sea reflected – streaks

like bog cotton tugged in the wind,  
cutting the lines which swell

to peak after peak, each its own  
distance away. Their bulk,

distilled to a thread  
of low and lochan herded shore,

lies like a strap of bladder wrack  
along the world's edge.

The pilot pen

steers the eye, the wake of thought,  
  
draws the line across  
the pupil and the iris, bites it, etches in.

### **Uistų planas**

*Vaternish, Skye sala*

Ar pieštukas, liniuotė, kartografo plunksna  
nubraižytų salas šias

taip, kaip šviesa ir šešėliai,  
profilius jų rieddami virš horizonto,

šiandien jas rodo? Srovės ir greitas potvynis,  
kamuoliniai ir sluoksniniai debesys

lapą išrašo, viršum kurio jie slenka,  
kol saulė – atsimušus jūroje – švysteli

it pelkių viksvos, banguojančios vėjų,  
perkerta linijas, kylančias

ketera po keteros, kiekvieną skirtingai  
nutolusią. Jų daugybė

sutramdyta susispietusių įlankėlių  
išraižyto kranto siūlo,

guli tarsi pūslėtųjų dumblių juosta  
išilgai pasaulio briaunos.

Locmano plunksna  
veda akį, minties kilvaterį,

ir liniją brėžia  
per vyzdį, rainelę, nukanda ją, įsiėda.

### **PROJECTION**

They've peeled this globe the way  
you would an orange for a salad,

spread it till the continents  
squeak. The spaces in between

they've pitched to our imaginations,  
slipped the severed contours over

emptiness the map perceives as ice  
trodden by the boots of men, all bent

on exploration. Where no-one stands  
is nebulous as ice flows, as suspect

as the tundra's firm disguise, seepage  
from the pasting of image on to page

that kids us what is there. Our finger  
stubs its tip against a snowdrift,

believes in solid ground. The atlas,  
damp with our projections, conjures

Russia, Greenland, Arctic Canada,  
grows them like a culture on a slide.

## **Projekcija**

Nulupo gaubljį jie kaip tu  
mišrainei luptum apelsiną,

ištiesino, net sugirgždėjo  
žemynai. O erdves tarp jų

į mūs vaizduotes sumetė,  
atplėštus kontūrus užtraukė

ant tuštumos, kurią žemėlapis  
ledynais laiko nupėduotais vyrų,

juos tirti pasiryžusių. Kur nieko  
nėra, ten miglos tarsi ledo srautai,

įtartini, kieta apgaulė tundros, dėmės  
pro vaizdą prasisunkusių klijų

apgaunančios mus. Piršto galas  
atsimuša į pusnį, patikėjęs

kieta žeme. Šis atlasas, sudrėkęs  
nuo mūsų projekcijų, štai atkeri

Grenlandiją, Kanados šiaurę, Rusiją  
augina jas it kultūras ant stiklo.

HOMING  
*Blakeney, Norfolk*

Although the dyke would seem to point us back  
to where the walk began  
we're lost

until these swans wing into view, heading,  
we suppose, for somewhere  
that this silt has not turned back to land

which they could walk on,  
we could not  
for fear of sinking to our knees. Our eyes

track every wing-beat as the wind  
decides their course,  
forces them to heel about, to tack against the gusts

that push them our way,  
right above our heads. It's there  
we see the glint of water flashing in their eyes,

hear the self-same wind  
articulate each feather in their wings,  
show us the way

determination works. They land on what we see  
as scrubby grass, and only later  
will identify as water,

fen that would have stopped us in our tracks  
which lead now – boots on flint,  
impacted soil – the way

the swans flew:  
banked, oblique but homing  
by some instinct, for the place they left behind.

## **Grižimas**

*Blakeney, Norfolk*

Nors damba, regis, rodė kelią mums,  
iš kur pradėjom žygi,  
pasiklydom,

kol gulbės įvasnojo į akiratį, atrodė,  
lekią kažkur tikslingai,  
nes dumblas neatvirto dar žeme,

kuria galėtų vaikščioti,  
mes irgi negalėjom  
bijodami įsmukti iki kelių. Mūsų akys

kiekvieną sparno judesį jų sekė, vėjas  
pakeisti bandė skrydžio kryptį  
ir vertė svyrinėti, keisti halsus, gūsiams

jas varant mūs keliu,  
kaip sykis virš galvų. Ir štai  
mes regim blizgesį vandens jų akyse,

tą patį girdim vėją,  
kiekvieną plunksną jų sparnuos užgaunantį,  
parodantį mums kaip

pasiryžimas reiškiasi. Jos leidžiasi ant to, ką mes  
palaikome skurdžia žole ir tik vėliau  
pamatome, jog tai vanduo,

o pelkė, kuri būtų mus sustabdžiusi it įbestus,  
dabar štai veda – batai jau ant dumblo,  
tik pėdos lieka – tuo pačiu keliu

kaip lėkė gulbės:  
lankstais, įkypai, bet kreipiami kažkokio  
instinkto į tenai, iš kur atskrido jos.

AMBER

*When I looked inside the amber ... I could see in perfect detail the eye  
of a fly who had looked out on a world that existed long before humans  
evolved.* David Attenborough

This stuff could be the memory of time,  
the sleep it rubbed out of its eyes to catch  
a flake of skin, an eyelash hundreds  
of millennia ago. The look  
it saves for us is frozen, glazed,  
its meaning held suspended  
like the beauty nesting in your hand  
as lightly as the sunshine it contains.

And more: this beeswing flew in forests  
that we now hew as coal, trod air  
exhaled by nostrils we chip  
fossilised from rock, the way  
we find the amber bedded in the sand,  
dust off accretions, polish it and stare  
into an eye whose lens was focused on  
a world before the spark of us had burned.

## **Gintaras**

Pažvelgęs į gintaro vidų [...] kuo aiškiausiai iki smulkiausių detalių išvydau musės  
akį, žvelgusią į pasaulį, egzistavusį gerokai prieš tai, kai išsivystė žmonės.

David Attenborough

Tas krislas gali būti laiko atmintis,  
tai traiškana, kurią jis išsitrynė, žvynas  
odos, blakstiena prieš šimtus  
tūkstančių metų. Vaizdas, kurį mums  
išsaugojo, įšaldytas, užlietas,  
su ateičiai prasme atidėta,  
kaip ši grožybė, gulinti delne,  
lengvai, kaip ji kad laiko saulę.

Ir dar: šis sensparnis skrajojo miškuose,  
kuriuos dabar kaip anglį kertam, mindė orą,  
iškvėptą šnervių, kur dabar fosilijom,  
kapojam iš uolų mes panašiai,  
kaip gintarą kad randam smėlyje,

nuvalom apnašas, nublizginam ir žiūrim  
akin, kurios vyzdžiai pasaulį matė  
kai mūsų kibirkštis nebuvo dar jame.

*Iš anglų kalbos vertė Kornelijus Platelis*

Christian KATT  
(Austria)

Christian Katt, poet, artist, musician, was born in 1960 in Vienna. His works have been published since 1984. He takes part in exhibitions often organized and composed by himself. He has books of poetry and works called *TextObjects* and *non-books*.

**mildestes.tal**

für herta

schön zwischen orangen  
und hunde bellen  
gedeiht die gardenia  
wird sie weiss blühn  
der hahn ab 5 bis zu  
zwanzig sekunden frequenz krächzt rechts  
um die ecke  
nicht aus beruflichen gründen  
es geht nicht um die botschaft  
señor tourette schreit sich  
ins tal an die menschen das  
echo der frösche zerteilt  
in viele stimmen die wut  
mit hinein der ruhig  
bleibende mitmensch  
steht an der bar  
und bestellt einen menschen  
der weitergeht  
im fernseher ist kein spiegel befestigt  
man sagt es ist kalt oder warm  
wer sich freuen kann freut sich

hermigua, den 28.1.2005

Christian KATT

(Austrija)

Christianas Kattas, poetas, dailininkas ir muzikantas, gimė 1960 m. Vienoje. Kūrybą skelbia nuo 1984-ųjų, dalyvauja parodose, be to pats jas organizuoja bei kuruoja. Graco rašytojų susivienijimo (*Grazer Autorenversammlung*) bei kelių kitų literatūrinių organizacijų narys. Keleto knygų, taip pat dalykų, apibūdinamų kaip *TextObjekte* bei *non-books*, autorius.

### švelniausias. slėnis

*hertai*

gražu tarp apelsinų  
ir šunys loja  
veši gardenija  
baltai ji pražys  
gaidys nuo 5 kas  
dvidešimt sekundžių švargždžia dešinėj  
už kampo  
ne iš profesinių paskatų  
tai juk ne žinia  
senjoras turetė šaukia  
slėnio link ant žmonių  
varlių aidas supjausto  
pyktį į daugel balsų  
bičiulis  
išlieka ramus  
stovi prie baro  
ir kviečiasi žmogų  
kurs nė nesustoja  
televizoriuje jokio veidrodžio  
tiesiog sakoma šalta ar karšta  
kas gali džiaugtis džiaugiasi

hermigua, 2005.01.28.

### flute

den lauf der dinge : überquer  
blualgen : blickdicht  
dass dickicht : gedanken gänge  
hirn : wäscht wolke  
durchtränkter : kopf  
erinnert : dürre  
herz sät : wolke

hörbar : im augenschluss  
unter : wasser  
spiegelt der himmel : die atmung

### **potvynis**

įprasti dalykai : perkirsk  
    žydrieji dumbliai : nepermatomi  
        ši tankmė : minčių landos  
            smegenys : debesį skalbia  
permirkus : galva  
    primena : sausrą  
    sėja širdis : debesį  
            girdimą : merkiant akis  
            po : vandeniui  
danguj atsispindi : kvėpavimas

### **falter aus wasser**

nicht in wärme sich zitternd  
wie üblich bisher  
absonderlich lispelnde stimme  
vom schirm  
kein schluss mit den lidern  
lass ruhig dich nieder  
frost um die wimpern  
pupillen  
die schläfen noch nicht  
unbeweglich  
starr bilder auf lösung  
träge in sicht  
zwirbelnd flirriges netz  
haut aus kleinsten kristallen  
synaptisch gerinnendes blitzen  
vergebliches schmiegen  
verfrorener punkte  
flattriger sog  
hauch auf kälte

### **vandens plaštakė**

ne į šilumą plazdanti  
kaip buvo įprasta  
savotiškai šnabždantis balsas  
nuo gaubto  
neužsivers vokai  
ramiai tūpk  
šaltis apie blakstienas  
vyzdžius  
smilkiniai dar neatrodo  
nejudrūs  
sustingę išeities vaizdai  
tingiai į reginį  
sukant raibuliuojantį lizdą  
oda iš mažiausių kristalų  
sinaptiškai krešantis žaibavimas  
tuščias prisiglaudimas  
sušalę taškai  
neramus čiulpimas  
kvėpavimas į šaltį

### **kunst. natürlich**

|            |        |             |              |                             |               |         |     |  |
|------------|--------|-------------|--------------|-----------------------------|---------------|---------|-----|--|
| ich        | mit    | den         | gegenständen |                             |               |         |     |  |
| zeichnen   |        | oder        | den          | titeln                      |               |         |     |  |
| der        | mit    |             | den          | gegenständen                | gezeichneten  | bildern | das |  |
| muster der |        | gegenstände | bilden       | (beispielsweise: chamäleon; | das           | hieße   |     |  |
| etwa:      | mit    | dem         | schwanz      | des                         | ausgestopften | tieres  | aus |  |
| der        | tusche |             | eine         | spur                        | ziehen        | in      |     |  |
| die        |        |             | fläche       |                             |               |         |     |  |

### **wuerde**

### **menas. žinoma**

|              |              |              |
|--------------|--------------|--------------|
| pieščiau     | su           | objektais    |
| arba         | su           | objektais    |
| nupieštų     | paveikslų    | pavadinimais |
| kurčiau      | objektų      | pavyzdžius   |
| (pavyzdžiui: | chameleonas; | tai          |

### **aš**

|        |          |             |
|--------|----------|-------------|
| gal    | reikštų: | iškimšto    |
| gyvūno | uodega   | brūkšteli   |
| žymę   |          | plokštumoje |

*Iš vokiečių kalbos vertė Kęstutis Navakas*

Marcelijus MARTINAITIS  
(Lietuva)

Marcelijus Martinaitis, poetas, eseistas, dramaturgas, vertėjas, gimė 1936 metais Paserbentyje, Raseinių rajone; 1964 Vilniaus universitete baigė lietuvių kalbą ir literatūrą, dirbo laikraščių ir žurnalų redakcijose, dėstė kūrybinį rašymą VU. Išleido 14 poezijos, 3 esė, 3 poezijos vertimų knygas, buvo pastatytos 3 jo pjesės. Jo eilėraščių vertimų knygos išleistos anglų, švedų, rusų, latvių, estų, ukrainiečių kalbomis. Yra pelnęs Nacionalinę kultūros ir meno bei Jotvingių premijas.

Iš rinkinio *Tolstantis* (2002)

\* \* \*

Esu neapsaugotas nuo žodžių, –  
Jie skverbiasi pro lango plyšius,  
Iš TV, iš kaimynų, iš įstatymų,  
Iš eilėraščių.

Pateko jie į mane su žiniom,  
Su telefono skambučiais, laiškais.  
Dar kitus nurijau su vaistais, druska,  
Buvo įmušti į mane.

Dar kiti manyje pasiliko  
Glaudžiantis, glostant,  
Buvo įspausti lūpom, delnais,  
Įkalbėti,  
Buvo tokių, kurie kabinosi kaip dagiai.

Kitus įtraukiau su cigaretėmis,  
Su kvepalais, knygų dulkėmis,  
Nurijau su vynu.

Daiktuose bandau apčiuopti žodžius,  
Jausti juos pirštais, delnais,  
Laikant rankas prie smilkinio,

Matyti juos srūvančius iš akių,  
Dar jų balsus neištarus.

Esu pilnas žodžių.  
Su jai nuolat ką nors veikiu:  
Juos jungiu laikais, giminėm, nutylėjimais:  
Juos atmintis varinėja greičiau  
Negu kraują širdis.

Pagaliau  
Esu labiau žodžiai:  
Jais toliau ir geriau matomas ir girdimas,  
Negu mato mane iš tikrųjų.

O eiliuojant dažnai jie užsidega  
Ir mane ryškiai apšviečia –  
Kas tada priartėja,  
Į mane meta ir meta žodžius –  
Kaip malkas  
Į liepsnojantį laužą.

Marcelijus MARTINAITIS  
(Lithuania)

Marcelijus Martinaitis, poet, essayist, playwright, translator, was born in 1936 in Paserbentis, Raseiniai district. He graduated from Vilnius University in 1964, where he studied Lithuanian literature. Later, he worked in newspapers and magazines and taught creative writing at Vilnius University. He has published 14 books of poetry, three of essays, three of poetry translations, and three of his plays have been staged. Translations of his poetry were published in English, Estonian, French, Latvian, Norwegian, Polish, Russian, Swedish, and Ukrainian. He was awarded the National Prize for Culture and Arts and the Jotvingiai Prize.

From the collection *The Receding* (2002)

\* \* \*

I am not protected against words –  
They penetrate through window cracks,  
From the TV, from the neighbors, from laws,  
From poems.

They found their way into me with the news,  
With telephone rings, letters.

Others I swallowed with medicine, salt,  
Were beaten into me.

Still others remained in me  
Embracing, caressing,  
Were pressed in with lips, palms,  
Talked in,  
There we those that hung on like thistles.

Others I inhaled with cigarettes,  
With perfumes, book dust,  
Swallowed with wine.

In things I try to make words tangible,  
Feel them with my fingers, palms,  
Pressing my hands against my temples,  
See them pouring out of my eyes  
Before I utter their sounds.

I am full of words.  
I always do something with them:  
I connect them by tenses, genders, silences:  
Memory drives them faster  
Than the heart drives blood.

Finally  
I become words:  
I am better seen and heard through them  
Than I am in fact seen.

And when I write poems they burn  
And illuminate me clearly –  
Whoever draws close then  
Throws and throws words at me –  
Like wood  
Onto a flaming fire.

## **PELIŲ RUDUO**

Artėjant rudeniui  
Ypač jų padaugėja.  
Katinas Sigma  
Atneša vos tik pagautą,  
Gyvą,

Su drėgnais nužįstais speneliais.

Išplėšęs jam iš nasrų  
Gyvinu ir paleidžiu.

O vakare,  
Vakare prie urvelio  
Pastatau spąstus.

### **The Autumn of Mice**

As fall approaches  
They especially increase in number.  
My cat Sigma  
Brings one just freshly caught,  
Alive,  
With moist sucked out nipples.

Tearing it from her jaws  
I revive it and let it go.

And in the evening,  
In the evening near the hole,  
I set a trap.

Iš rinkinio ***K.B. Įtariamasis Marcelijus Martinaitis (2004)***

### **K.B.: ESU ĮTARIAMAS**

Moteris, sėdėjusi šalia,  
Pasislenka, kita persėda taip, kad nepažvelgčiau.  
Sprunka patamsy kelio paklaustas praeivis,  
Skubiai perbėga gatvę katė, pievoj  
Pasibaido arklys, nuskrenda bitė, plaštakė,  
Mikliai pasprunka pelytė.  
Voverė iš viršūnės pažvelgia taip,  
Lyg esu čia nebūtinai.

Turiu dokumentus, neteistas,  
Be revolverio, beveik be minčių.

Tik parazitai, visokie vabzdžiai,  
Musės bei kirminai ropoja per veidą,  
Lenda į burną, į nosį,

Geria kraują.

Kur pasisuku, kas nors slepiasi, bėga,  
Įtariai žiūri, suklūsta, apsimeta, nutyla:  
Galiu juos sugauti, sutrypti, padaryt galą.

Esu įtariamasis, kad galiu būti skerdikas,  
Prievarautojas, herbariumų sudarinėtojas,  
Girtuoklis, neurotikas, maniakas, kišenvagis,  
Gyvūnų nuodytojas, šungaudis, lytinis iškrypėlis,  
Buvęs agentas,  
Pabėgęs iš kalėjimo.

Tiems žvėreliams, moterims, bitėms  
Nieko nereiškia, kad turiu dokumentus,  
Neteistas, skaitau šv. Raštą,  
Medituoju eilėraščiais, gražinu skolas,  
Laiku moku mokesčius,  
Myliu artimą ne mažiau kaip patį save.

Tik nešiojuosi nežinomą kaltę visam,  
Kas gyva, kas gimsta ir žūva,  
Kas gieda, liūdi ar kenčia:  
Kur tik pasisuku, lieka vien tuštumos,  
Kaip velnio nugrauztos ganyklos.

From the collection ***K.B. Suspect Marcelijus Martinaitis (2004)***

### **K.B.: I Am Suspected**

A woman, sitting alongside,  
Moves over, another changes her seat so I can't see her.  
A passer-by asked for directions runs off,  
A cat quickly crosses the street, in the grass  
A horse takes fright, a bee flies off, a butterfly,  
A mouse darts away.  
A squirrel looks at me from up high  
As if I am not needed here.

I have documents, have never been convicted,  
Without a revolver, almost without thoughts.

Only parasites, all sorts of bugs,  
Flies and maggots creep across my face,  
Crawl into my mouth, my nose,

Drink my blood.

Wherever I turn, someone hides, runs,  
Looks suspiciously, listens, feigns, grows silent:  
I could catch them, trample them, cause their end.

I am suspected that I could be a murderer,  
A rapist, a maker of herbariums,  
A drunk, a neurotic, a maniac, a pick-pocket,  
A poisoner of living things, a dog catcher, a sexual pervert,  
A former agent  
Who has escaped from jail.

It doesn't matter to those creatures, women, bees  
That I have documents,  
Haven't been convicted, read the Holy Scriptures,  
Meditate in poetry, put away my debts,  
Pay my bills on time,  
Love my neighbor no less than myself.

I only bear an unknown guilt for everything  
That lives, that is born and dies,  
That sings, mourns or suffers:  
Wherever I turn only emptiness remains,  
Like meadows gnawed away by the devil.

## **K.B. GIRDI PASLAPTINGUS GARSUS**

Tai ištiko mane vieną naktį –  
Ėjau neapšviesta miesto gatvė  
Ir staiga išgirdau kūdikio verksmą  
Tarsi po kojom, šalia,  
Iš kanalizacijos šulinio.

Patikrinau šiukšlių dėžes,  
Apžiūrėjau kontenerius –  
Ir neradau, iš kur sklinda tas verksmas  
(dabar būna daug pamestų kūdikių).

Negalėjau suprast, kas su manim darosi.  
Net pagalvojau,  
Jog tai kažkokios išdaigos,  
Instaliacijos...

Po kiek laiko pradėjau suvokti,

Jog tas balsas  
Sklinda iš pasulio gelmių.

Vėliau jis visur man pradėjo kartotis:  
Nuolat ėmiau jį girdėt ausyse,  
Telefono ragelyje,  
Rakinant duris,  
Klozete nuleidžiant vandenį,  
O ypač tą verksmą girdžiu,  
Kai moterys eina pro šalį –  
Tikriausiai jis sklinda iš įsčių.

Iš visur jį girdžiu;  
Iš paveikslų, iš skulptūrų,  
Iš poezijos, iš meilės dainų,  
Iš konteinerių ir vandentiekio vamzdžių.

Taip man atsivėrė klausa  
Girdėti negimusius –  
Pilnas pasaulis jų verksmo.

Baisu o baisu būti negimusiui,  
Baisiau negu mirti.

### **K.B. Hears Secret Sounds**

This is what happened to me one night –  
I was walking down an unlit city street  
And suddenly heard an infant's cry  
As if beneath my feet, alongside,  
From under the manhole cover.

I checked the trashcans,  
Looked through the containers,  
And did not find where that cry was coming from  
(There are many discarded infants these days).

I couldn't understand what was happening to me.  
I even thought  
It was some kind of trick,  
The installations...

After a while I began to understand  
That that voice  
Was coming from the depths of the world.

Later I began to hear it everywhere:  
I constantly heard it in my ears,  
On the telephone,  
While locking the doors,  
Flushing the water in the toilet,  
And I especially hear that cry  
When women pass me by –  
It most likely comes from wombs.

I hear it from everywhere:  
From paintings, from sculptures,  
From poetry, from love songs,  
From containers and water mains.

That's how my ears came  
To hear the unborn –  
The world is full of their cries.

Horrible o how horrible it is to be unborn,  
More horrible than to die.

Translated by Jonas Zdanys

Mariya MARTYSEVICH  
(Belarus)

Mariya Martysevich, poet, essayist, translator, was born in 1982 in Minsk. In 2004 she graduated from the State University of Belarus and continues her postgraduate studies of literature there. In 2005, she took a degree from the College of Belarus. Translations of hers have been published from English (Edward Lear), Polish (B. Leśmian, K. I. Gałczyński), Russian (Y. Brodski), Ukrainian (S. Žadan, V. Neborak), Czech (A. Bajaja, J. Kolař, J. Topal). She lives in Minsk.

BARBARA RADZIWIŁ'S LIVEJOURNAL  
(урывкі зь інтэрнэт-дзёньніку ~barbara\_r)

1.

Зацртае стагодзьдзямі таро  
сівой хазаркі. Зноў фарбую вусны  
у ліфце і лячу ў сваё мэтро,  
і праглынае электрычны вусень,

і банкамат мудруючы, круцель,  
пагардліва выплёўвае гатоўку.  
Хазарка прадказала мне пасьцель.  
І сьвятара. І сьмерць мянціць літоўку.

*Варшава (па дарозе ў Геранёны) 1542 г.*

2.

Я стаяла з ключамі  
на ганку вялізнага дома,  
я здавала каморы і келі  
яго аканомам.  
Калі ён увайшоў,  
мяне як абдало варам.  
А ён сказаў,  
што чорнае мне да твару.

Я ня мела чым дыхаць,  
нібы на высокіх стромах,  
ледзь адказвала пра надвор'е  
й агульных знаёмых.  
Крумкачы кахаліся ў нішах  
і каркалі звонка.  
А ён сказаў,  
што ў яго дома хворая жонка.

Я выходзіла вонкі  
й бязмэтна блукала ў парку,  
раптам страчвала сон  
і чытала начамі Пэтрарку.  
Мне было яшчэ да Раства насіць  
жалобу па мужы,  
А ён сказаў,  
што я пекная, і падарыў ружу.

Я ня чула, аб чым разважаў  
за абедам пробашч,  
я баялася ўзьняць вочы  
і клала далонь побач.  
У шыбы пяшчотна грукалі дзюбамі  
крумкачы.  
А ён сказаў,  
каб не замыкала спальню ўначы.

*Геранёны 1542 г.*

3.

Мой Жыкгімонт, мой юны Жыкгімонт  
ідзе на сьвет падлеткавай вайною,  
кранальна эпатуючы beau monde  
кіслотнаю фрызураю і мною,

Мой Жыкгімонт бянтэжыцца слоў  
“аральны сэкс”, і так баіца маці,  
ёй хлусячы пра сеймы і паслоў,  
калі ў палацы Пацаў зноўку party.

Мой Жыкгімонт – завостранае “кг”  
Бы выбух у каханьнем поўным роце.  
*O mon petit prince, je suis tres fatigee*  
Хадзем ад іх, мой любы Жыкгімонце...

Мой Жыкгімонт – у ім адметны дар  
яго ўладарства станецца эпохай,  
ну а пакуль мой слаўны гаспадар  
сьпяшае да мяне таемнай лёхай,

бо ёсьць адно, што болей не міне,  
пра што пакуль што думаецца ўпотай –  
мой Жыкгімонт ужо жыве ўва мне  
маленькай сарамліваю зігготай.

*Вільня 1547 г.*

4.

Мы жылі, як ніколі ня сьмелі:  
ўставалі а шостай ці сёмай,  
йшлі ў касьцёл раніцою нядзелі,  
а вечар бавілі дома;  
на паўднёвым гаўбцы  
з маленечкай косткі расьцілі  
дрэва цытрыну,  
мы чыталі пра дзіва Ян-Цзы,  
і хацелі ў далёкую Чыну;  
мы гулялі ў дзіцячыя гульні -  
хаваліся ў нішы й чакалі знаёмыя крокі...

А яшчэ мы зрабілі літоўскія візы

і ездзілі  
ў Вільню і Трокі.

Мы сачылі, як траўны прастор  
нараджаецца з марцаўскай слоты,  
абжывалі муроґ і чабор,  
але болей любілі балоты –  
заблукать і на хісткім лужку  
абдымацца і думаць, што ўсё,  
і маліць пра агеньчык у цемры,  
і цешыцца хутарскім зыкам...

А яшчэ мы ляцелі 200 па трасе  
і бачылі ўсход  
над Балтыкам.

Мы хадзілі у горад, у крамы,  
глядзець на заморскіх тканінаў сувоі,  
мы любілі ля Слуцкае брамы  
зь дзядкамі  
зацяцца пра Польшчу зь Літваю,  
альбо крыкнуць на рынку імя  
і загадваць, хто азавецца...

А яшчэ мы слухалі ў цішы завулкаў,  
як б'ецца  
маленькае сэрца.

Мы былі між людзей - і адны,  
бы стары францыскан  
па-за кляштарным мурам;  
бацькаў парк залацеў дзень пры дні  
халадзеў  
і брыняў верасьнёвым глямурам,  
вечер з захаду нёс напамін  
пра сьвякруху,  
вачэй ейных сьлізкія стронгі,  
суkenкі Versace і піцу...

А яшчэ мы складалі ў піўніцу  
шэзлёнгі,  
каб ехаць  
на зіму ў сталіцу.

*Нясьвіж, лета 1550 г.*

Ну вось і ўсё – сякера пры камлі.  
Па жылах разьліваецца атрута.  
Мне распачна, нібыта на зямлі  
ля кожнага прысаду вяне рута.

Ля ложку распачатае чытво -  
адно недачытанае каханьне.  
Сьвет – кніга, й крыўдна пакідаць яго,  
спыніўшы на сярэдзіне чытаньне.

Цікава, ці наведваюць браты  
хоць раз, калі пліта прыцісьне грудзі?  
Бо ён, які ня прыйдзе да пліты,  
на жаль, мяне ніколі не забудзе.

Ну вось і ўсё – Гасподзь націснуў Shift.  
Далей – лягчэй. Больш не пужаюць мукі,  
нібыта мама пры ўваходзе ў ліфт  
абачліва бярэ з вазка на рукі.

І аўтабан, зіхоткі ад імжы,  
Заблытвае дзясяткам вострых брамак.  
– Прабачце, як даехаць да мяжы?  
– Зьезд на Галгофу. Гродзенскі напрамак.

– Dzień dobry.  
Rajska stażą graniczna.  
Proszę państwo przygotować paszporty,  
rozgarnąć je na zdjęciach.  
– Мамачка, а чаму  
яны кажуць “Дзень добры”?  
Зараз жа цёмна і ноч.  
– А ў іх, дачушка, заўсёды,  
бы ўдзень, сьветла.

*Кракаў 8 траўня 1551 г.*

Marija MARTYSEVIČ  
(Baltarusija)

Marija Martysevič, poetė, eseistė, vertėja, gimė 1982 metais Minske. 2004-aisiais baigė Baltarusijos valstybinio universiteto Filologijos fakultetą, ten dabar toliau mokosi

aspirantūroje. 2005 metais baigė Baltarusijos kolegijos Filosofijos ir literatūros skyrių. Baltarusijoje spausdinta jos poezijos ir prozos vertimų iš anglų (Edvardas Learas), lenkų (Boleslawas Leśmianus, K. I. Gałczyński), rusų (Josifas Brodskis), ukrainiečių (Serhijus Žadanas, Viktoras Neborakas), čekų (Antoninas Bajaja, Jiří Kolařas, Jachimas Topalas) kalbų. Gyvena Minske.

## BARBARA RADZIWIŁ'S LIVEJOURNAL

*(Barboros Radvilaitės internetinio dienoraščio ištraukos)*

### 1.

Tos šimtmečių nuzulintos taro  
žilos chazarės. Lūpas vėl dažausi  
lifte, lekiu į savąjį metro,  
ir ryja, ryja elektriniai plaučiai,

ir bankomatas makleris laukan  
pasidygėdamas išspjauna grynus.  
Chazarė patalą išbūrė man.  
Ir kunigą. Mirtis *litoukų* tina.

*Varšuva (pakeliui į Geranainis), 1542 m.*

### 2.

Aš stovėjau su raktais  
verandoje didelio dvaro,  
ekonomams jo perduot turėjau  
svirnius ir jų gerą.  
Kai įėjo jisai,  
mane lyg kas būtų nuplikęs,  
o jis pasakė, kad man  
juoda prie veido tiko.

Aš bežadė svaigau  
nelyg ant aukščiausio kriaušio.  
Lemenau apie orą ir šiaip,  
bet vos laikiausi.  
Tik varnai mylėjos užunarvius  
Ir garsiai karkė.  
O jis pasakė,  
namie jo žmona dabar serga.

Išėjau aš į lauką

ir be tikslo klajojau parke,  
nebegalėjau užmigt  
ir skaičiau naktimis Petrarką.  
Turėjau dar lig Kalėdų gedulą  
dėl vyro nešioti.  
O jis pasakė,  
kad aš graži, ir dovanojo man rožę.

Negirdėjau, ką tenai svarstė  
užu stalo kunigas.  
Aš akis pakelti bijojau,  
Glaudžiaus alkūnėmis.  
Langelin švelniai snapu tukseno  
kranklys.  
O jis pasakė,  
Kad nakčiai palikčiau neužšautas duris.

*Geranainys, 1542 m.*

3.

Žygimantas, mylėtinis, o jis  
lyg paauglys karan į žmones žengia,  
aukštuomenė išplėtusi akis  
ir dėl manęs, ir kaip šukuojas, rengias.

Jis rausta vos išgirdęs nekaltus  
„oralinis“ ir „seksas“, baikštos motinos,  
kai paisto apie reikalus, seimus,  
o taikos pas Pacus pavakaroti.

Žy-gimantas – kaip išgalastas „g“,  
Kaip meilės pilnoje burnoj sprogimas.  
*O mon petit prince, je suis tres fatiguee,*  
Eime iš čia, mylėtini Žygimant...

Pygimantas – kaip dievo dovana,  
epochiniai laikai jam karaliaujant,  
tačiau kol kas karalius pas mane  
požeminiu taku slapčia keliauja,

nes jau yra, ko nieks neatmainys,  
ką išdrįsti vien paslapčia galvoti:  
Žygimantas manasis jau many –  
drovus, mažytis, virtęs į zigotą.

*Vilnius, 1547 m.*

4.

Mes gyvenom, kaip niekad nedrįsom:  
gal septintą, gal šeštą pabusti,  
kas šventarytis eiti bažnyčion,  
o vakarai tai jau mūsų;  
mes terasoje pietinėje  
iš mažiuko kaulelio auginom  
medį citrinos,  
Skaitėm, kad stebuklinga Jandzi  
ir norėjom į tolimą Činą;  
įsileidom mes vaikiškai žaisti –  
mes nišose laukėm pažįstamų žingsnių – slėpynės...

Na, o dar Lietuvos vizas įsitaissėm,  
į Trakus važinėjom,  
į Vilnių.

Mes stebėjom žolynų erdves  
kaip iš kovo purvynių jos imas,  
mėgom mes ir vejas šilkines,  
bet labiausiai liūgynų kliūgynus –  
pasiklyst ir salelę plūdrią  
susikibus galvot – viskas baigta,  
melsti vien žiburėlio tamsoje,  
džiaugtis girdint vienkiemio aidą...

Na, o dar mudu lėkėm gal dviem šimtais  
ir regėjom, kaip teka  
virš Baltijos.

Vaikštinėjom prekyvietėm miesto,  
žiūrėjom į ritinius užjūrio drobių,  
mes prie Slucko vartų pamėgom  
apie Lenkiją, Lietuvą  
pasiginčyti su seniokais  
ar suukt aikštėj kokį vardą  
ir spėlioti, kas atsakytų...

O dar mudu klausėmės skersgatvių tyly,  
kaip plaka  
širdelė mažytė.

Buvom mes tarp žmonių – ir vieni

nelyg pranciškonai seni,  
kai ne vienuolyne;  
tėvo parkas kasdien vis auksyn  
ir šaltyn,  
ir rugsėjo tinklais apsipynė,  
vėjas iš vakarų nešė atminimus  
apie anytą,  
jos žvilgsnius, tarsi raudės slidžius,  
sukneles Versačio ir picą...

Na, o dar sugabenom į rūšį  
šezlongus,  
mat žiemoti  
į sostinę vykstam.

*Nesvyžius, 1550 m. vasara*

5.

Jau viskas – kirvis prie kamieno glust.  
Jau gyslomis išsibėgioja nuodas.  
Mane sukaustė apmaudas gailus,  
lyg parke vis matyčiau vystant rožę.

Prie lovos tepradėtas skaitinys –  
neperskaityta ligi galo meilė.  
Šviesa – knyga: ir gaila, kad paliks,  
kad liks per patį vidurį išeiti.

Man įdomu, ar broliai aplankys  
nors kartą, kai plyta primins krūtinę?  
Nes tas prie kapo neateis, kuris  
mane, deja, atmins vis nusiminęs.

Jau viskas – Dievas spustelėjo Shift.  
Toliau – lengviau. Kentėjimai nebaisūs,  
nelyg mama, prieš žengdama į liftą,  
iš vežimėlio išsikeltų vaiką.

Ir autobanas, spindintis šerkšnoj,  
aušros vartelių dešimtis užvarsto.  
– Atleiskit, kaip lig sienos nuvažiuot?  
– Golgotos posūkis. Tada link Gardino.

– Dzień dobry.  
Rajska staż graniczna.

Proszę państwo przygotować paszporty,  
rozgarnąć je na zdjęciach.  
– Mamyt, o kodėl  
jie sako „Dzień dobry“?  
Dabar juk tamsi naktis.  
– O pas juos visada ten, dukrele,  
Kaip dieną šviesu.

*Krokuva, 1551 m. gegužės 8 d.*

Sabina NAEF  
(Switzerland)

Sabina Naef, poet, was born in 1974 in Lucerne. She studied German and French philology in Bordeaux, Lozano and Zurich. She published two collections of poetry in 1998 and 2001, the third one will appear in Vienna this autumn. She has been awarded several prizes. Her poems have been translated into English, Russian, Slovak, and Slovenian in journals and anthologies. She lives in Berlin.

\*

im Kühlschrank liegt noch  
ein Zitronenschnitt  
immer ist ein Fremdwort  
und Abschied passt in keinen Koffer

Sabina NAEF  
(Šveicarija)

Sabina Naef, poetė, gimė 1974 metais Liucernoje, studijavo vokiečių ir prancūzų literatūrą bei filologiją Bordo, Lozanoje ir Ciuriche. Naef išleido du eilėraščių rinkinius: *Zeitkippe* (*Laiko galiukas*, 1998) ir *Tagelang möchte ich um diese Ecke biegen* (*Dienų dienomis galėčiau sukioti šį kampą*, 2001). Trečias rinkinys turėtų pasirodyti šių metų rudenį Vienoje. Sabinos Naef kūryba įvertinta keliais apdovanojimais, eilėraščiai versti į anglų, rusų, slovākų, slovėnų kalbas, publikuoti daugelyje antologijų. Šiuo metu poetė gyvena Berlyne.

\*

šaldytuve  
tik citrinos skiltelė  
skolinys yra visuomet

ir sudie kurio nėra lagaminui

\*

manchmal fallen Wörter aus den Fenstern  
oder es regnet in den Büchern  
dann tagelang nichts  
und immer beim Aufwachen die Frage  
wie Schlaf riecht

\*

kartais žodžiai krenta per langus  
ar lyja jais knygose  
vėliau tuščia dienų dienomis  
ir visada prieš pabundant tu klausi  
miegas kaip dvelkia

### **Tage**

verschnürte Zeitungen  
in der Morgendämmerung

im Abendwind  
gestapelte Liegestühle

### **dienos**

pundelis laikraščių  
dar prieš pat švintant

vakariniamė vėjuje  
kėdės viena ant kitos

### ***Kleiderleben***

meine blaue Lederjacke  
vergessen  
in einer Pariser Metro  
während mich die Rolltreppe  
hinunterführt  
sehe ich sie auf der anderen Seite

herauffahren

***rūbų gyvenimas***

viename paryžiaus metro  
mano odinė žydra palaidinė  
užmiršo  
besileidžiant man eskalatoriumi  
požeminės perėjos link  
mačiau kylančią ją  
kitoje kelio pusėje

***auf dem Flohmarkt***

ob sie sich getroffen haben  
die beiden – längst tot?  
auf einer vergilbten Ansichtskarte  
lese ich von ihrem geheimen Rendezvous

***blusų turguje***

kas jei susitikę būtų  
šie žmonės – seniai mirę?  
iš pageltusių atviručių  
skaitau jų slaptus rendezvous

\*

von einem Körper bleibt wenig  
von einem Schirm das verbogene Gestell  
vom verpassten Zug der Wind

\*

iš kūno liko nekas  
iš skėčio – kotelis su rėmu  
iš traukinio į kurį pavėlavome – vėjas

***Sekretär***

eine Schublade für gepresste Pustebblumen  
eine Schreibplatte für die Schallplattenrillensprache  
eine Schublade für verlorene Absätze  
ein Geheimfach für den ersten Schnee

*sekreteras*

vienas stalčius presuotoms kiauliapienėms  
kalbaipatefonoplokštelėstakelyje – rašomasis paviršius  
nudėvėtiems kulniukams – dar vienas stalčius  
pirmajam sniegui – vieta po raktu

*trois fois rien*

ein Gedicht über nichts  
aus fehlenden Worten gemacht  
eine blühende Sackgasse

*trois fois rien*

eilėraštis apie nieką  
padarytas iš trūkstančių žodžių  
sužaliavęs akligatvis

VERMISCHTES

die Zukunft des Balkons  
die Kleider einer Badenden  
der Staub zwischen den Tasten der Schreibmaschine

*IVAIRŪS*

balkonai ir jų ateitis  
besimaudančių moterų rūbai  
dulkės tarp spausdinimo mašinėlės klavišų

\*

tagelang möchte ich um diese Ecke biegen  
nur um dich auftauchen

und wieder verschwinden zu sehen

\*

dienų dienomis galėčiau sukioti šį kampą  
žiūrėdama kaip man pasirodai  
ir vėl išnyksti

### ***Tag der offenen Fenster***

wir sitzen mit wehendem Haar am Tisch  
zwei Häftlinge, als Vögel verkleidet

### ***atvirų langų diena***

sėdime susitaršiusiais plaukais prie stalo  
du kaliniai persirengę paukščiais

### ***Tag der geschlossenen Tür***

erkunde die Innenseite  
einer Mandarinenschale höre  
dem Regen zu den Perlen-  
vorhängen den Schritten  
im Treppenhaus welche  
gehören wem welche sind  
verabredet welche haben  
Angst

### ***uždarytų durų diena***

ištirti mandarino žievelės  
vidinį paviršių girdžiu:  
lietūs perlų  
užuolaidos žingsniai  
laiptinėje  
panašūs į tuos kurie susitiko  
su žingsniais tų  
kurie bijo

### *Toilette eines Cafés*

auf dem weißen Lavabo  
ein schwarzer Spazierstock  
als hätte jemand plötzlich  
das Gehen verlernt

### *kavinės tualetas*

ant balto lavabo  
juoduojuantis ramstis  
lyg vaikščiot išmokęs  
kažkas staiga pasitraukė

iš vokiečių kalbos vertė **Vario burnos** | idėjų dirbtuvės [www.varioburnos.com](http://www.varioburnos.com)

paaiškinimai:

*trois fois rien* – „tris kartus niekas“, prancūziškas posakis, reiškiantis „visiškai nieko“;  
*lavabo* – apeių indas, skirtas psalmes atliekančio kunigo rankų plovimui prieš komuniją  
romos katalikų ir anglikonų bažnyčiose. Taip pat ir paprasta sieninė kriauklė.

### **Bragi Ólafsson** (Iceland)

Bragi Ólafsson, poet, novelist, playwright, translator, was born in 1962 in Reykjavík. He graduated from The Commercial College of Iceland and from the College of Hamrahlid, Reykjavík, where his main subjects were English, Spanish, and French. He studied Spanish literature at Granada and Iceland universities. Has worked as a bank-clerk, postman, shop-assistant and journalist, and for six years (1987-1992) he was a member of the pop group *The Sugarcubes* which toured extensively throughout the world and recorded three albums. He is a co-owner of the record company *Smekkleysa sm. hf* (*Bad Taste Ltd.*). He has published translations by Spanish and French poets, two plays, and two novels. He lives in Reykjavík.

### **Níutíu kílómetrar á sextíu mínútum**

Það eru steinar við veginn  
og grasbreiðan teygir sig  
út í einhverja hræðilega gleymsku.

Í hanskahólfínu er kort  
af veginum fyrir aftan.  
Og þar er harðfiskur í poka  
og brjóstsykur.  
Þar sem rökkrið mætir framljósunum  
á ég heima,  
og myndirnar í rúðunum  
eru myndir sem ég málaði sjálfur.  
En María, ef þú ert lifandi,  
skaltu halla þér aftur í sætinu  
því nú tekur við okkur tenntur himinn.

**Bragi Ólafsson**  
(Íslandía)

Bragis Ólafssonas, poetas, dramaturgas, romanistas, vertėjas, gimė 1962 Reikjavike, baigė Islandijos Prekybos kolegiją, po to Hamrahlıdo kolegiją, kurioje studijavao anglų, prancūzų ir ispanų kalbas, studijavo ispanų literatūrą Granados ir Islandijos universitetuose, dirbo banko tarnautoju, paštininku, pardavėju ir žurnalistu, 1987-1992 metais su pop grupe *The Sugarcubes* gastroliavo daugelyje pasaulio šalių ir įrašė tris albumus. Dabar jis įrašų studijos *Smekkleysa* sm. Hf. (UAB *Blogas skonis*) dalininkas. Jis paskelbė nemažai prancūzų ir ispanų poetų vertimų, dvi pjeses, du romanus. Gyvena Reikjavike.

**Devyniasdešimt kilometrų per šešiasdešimt minučių**

Prie kelio akmenys  
stiebias išblaškyta žolė  
į kažkokią baisią užmarštį.  
Pirštinių stalčiuje  
už nugaros vinguriuojančio kelio žemėlapis.  
Jame ir džiovinta menkė maišelyje  
ir ledinukai.  
Ten kur sutemos  
atsimuša į priekinius žibintus  
aš gyvenu,  
ir paveikslai ant lango stiklo  
mano paties nutapyti.  
Marija, jei tu gyva,  
įsitaisyk patogiai kėdėje  
nes dabar mus apkabins  
dantytas dangus.

## Danskvæði

Nú þegar amma er hætt  
að borða meðulin sín  
og farin að stíga dans  
- gömlum hljóðum sporum -  
við ímyndað fólk inni í stofu,  
rennur upp fyrir mér að  
skyggigáfa hefur alltaf  
fylgt ættinni,  
og mun alltaf gera  
á meðan ímyndað fólk  
stígur dans við ömmu inni í stofu.

## Baladé

Dabar kai senelè  
liovèsi gèrusi savo vaistus  
ir pradèjo šokt kambaryje  
– tyliais senyvais žingsniais –  
su įsivaizduojamais žmonėmis,  
staiga supratau  
kad aiškiaregystės dovana  
visada eina koja kojon  
su išgyventais metais,  
ir eis nuolat  
kol įsivaizduojami žmonės  
kambary šoks su senele.

## Sjálfur tíminn

Sjáist hann ganga um götur miðbæjarins  
klúrum skrefum og allt að því forn  
eða sveitalegur  
má slá því föstu sem staðreynd  
að nú er ekki virkur dagur  
heldur helgi. En þessi maður  
– hvílika voðalega ævi sem hann hefur lifað –  
er ekki hingað kominn til að sýna manni  
hvað tímanum líður  
hann er sjálfur tíminn  
og hræðilega lítur hann illa út.

### **Pats laikas**

Matyti, kaip jis vaikščioja  
miestelio centrinėmis gatvėmis  
atsainiais žingsniais toks nusenęs  
arba kaimietiškas  
kaip tikras faktas  
jog šiandien ne darbo diena  
o savaitgalis. Bet šis žmogus  
– koks siaubingas tas jo nugyventas gyvenimas –  
atėjo čia ne tam, kad parodytų  
kaip bėga laikas  
jis pats yra laikas  
ir baisiai prastai atrodantis.

### **Kjallaragluggi**

Ég sé ekki betur en að einhvern tíma  
hafi verið gestkvæmt þarna niðri.  
Og að sá sem fór síðastur út  
hafi gert einhver plön

sem áttu að rætast á öðrum stað.

Hafi sótt að honum þorsti  
við allt erfiðið sem beið,  
sneri hann ekki aftur til að slökkva hann hér  
þar sem drykkir bíða ennþá í glösum.

### **Rūsio langas**

Kaip niekada gerai matau  
kad kažkada ten apačioj  
svečios nemažai svečių.  
Paskutinytis išėjęs  
kažką susiplanavo  
kas išsipildyti turėjo  
visai kitur.  
Atrodo, kad jis troško

visų jo laukusių sunkumų,  
bet jis negrįžo čia  
kad numalšintų savo troškulį  
nors taurėse dar tebelaukia gėrimai.

### **Innan ramma hússins**

Það er von á nýjum leigjanda í húsið,  
hann kemur í staðinn fyrir fjölskylduna.  
Ég hef þegar ákveðið að vingast við hann;  
fyrst ætlum við að heilsast með handabandi,  
svo segi ég honum frá einhverju spaugilegu  
sem gerst hefur í húsinu.  
Og þá býður hann mér inn  
þótt gólfíð sé allt þakið bókum  
og engin tjöld fyrir gluggum.  
Svo sest hann í eina stólinn sem ég sé  
og rek augun í myndir af andlitum í römmum  
sem sum hver bera svip af honum.  
Hann fer eitthvað að afsaka óreiðuna  
og þá fæ ég aðra hugmynd sem ég orða við hann:  
að gaman væri að skiptast á myndum;  
hann fengi myndir af fólkinu mínu,  
ég af fólkinu hans.  
Hann afsakar óreiðuna öðru sinni.  
Það er von á honum innan stundar.

### **Namo rėmuose**

Jau greitai atsikraustys  
į namą naujas nuomininkas;  
anksčiau čionai šeima gyveno.  
Nusprendžiau aš susidraugaut su juo;  
iš pradžių viens kitam rankas paspausim,  
paskui ką nors juokingo jam papasakosiu  
atsitikimą kokį šiam name.  
Tada jis pasikvies mane į vidų  
nors grindys bus nuklotos knygom  
o ant langų užuolaidos dar nekabės.  
Ir ant vienintelės kėdės jis atsisės  
įbes akis į nuotraukas įrėmintas  
į veidus, panašius į jo paties.  
Paskui bandys atsiprašyt dėl netvarkos

o man í galvą šaus kita mintis:  
jam pasakysiu, kad visai šaunu gal būtų  
mums apsikeisti nuotraukom;  
jam duočiau savo giminaičių,  
jis man – savųjų.  
Jis dar kartą atsiprašys dėl netvarkos.  
Jis tuoj tuoj turi atsikraustyti.

### **Á síðsumarsdögum**

Fyrst læt ég vera að slá grasið. Dreifi síðan glerbrotum yfir túnflötinn, til að finna þau aftur í iljum krakkanna, sem skilja skóna sína eftir á gangstéttinni hinum megin við grindverkið.

Börnum þykir gaman að leika sér í háu grasi. Ég hef gaman af börnum.

### **Vasaros dienos**

Pirmiausia paprašysiu, kad nupjautų žolę. Paskui pridėliosiu visur vejoje šukių, kad vėl pamatyčiau jas delnuose vaikų, paliekančių batukus ant šaligatvio kitapus tvoros.

Vaikams patinka žaist aukštoj žolėj. Man patinka vaikai.

### **Smyrsl**

Hún flytur með sér ilm inn í strætisvagninn  
(lesist: hin bóklærða tilvist: erl. *fragrance*).  
Heilt hverfi skilur hún eftir.

Bílstjórinn er fyrstur til að finna  
hvaða smyrsl hún hefur borið á sig.  
Hann þekkir ekki tegundina en hver með leyfi

þekki slíkt ómælisdjúp sem hún er þessi stelpa!

Hún færir innar í vagninn og ferðin er hafin  
og ilmurinn finnur sér sæti hjá hverjum og einum.

### **Kremas**

Su savimi į autobusą  
įsineša ir kvapą  
(skaityti: literatūrinė nuoroda: užs. klb. *fragrance*),  
už nugaros palikusi kvartalą visą.  
Vairuotojas pajunta pirmas  
koku kremu ji pasitėpus.  
Rūšies neatpažįsta, bet  
ir kas galėtų atpažinti tą gelmę,  
kuri yra šitoji mergina!  
Autobuse ji atsisėda, prasideda kelionė,  
o prie kiekvieno pakeleivio  
jos kvapas įsitaiso.

### **Á Hólsfjöllum**

Af hestinum  
sem leiðist að bera mig  
hlusta ég á brestina í fjöllumum.

Kippi í tauminn  
við svarta krá  
og bind hestinn við myrkrið.

### **Kalnuose**

Sédédamas ant arklio  
kuris labai nemėgsta nešt mane  
klausausi traškesio kalnuos.

Trūkteliu vadžias  
prie juodos smuklės  
ir prie tamsos pririšu arklį.

### **Landkönnuðirnir**

Þegar landkönnuðirnir knýja dyra  
kaldir og þreyttir  
eftir langa ferð  
verður allt gert  
sem í mannlegu valdi stendur  
til að kveikja upp í ofninum.  
Flauelskoddarnir

verða færðir inn í stofu  
og eftir að ofninn nær hæfilegu hitastigi  
verður hressing borin fram  
og það er hressing sem hæfir  
hvaða landkönnuðum sem er: Martini  
með klaka  
og þykkri sítrónusneið: Martini  
Dry  
og japanskt te;  
svart eða grænt  
eftir smekk hvers og eins.  
Við þetta mega þeir ylja sér  
þar til forvitni okkar  
knýr dyra hjá þeim; hvers vegna  
leituðu þeir ásjár hjá okkur, hvaða neyð  
hafði leitt þá út úr óbyggðunum, en þá  
– vegna hitans frá ofninum –  
hefur sigið á þá höfgi og þeir svara  
engu; halla sér aftur  
eins og hnígandi sólir,  
ekki vanir að svara fyrir komu sína.

### **Keliautojai**

Kai pasibels į mūs duris  
keliautojai tyrėjai  
sušalę ir pavargę po ilgos kelionės  
bus padaryta viskas  
kas žmogaus jėgoms  
kad būtų uždegta krosnelė.  
Pagalvės aksominės  
bus įneštos į kambarį  
o kai krosnelė tinkamai įkais  
atneš jiems pasistiprinti šio to  
o tas šis tas pritinka  
keliautojui dažnam: martinis  
su ledu  
ir storu griežiniu citrinos: Martini  
Dry  
ir arbata japoniška:  
juoda arba žalia  
pagal kiekvieno skonį.  
Jie susišildys visu tuo  
kol mūs smalsumas

pabels į jų duris; kodėl  
ieškojo jie pas mus pagalbos;  
ir kokio gero  
ieškojo dykrose  
– bet nuo įkaitusios krosnelės –  
apims juos miegas  
jie nieko nebepasakys;  
tik atsirems  
kaip saulės besileidžiančios,  
nepratę atsakyti  
už savo apsilankymą.

*Vertė Jurgita Marija Abraitytė*

Kęstutis NAVAKAS  
(Lietuva)

Kęstutis Navakas, poetas, eseistas, prozininkas, vertėjas, kritikas, gimė 1964 metais Šeimyniškiuose (Utenos r.); 1982 baigė vidurinę mokyklą Kaune. Dirbo knygyno klubo „Septynios vienatvės“ Kaune direktorium, Lietuvos televizijoje. Išleido eilėraščių rinkinius *Krintantis turi sparnus* (1988), *Pargriautas barokas* (1996), *Žaidimas gražiais paviršiais* (2003). Išvertė vokiečių poezijos, parašė straipsnių bei recenzijų.

sonetai

**pirmas**

mes išgalvojom po šalį kiekvienai  
šio pasaulio briaunai: kiekvienai  
krypčiai mes visus jos kelius išmelavom

kiekvienas su savo gaubliu mes  
sėdim *Trapaus punktyro* kavinėj  
kur viskas smilksta greičiau nei degtų

mes parašėm po žodį kiekvienai  
pauzei: kiekvieną raidę kirčiavom  
kol sieliai vis plaukė mūs laikrodžiais

: kol jų ištakose nebeliko ką kirsti

Kęstutis NAVAKAS  
(Lithuania)

Kęstutis Navakas, poet, essayist, translator, literary critic, was born in 1964 in Šeimyniškiai, Utena District. He lives in Kaunas. He has worked as the manager of a bookstore and the presenter of a TV program. He has published three collections of poetry and one of short stories, a book of essays, and translated some poetry from German. He also has written articles and criticism.

sonnets

**first**

we invented a country for every one  
of the world's edges: for every  
direction we lied about every one of its roads

all of us sit each with our globes  
in the *Fragile Dottedline* café  
where everything smolders rather than burns

we wrote a word apiece for every  
pause: accented every letter  
while rafts still floated with our watches

: until in their sources nothing remained to cut

**antras**

nieko neįmanoma sudėlioti iš  
paukščių: jie nepaklusnūs jie  
išsyk išardys tavo sielą

neįmanoma žaisti paukščiais: jei  
jie būtų kauliukai – nė karto  
nekristų šešetu

gal kas nors yra kada juos  
atspėjęs / ar mokęsis jų metai  
po metų: gal kas rado jų svorio centrą

: jie lyg akmenys: mūsų jie nesimokys

## **second**

it is not possible to compose anything  
from birds: they are not submissive they  
will instantly untangle your soul

it is not possible to play birds: if  
they were bony dice – not once  
would they roll out a six

perhaps someone at some time had  
guessed them / or studying them year  
after year: perhaps found the center of their weight

: they are like rocks: they will not study us

## **trečias**

sniegas per naktį čia vėl nulipdys  
visą Kauną: gatves bei tarpuvartes  
tave grįžtantį su buteliu ugninio pieno

atvėrus langą jis šnypšdamas virs  
į vidų: iš oro lipdys tavo baldus  
tavo kavą bei pelenines: baltas

: ko gero jis baltas: atversi knygą  
tada nulipdys dvi dešimtis tavo metų  
tavo susmilkusius poetus: tavo dvitaškį:

iš ryto viskas ištirps (ir tu): ko gero jis juodas

## **third**

snow through the night here will again mold  
all of Kaunas: streets and openings in gates  
you returning home with a bottle of fiery milk

opening the window it will fall hissing  
inside: will mold your furniture from air  
your coffee and ashtrays: white

: for all I know it's white: you'll open the book  
then it will mold two decades of your years

your smoldering poets: your colon:

in the morning everything will melt (and you): for all I know it's black

#### **ketvirtas**

vagys gyvena medžiuose  
kažkur po žieve drėgni  
jų būstai: nė dulkės nė spindulio

jie vagia paukščius iš lizdų  
jie susirenka kiaunes bei voveres  
riešutai bei kerpės dingsta jų saujoj

vėjas nepalankus jiems: bijo  
gūžiasi drevėse / per audrą rieda  
viršūnėm lyg spalvoti bilijardo žirniai

: kas tik nebyra iš jų kišenių

#### **fourth**

thieves live in trees  
somewhere under the bark their damp  
rooms: no dust not a ray of light

they steal birds from nests  
they gather martens and squirrels  
nuts and lichens disappear in their fists

wind is not kind to them: afraid  
cowering in the hollows / during the storm,  
across the treetops roll something like colored billiard balls

: whatever does not fall out of their pockets

#### **penktas**

tad pasakyk man ką veikei  
: kilnojai daiktus / senas ir naujas  
jų vietas tavo delnas lyg laidas jungė

: ta keista srovė perkėlus knygą ar  
obuolį / tas keistas kambario laikinumas  
lyg daiktai ten būtų tik trumpam užėję

jie jau buvo pradėję tave pamiršti  
ant stalų lentynų kur jie iš lėto  
temo: tu pažadinai juos kaip gaisras

: kažkas juk taip ir tave atmerkė

### **fifth**

so tell me what you were doing  
: lifted things / old and new  
your palm uniting their places like a wire

: that strange current moving a book or  
an apple / that strange temporality of the room  
as if things stopped by there for only a while

they had already begun forgetting you  
\ on tables shelves where they slowly  
darkened: you wakened them like fire

: something opened your eyes like that too

### **šeštas**

iš tuščiavidurių troleibusų jie  
lipa: tuščiaviduriai  
lyg drabužiai iš spintų

pabėriau jiems saują  
spalvotų skiautelių: renka  
parsinešę klįjuoja ant lapų

vėliau jau ir patys  
eidavo link manęs su  
blyksnio baltumo popierium

: nuo jo šviesos akli

### **sixth**

from empty-bellied trolleys they  
step: empty-bellied  
like clothing from closets

I threw them a handful  
of colored scraps: they gather them  
\ bringing them home paste them on pages

later they came to me  
on their own with  
paper white as a flash

: they are blind from its light

### **septintas**

niūrus yra paminklų laikas: jie  
tūkstantį metų tyli jie neapkenčia  
miško: miškas juos vėl išduos

paminklų šaknys užverstos knygose  
užbertos smulkiu paragrafų paraku  
medžių šaknims erdvu ir lengva

medžiai nemoka laukti / naktimis  
jie vaikšto po samanas ar plaukia  
jūromis link paukščiams težinomų krantų

: tuomet paminklai sužiūra pro tavo langą

### **seventh**

the time of monuments is somber: they  
are silent for a thousand years they hate  
the forest: the forest will betray them once again

the roots of monuments are closed up in books  
sprinkled with the delicate gunpowder of paragraphs  
tree roots have space and ease

trees do not know how to wait / at night  
they walk through the mosses or swim  
in the seas toward shores familiar to birds

: then monuments stare through your window

### **aštuntas**

šiandien visi apsvaigę: rodos  
juos suka kažkas ore  
lyg lėkštes ant cirko lazdelių

šiandien visi erdvėj lyg  
radijo ar tele programos  
lyg žvėrys iš seno mito

nedrąsu užkalbinti / net žvilgsnis  
juos galėtų įpjauti: jie tarsi  
sukas ore ant plonų lazdelių

: žemė išsyk juos sudaužo

### **eighth**

today every is dizzy: it appears  
that someone spins them in the air  
like dishes on a circus' sticks

today everyone is in space like  
radio or television programs  
like creatures from an ancient myth

I am afraid to talk to them / even a glance  
could cut them: they seem  
to spin in the air on thin sticks

: the earth shatters them in an instant

### **devintas**

neškis mano pinigų: keisk  
į bet ką: kryžiukus ir nuliukus

klases / kokį nors e2 – e4

jie vis tiek pigesni už viską  
iš tavęs: tai kam man jų?  
kam tos pilnos kišenės skaičių?

aš vis tiek juos bersiu pavėjui / leisiu  
pasroviui sulankstęs laiveliais / iš monetų  
nukalęs inkarus: imk nors tris

: už juos tris upes man pirksi

### **ninth**

take my money: exchange it  
into whatever you wish: small crosses and tiny zeroes  
classes / some sort of e 2 – e 4

they are nonetheless cheaper than anything  
from you: so why do I need them?  
why are those pockets full of numbers?

I will scatter them to the winds / float them  
away on the current having folded a boat / making anchors  
from coins: take at least three

: for those you will buy me three rivers

### **dešimtas**

rodos tuoj pat išeitum ten kur  
miega granitas: ar kur dūmai  
tingiai kyla į viršų lyg jūros žolės

rodos išsyk: bet lieki čia pat  
toksai pat: kažkas šion pusėn  
tave per stiprią ranką sviedė

tad sunerki pirštus ir paklusk  
nejaukiems inercijos dėsniams: be tavęs  
tavo mintys neturėtų pas ką ateiti

: pasiguosk – jos taipogi sensta ir miršta

## **tenth**

it seems you would soon leave for the place where  
granite sleeps: or where smoke  
rises lazily to the top like sea grasses

it seems immediately: but you remain right here  
exactly the same: someone threw you to this side  
with too strong an arm

so lock your fingers together and obey  
to inertia's uncomfortable laws: without you  
your thoughts would have no one to come to

: console yourself – they too grow old and die

## **vienuoliktas**

šis vėjas veikiausiai iš Ispanijos: jis  
neša ristūnų ašutus bei burių  
skivytus: tolimais pusžaliais valgiais jis

kvepia / jis persmelkia mus / pro  
burną mums muša į vidurius jis  
tik vedas ir paklaidinti nedrįstų:

ruoškimės: dar trys dienos ir štai  
mūs kieme rekonkista: ristūnų tabūnai  
karavelių karavanai hidalgai

: tačiau jei iš kapų šitas vėjas

## **eleventh**

this wind most likely is from Spain: it  
carries the trotter's horsehair and the sail's  
rags: it smells of distant half-ripe

foods / it pierces us / it hits us  
through our mouths to our insides it  
only leads and does not dare mislead:

let's get ready: three more days and here  
in our yard *reconquista*: herds of trotters  
caravans of caravels hidalgos

: but if this wind is from the cemetery

### **dvyliktas**

reikia kažkaip paprasčiau nors gruodas  
pasišiaušė pjūklais / vėjo vinys / klevuos  
varnai lyg išdžiaustytos juodos pirštinės

: kiek paprasčiau: kad nesprogtų plaučiai  
vientisas bei nesvarbus pasiektum tą kambarį  
kur Sardanapalas dar tebežaidžia su savo vergėm

nuo vyno juodos jo lūpos / akys nuo  
veidrodžių švyti: jis juokiasi veidrodžių šukėm  
prikaltas: savo mirties inkliuzas: reikia kažkaip

paprasčiau per tą gruodą: tiesiog žėrėti

### **twelfth**

do it somehow more simply even though the frozen  
ground bristles with saws / wind nails / in the maples  
crows like black gloves hung out to dry

: somewhat more simply: so lungs would not explode  
solid and unimportant you'd reach that room  
where Sardanapal still plays with his slave girls

his lips are black with wine / eyes gleam  
from mirrors: he laughs nailed with splinters  
of mirrors: an inclusion in his own death: we need somehow

to cross that frozen ground more simply: simply shine

### **tryliktas**

viską surišau į ryšelius: gėles  
nuskyniau kad nemirtų pačios: iš  
kortų malkos ištraukiau širdžių tūzą – nieko!

aš juk važiuoju Paryžiun: man reikia: bet niekas  
to rodos nemato / nekviečia: patikrinau savo natas  
išdėlioju eiles veidais į pasaulį – nieko!

nubudau anksčiau nei derėtų: iš spintos  
ant sagų išriedėjo rūbai – nieko!  
Paryžiuį vaikšto saulės bei mėnuliai

aš jų tamsioji pusė: gyvenu jų šešėliuos

### **thirteenth**

I tied everything up in a bundle: picked  
the flowers so they would not die on their own: pulled  
the ace of hearts from the deck of cards – nothing!

I am traveling to Paris: I need to: but no one  
it seems notices that / doesn't invite me: I checked my notes  
laid my lines out face up to the world – nothing!

I woke up earlier than necessary: my clothing  
rolled out from the closet on its buttons – nothing!  
In Paris suns and moons walk about

I am on their dark side: I live in their shadows

### **keturioliktas**

išėjus į miestą pilna žmonių didelėm  
galvom: jie rita šunis ant plonų virvelių  
jų duonoj tūkstančiai mažų skylių

nieks jų darbų nenudirba: visada  
užsiėmę tie žmonės: jei paskambinsi  
jie sakys: rytoj // rytoj tu jau kitas

išeisi į miestą: gatvės jau pėdsakų  
pilnos: lyg eitum per duoną  
lyg druska ant jos kristų ir kristų

: lyg peilis pjautų nuo jos tavo kojas

#### **fourteenth**

out in the city full of people with large  
heads: they roll dogs on thin ropes  
in their bread are thousands of small holes

no one does their jobs: those people  
are always busy: if you call them  
they'll say: tomorrow // tomorrow you are someone else

you'll go out into town: the streets are already full  
of footprints: as if you walk across bread  
as if salt falls on it and falls

: as if a knife cuts your feet from it

#### **penkioliktas**

salsvas kraujas – jį turėtų gerti drugeliai  
norėtųs jų tiek kad tave visą išgertų  
ir skristum jų spalvotam būry: burnose:

švelnūs plaukai – erškėčiai jiems tikėtų  
sruogos slystų spygliais kaip klusnus  
vanduo: skildamas į plonas plaukų čiurkšles

kvapni oda – ją deginčiau tarsi gintarą  
degtukai patys įsižiebtų tau priešus  
: bet tu nori kalbėtis: buvimą versti knyga

: kol tapsi kitur ir ne man parašyta

#### **fifteenth**

sweet blood – it should be drunk by butterflies  
so desired by them that they would drink all of you  
and you'd fly in their colored flock: in their mouths:

soft hair – thorns would fit them  
skeins would slide in prickles like obedient

water: splitting into thin trickles of hair

fragrant skin – I would burn it like amber  
matches would flame on their own when you drew near  
: but you want to talk: turn being into a book

: until you become elsewhere and not written for me

### **šešioliktas**

reikia miklint pirštus: kažkas tarp jų  
vis drožia trumpėjantį pieštuką o dar tiek daug  
turi parašyt ant savo beretės pamušalo

kai gulsies kažkas tau ant lūpų  
sidabro diską uždės: lazerine akimi  
gausi skaityt jo muziką: lavink akis

liftų venki: jie visada nugabens  
kur jau buvęs: iš kur išbėgai: kopėčios  
yra tikrasis tavo mechanizmas

: kai užkopsi darsyk apverski

### **sixteenth**

I have to exercise my fingers: something between them  
constantly sharpens a shortening pencil and I still have so much  
to write on the lining of my beret

when you lie down someone will put a silver  
disk on your lips: with a laser eye  
you must read its music: train your eyes

avoid elevators: they will always carry you  
where you have already been: from where you escaped: ladders  
are your true mechanism

: when you reach the top turn them over again

Translated by Jonas Zdanys

Claudio POZZANI  
(Italy)

Claudio Pozzani, poet, narrator and musician, was born in 1961 in Genoa (Italy). He is appreciated in Italy and abroad for his poetic performances in the most important literary festivals in Europe, North America and Latin America and Asia. His poems have been translated into more than 10 languages and have appeared in important anthologies and magazines of international contemporary poetry. He initiated and is the director of several international poetry festivals: Genoa, Paris and Lille, Helsinki, Munich, Brugge, Tokyo. His last books are the novel *Kate et moi* (*La passe du vent*, France 2002) and a poetry collection *Saudade & spleen* (*Lanore Editions*, Paris 2003), in its 3<sup>rd</sup> edition.

SONO

Sono l'apostolo  
lasciato fuori dall'Ultima Cena  
Sono il garibaldino  
arrivato troppo tardi allo scoglio di Quarto  
Sono il Messia  
di una religione in cui nessuno crede  
Io sono l'escluso, l'outsider, il maledetto che non cede

Sono il protagonista  
che muore nella prima pagina  
Sono il gatto guercio  
che nessuna vecchia vuol carezzare  
Sono la bestia idrofoba  
che morde la mano tesa per pietà  
Io sono l'escluso, l'outsider, il maledetto senza età

Sono l'onda anomala  
che porta via asciugamani e radioline  
Sono il malinteso  
che fa litigare  
Sono il diavolo  
che ha schivato il calamaio di Lutero  
Sono la pellicola  
che si strappa sul più bello  
Io sono l'escluso, l'outsider, un chiodo nel cervello

Sono la pallina del flipper  
che cade un punto prima del record  
Sono l'autorete  
all'ultimo secondo

Sono il bimbo che ghigna  
contro le sberle della madre  
Sono la paura dell'erba  
che sta per essere falciata  
Io sono l'escluso, l'outsider, questa pagina strappata

Claudio POZZANI  
(Italija)

Claudio Pozzani, poetas, skaitovas, muzikantas, gimė 1961 metais Genujoje. Italijoje ir už jos ribų jį išgarsino poetiniai performansai pačiuose svarbiausiuose Europos, Šiaurės ir Lotynų Amerikos bei Azijos literatūros festivaliuose. Jo poezija išversta į daugiau kaip 10 kalbų ir skelbta svarbiausiuose tarptautiniuose šiuolaikinės poezijos žurnaluose. Jis įsteigė ir vadovauja keliems tarptautiniams poezijos festivaliams: Genujos, Paryžiaus ir Lilio, Helsinkio, Miuncheno, Briugės ir Tokijo. Jo naujausi darbai – romanas *Kate et moi* (*La passe du vent*, Prancūzija, 2002) ir trečiasis eilėraščių knygos *Saudade & spleen* (*Lanore Editions*, Paryžius, 2003) leidimas.

## AŠ ESU

Aš – apaštalas  
atlikęs be Paskutinės Vakarienės  
Aš – garibaldininkas  
pavėlavęs prie Quarto uolos  
Aš – Mesijas  
skelbiąs tikėjimą, kurio niekas netiki  
Aš – atstumtasis, parijas, neatlyžtantis prakeiktasis

Aš – herojus  
mirštantis pirmajame puslapyje  
Aš – vienakis katinas  
kurio neglosto jokia senė  
Aš – pasiutęs žvėris  
kandantis į gailėsčio ištiestą ranką  
Aš – atstumtasis, nenusakomo amžiaus prakeiktasis

Aš – potvynio banga  
nuplaunanti rankšluosčius radijus  
Aš – piktadarys  
nesutarimų skleidėjas  
Aš – velnias  
išvengęs Liuterio rašalinės  
Aš – filmas  
nutrūkstantis per patį smagumą  
Aš – atstumtasis, parijas, vinis smegeninėje

Aš – biliardo rutulys  
kurio pritrūko rekordui pasiekti  
Aš – kamuolys  
paskutinę sekundę įmestas į savo krepšį  
Aš – vaikas, kuris kikeną  
gavęs motinos antausį  
Aš – baimė žolės  
laukiančios dalgio  
Aš – atstumtasis, parijas, šitas suplėšytas puslapis

## DANZO

Danzo la danza delle idee geniali  
sperando che tu mi dica qualcosa di nuovo  
Danzo la danza dei perdenti e perduti  
sapendo che i miei passi saranno vani  
Danzo la danza degli ingenui felici  
credendo che il mio sudore serva a qualcuno  
Danzo la danza dei profittatori  
e danzerò finché mi pagherai

E danzo, danzo, danzo  
per vincere la mia arroganza  
Danzo, danzo, danzo  
il perché non ha importanza

Danzo la danza dei maledetti  
perché lo spleen mi arriva fino al torace  
Danzo la danza dei presuntuosi  
perché anche tu lo sei se ti credi al mio livello  
Danzo la danza degli indesiderati  
mi sono allenato molto davanti alle porte chiuse  
Danzo la danza degli insofferenti  
ti puoi spostare un po' più in là, per favore?

E danzo, danzo, danzo  
fino a che resterò in piedi  
Danzo, danzo, danzo  
perché sei tu che me lo chiedi.

## ŠOKU

Šoku genialių idėjų šoki  
vildamasis kad pasakysi man ką nors nauja  
Šoku pralaiminčiųjų ir pralaimėjusiųjų šoki  
nors žinau kad mano šokis beprasmiš  
Šoku laimingų kvailelių šoki  
vildamasis kad kam nors pravers mano prakaitas  
Šoku pelnikautojų šoki  
ir šoksiu kol tu man mokėsi

Aš šoku, šoku, šoku  
kad įveikčiau savo puikybę  
Aš šoku, šoku, šoku  
o kodėl – visai nesvarbu  
Šoku prakeiktųjų šoki  
nes į paširdžius smogia splynas  
Šoku savimanų šoki  
nes ir tu savimana  
jei bandai lygintis su manimi  
Šoku nepageidaujamųjų šoki  
jau seniai repetuoju prieš uždarytas duris  
Šoku nepakančiųjų šoki  
ar negalėtum pasislinkti, ką?

Aš šoku, šoku, šoku  
kol nustoviu ant kojų  
Aš šoku, šoku, šoku  
nes tu prašai kad šokčiau.

CERCA IN TE LA VOCE CHE NON SENTI  
(*invocazione per voce, cassa toracica e solitudine*)

Cerca in te la voce che non senti  
mangia l'universo se non la comprendi

Basse case dai tetti spioventi  
lacrimanti pioggia da gronde ormai marce  
Profumo di terra, di foglie, di stagni  
e sinistri paesaggi di candido marmo

Cerca in te la voce che non senti  
mangia l'universo se non la comprendi

Vermi che giacciono sotto il fondo fangoso  
topi che nuotano in ruscelli d'acciaio

Fumo di nebbia, auto veloci  
che brucano leste tagliatelle d'asfalto

Cerca in te la voce che non senti  
mangia l'universo se non la comprendi

Ombra di creta camminano stanche  
scuotendo bassa la conica testa  
Obliqui fantasmi stampati sul muro  
ricordano fughe e cavalli di frisia

Il buio comincia a specchiarti la mente  
mentre tutto diventa effervescente e verde...

**IEŠKOK SAVYJE BALSO KURIO NEGIRDI**  
(*invokacija balsui, krūtinės ląstai ir vienatvei*)

Ieškok savyje balso kurio negirdi  
ėsk pasaulį jei jo nesupranti

Žemi namai dvišlaičiais stogais  
verkia lietumi pro supuvusius lietvamzdžius  
Žemės, lapų, tvenkinių kvapai  
ir grasūs baltojo marmuro peizažai.

Ieškok savyje balso kurio negirdi  
ėsk pasaulį jeigu jo nesupranti

Sliekai išdrikę dumblo fone  
žiurkės plaukančios plieno upeliuose  
Ūkanų dūmai, greiti automobiliai  
Visu greičiu ryjantys asfalto makaronus

Ieškok savyje balso kurio negirdi  
ėsk pasaulį jeigu jo nesupranti

Išvargę žygiuoja moliniai šešėliai  
linguodami kūginėmis galvomis  
Įkypi vaiduokliai atsimušę ant sienų  
primena karuselių arkliukus

Tamsa pamažu atspindi tavo mintis  
ir viskas aplink šviesu ir žalia...

## LA MARCIA DELL'OMBRA

Stanno cadendo corde dal cielo  
e gelide catene ti danzano attorno  
E' un mondo di nodi  
da sciogliere al buio  
tra un lampo e l'altro  
di fosforo e grida  
E' un groviglio di corde  
che rifiutano forbici  
E un pettine che s'incasta  
dentro chiome che non pensano

E' ombra... ombra  
E' un battito di ciglia ancora

Mi guardo attorno e vedo muri  
persino il mio specchio e diventato un muro  
sui tuoi seni e cresciuta una pelle di muro  
il mio cuore, i miei sensi  
reincarnati in muri  
E continuano a piovere preghiere e bestemmie  
che evaporano appena toccan la sabbia  
e continuano a strisciare in un silenzio velenoso  
avverbi, aggettivi e parole senza suono

E ombra... ombra...  
e un battito di ciglia ancora

Del sole vedo solo il suo riflesso  
nelle pozze iridescenti di acqua piovana,  
della luna indovino la presenza nel buio  
dal lontano abbaiare dei cani legati  
La mia pace non e la mancanza di guerra  
La mia pace e l'assenza del concetto di guerra

Non ombra... ombra...  
ma un battito di ciglia ancora

## ŠEŠĖLIO MARŠAS

Iš dangaus krinta virvės  
ledo grandinės šoka aplink tave ratelį  
Tai pasaulis mazgų  
kuriuos reikia atrišti

tamsoje plykstelint  
degtukui ir rėkiant  
Ryšuliai virvių  
nesiduodančių žirkklėms  
Šukos stringančios  
beminčiuose plaukuose  
Šešėlis... šešėlis  
Vėl mirksi akys  
Aplink matau sienas  
mano veidrodis – irgi siena  
ant tavo krūtų iškilo odos siena  
mano širdis, mano juslės  
įsikūnijo sienose  
Ir tolydžio pliaupia prakeiksmas ir maldos  
išgaruoja vos nupuolę ant smėlio  
ir skvarbo skvarbo nuodingą tylą  
prieveiksmiai, būdvardžiai, begarsiai žodžiai  
Šešėlis... šešėlis  
Vėl mirksi akys  
Saulės matau tik atšvaitą  
mieguliuojančiuose lietaus klanuose  
tamsoje spėju šviečiant mėnulį  
iš tolumo prištūtų šunų lojimo  
Esu taika ne todėl, kad nėra karo  
Esu taika todėl, kad nėra karo iš principo  
Ne šešėlis... šešėlis...  
tik vėl mirksi akys

*Iš italų kalbos vertė Valdas Petrauskas*

Rein RAUD  
(Estonia)

Rein Raud, poet, prose-writer, playwright, essayist, translator, was born in 1964 in Tallinn. He graduated from St.Petersburg University in Japanese Studies (1985), and defended his doctorate in literary theory at the University of Helsinki (1994). Currently, he is a professor of Japanese Studies at the University of Helsinki and a professor of Asian and Cultural Studies at Tallinn University. First publications in 1974, first poetry collection in 1981; also writes prose, drama, and essays, and has published translations of classical Japanese poetry and poetry from other languages.

**RANNIK**

Kivid mäletavad: küllalt kaua  
on kinni tallatud nende silmi, küllalt kaua  
neid vaikijateks manatud, tilgutatud  
nende südamesse tõkatit  
veepiirist vaid mõni samm eemal  
kummulikeeratud  
paadi külgedelt, küllalt kaua  
keelatud neil kõnelda. Sõnu pole  
neil kunagi olnud, vesi ainult,  
loksumas – seni sinine – tasases abajas,  
ihumas kumeraiks konarkülgi, kiht  
kihi järel kiskumas alasti  
sajandite setitatud südant,  
kus aastaringena kirjas  
maa tulek ja minek.  
See jääb.  
Seda ei oska nad võtta.  
Kõik muu ähvardab kaduda –  
sõnadega kõnelejate meeles on vee helkiv helin  
vaid habras kaja, hetk teiste kõrval,  
teiste, mis mürinas ihaldavad  
ainult unustada  
tulikaid nimesid – värve – üksikuid kilde  
ammu katki kukkunud peeglist,  
mis on peidus me pilkude eest  
surnud tildrite tiivasulgedes,  
õliste silmade lalinal  
sülitamas süüdistusi meisse tagasi,  
et me kannaksime neid kaasas  
minnes ära  
siit, kodunt, sinna, koju,  
kus me ase on nüüd.

## **Rein Raud**

(Estija)

Rein Raud, poetas, prozininkas, dramaturgas, esistas, vertējas, gimē 1961 metais Taline, Sankt Peteburgo universitete baigē japonų kalbā, Helsinkio universitete apgynē daktaro disertacijā iš literatūros teorijos. Šiuo metu profesoriauja Helsinkio ir Talino universtetuose. Spaudoje debiutavo 1974 metais, pirmą eilėraščių rinkinį išleido 1981, rašo ir prozą, pjeses, esė, verčia poeziją iš japonų ir kitų kalbų, kurių pats nežino kiek moka.

## KRANTAS

Akmenys prisimena: pakankamai ilgai  
jų akys buvo minamos į žemę, pakankamai ilgai  
tyla jie buvo apkerėti, lašant  
ant jų širdžių degutui  
nuo valties apverstos kraštų,  
iki vandens vos keli žingsniai,  
pakankamai ilgai  
jau uždrausta kalbėti. Žodžiai –  
jie niekada jų neturėjo – tik vanduo,  
ribantis įlankoj tylioje, ak, vis dar mėlynas,  
nugludinantį jų kraštus raukšlėtus, sluoksnis  
po sluoksnio nurengiantis  
širdį, amžiuos nurimusią,  
ir metų rievėse ten įrašyta  
žemė ateinanti, žemė išeinanti.  
Taip jau ir liks.  
Tai atimta negali būti.  
O visa kita gali ir išnykti –  
mintyse kalbančiųjų žodžiais iš mirgančio vandens garsų, yra tai  
trapus aidas, akimirka draugų kitų,  
kitų, triukšme tiktai  
užmirštančių  
sunkius vardus – spalvas – skeveldras  
veidrodžio, kuris seniai sudužo į šukes,  
nuo mūsų žvilgsnio paslėptas  
negyvų kirų sparnų plunksnose,  
virpėjime tų pernelyg saldžių akių,  
mums kaltinimus spjaunančių atgal,  
kai einame  
iš čia mes, iš namų, atgal į ten, vėl į namus,  
kur dabar mūsų lovos.

\*

oh et ei suuda püüda  
mu päevade kahvatu arvelaud  
paratamatuse ingellik-hingetut aritmeetikat  
ega argitorinaiš pöördumatult pahempidi  
pöördunud pasun hüüda  
tõrksate kõrguste ahvatlevaid pingeid  
igal tänaval varitseb valgust  
mõni läbipõlenud pirn  
ja koos pilvedega ajab tuul laiali  
ka kõik olematud loomad

katab kogu taeva tinakaanega  
et seal all saaks keeta kliistrimaigulist kõrti  
kust eluga pääseb vaid see  
kel pole siin tuba ja tooli  
see on üks noist õhtupoolikuist mil  
nagu aeglaselt küpsev haigus  
idaneb arusaamine maskidetagusest tühjusest  
valus mõistmine jäässe avanev uks  
mis kord selja taga sulgunult  
ei lase enam alasti nimelele selga mõelda  
kumavate randade poole ujuvaid elulugusid  
kuumas pimeduses suult suule sosisevaid saladusi  
ega kordumatute päevade üllust  
aga ometi paljajalu külmal lävel seistes  
vaatan tagasi ja tean et pean  
tapalavale tõusjalt laenates silmi  
aastaid ei võib-olla lausa aastakümneid veel elama  
teadmises et jäänud on mulle ainult see üks hetk

\*

o tie manų dienų mediniai skaitytuvai  
išblukę jau nebegali sutalpinti  
besielės angeliškos aritmetikos jos neišsvengiamumo  
kaip ir fagotas išverstas vidum į viršų neatšaukiamai  
nebevalios niurnėjimais kasdieniais prisišaukt  
viliojančių ir nepasiekiamų jau aukščių  
ir gatvėj kiekvienoj šviesa  
pasaloje tyko sudegusios lemputės  
drauge su debesiu vėjas išsklaido  
visus neegzistuojančius gyvūnus  
uždengia visą dangų skardiniu dangčiu  
kad čia apačioje išvirtų kas klijų skonio košelės  
iš jos gyvi pabėga vien tik tie  
kurie neturi čia nei kambario anei kėdžių  
tai viena popiečių kuri lėtai  
tarytum bręstanti liga  
pagimdo supratimą apie tuštumą po kaukėmis  
duris lede atsiveriančias  
ir kartą uždarytos tau už nugaros  
jos nebeleis aprengt nuogų vardų  
gyvenimo istorijomis spindinčių krantų link plaukiančiomis  
paslaptimis iš lūpų  
į lūpas šnibždančiomis save pačias karštoj tamsoj  
nepakartojamų dienų kilmingumu  
nepaisant to aš stoviu basomis ant šalto slenksčio

atsigręžiu ir jau žinau  
kad pasiskolintomis akimis to kuris lipa kartuvėsna  
metų metus ak ne galbūt dešimtmečius turiu gyvent  
žinodamas jog tik šita akimirka man lieka

## SUURE TEE ÄÄRES

seal nad seisavad maitsetult muktud maalitud naeratus  
huulil: bonsoir monsieur  
otsivad pilguga kompavad tulija taskuid  
vaatavad ootavad  
filee ribi karbonaadid singid pekid  
looride peidus kübarate all  
nälginud silmad on söönud kalavõrkudeks mustad ja libedad sukad  
siit saab igaühele tema maitse järgi  
praevaagnalt või pabertaldrikult  
sõõmiseks kahvli ja noaga näppude vahelt põske pistmiseks  
kellele külmlaud mööduja kiire suupiste kellele lihavõttesöömaaeg  
sinepikastmes sibula ja soolaga  
alla ja peale kolmkümmend hõbepeekrit veripunast veini  
ja akna kohal vilkumas  
hangunud tulitav süda kui liharaiuja verest nõretav kirves

öösiti hargneb unede lõngaks  
päeval näo kaitseks hoolikalt kootud kangas

ja mis oleme meie paremad  
kes me pakume noolida oma mälestust pühast maast  
tuimadele kalasilmsetele hulkadele  
õiguse eest mitte tunda võõrast valu  
kes me juushaaval vahetame oma esivanemate haudu  
värvilise kanga ja raudnaelte vastu  
kes me kutsume juhuslikke meremehi  
purjetama läbi meie ajaloo veel kirjutamata lehekülgede

ja mis oleme meie paremad  
kes me müüme valgele paberile oma unenägusid  
kes me vajutame käänulistesse varesejalgadesse  
hägusad aimused läbi udu  
kes me kütame ahjusid surnult sündinud  
teejuhtidega keldrite süvasoppidesse  
sest ka meie õpetame niisama halvasti  
armastama unustama ootama

## **PRIE DIDELIO KELIO**

jos stovi ten ir nudažytos  
beskonės šypsenos  
ant lūpų: bonsoir monsieur  
ieškodamos žvilgsniu jos jaučia  
praeivių kišenes  
žiūrėdamos ir laukdamos  
muštiniai kumpis šonkauliai taukai filė  
jos po apsiaustais pasislėpę po skrybėlėmis

ir akys alkanos suryja jų slidžias  
ir juodas kojines kol lieka vien žuvų tinklai  
kokiam tik nori skoniui visko čia yra  
patiekalai prašmatnūs popierinės lėkštės  
čia valgoma šakutėmis ir peiliais  
čia pirštais valgoma  
čia kai kuriems tik greitas maistas tik užkandis  
čia kai kuriems kitiems – velykinis banketas  
su padažu, garstyčiomis, svogūnais ir druska  
ir prieš ir po trisdešimties sidabro taurių

kraujo raudonumo vyno

o virš langų mirguoja  
išsekusi ir stingstanti širdis  
lyg mėsininko kirvis prisigėręs kraujo

o rūbai dieną saugantys jų rūpestingai  
apaustus veidus naktimis  
išdryksta sapnų siūlais

ir kaip gi esam geresni  
atminimus šventosios žemės  
palikdami sutriuškinti žuviaakiams  
tik vardan teisės skausmo nepajusti svetimo  
parduodami plaukelis po plaukelio  
savųjų protėvių kapus  
už mirgančius rūbus geležines vinis  
ir kviesdami burtų keliu jūreivius  
perplaukt per mūs istorijos dar net  
neparašytos puslapius

ir kaip gi esam geresni  
parduodami svajas baltajam popieriui  
save įkalindami keverzonių kratiny

miglotuose jausmuos  
ir savo krosnis kurdami nebegyvais  
vedliais į paslėptas rūšių gelmes  
nes mes nemokėme teisingai iki galo  
mylėt užmiršt ir laukt

## **PSYCHOMACHIA**

üks verine ingel veel valvab mu üle  
lahinguist väsinud tuultest räsitud  
kirkad punased vaod voolamas lumivalgel rüül  
aga sama säde silmis kui ta  
ratsapiitsa laksudes lööb vastu sõrmi  
tüsenevale härrale kes tõstab endale kooki juurde  
kui ta nõretava mõõga terav helk  
lööb silmist pimedaks  
veidi ninaka prillidega noormehe  
kes enesekindlalt jutustab sõpradele merest  
kui ta särava sauaga suleb tee  
rombilistes sukkpükstes poisil  
kes tantsuhoos unustab et pole põrandal üksi  
kui ta julmas täiuseihas  
astub pähe katuseharjal kiikujale  
kes on valmis hüppama lendu teadmata  
kas temal jätkub selleks tiibu  
või kui ta peatab oma odatipu  
otsatutelt rändudelt korraaks ristteeliste ulualla  
eksinud hulkuri kõrisõlmel  
kes ootab et kallataks taas täis tema kruus  
ja kui ma seda näen  
siis tõusen ma aeglaselt püsti  
et minna tagasi sinna kust tulim  
sõrmed villis silmad pimedad tee kinni  
raske müts peas ja kipitav täpp kurgus  
lahinguist väsinud tuultest räsitud  
kirkad punased vaod voolamas mu rüül  
mille värv juba ammu ära on läinud mu meelest

## **PSICHOMACHIIJA**

kruvinas angelas sergsti mane dar vis  
pavargęs jis nuo mūšių nualintas jis vėjų  
skaisčiai raudonos vagos sniego baltumo mantija nubėga  
bet akyse jo kibirkštis viena vienintelė kai jis  
perlieja botagu pirštus

apkūnaus džentelmeno kemšančio pyragą  
kai permirkęs aštriai švytėdamas jo kalavijas  
apakina akis  
to ilganosio jauno ponaičio akiniuoto  
kuris pasitikėdamas savim pasakoja draugui apie jūrą  
ir kai jisai sustabdo spindinčia savo lazdele  
berniuką rombu dekoruotomis kojinaiteimis  
kuris pamiršo šokio siautuly esąs aikštelėje ne vienas  
kai tobulybės iki skausmo geisdamas  
jis galvą primina ant stogo krašto kybančiajam  
ir skrydžiui pasirengusiajam nors nesupratusiam  
ar turi reikiamus sparnus  
arba kai ieties smaigalį sustabdo  
ties valkatos adomo obuoliu kuris iš nesibaigiančių kelionių savo  
akimircai užklydo kryžkelės šventovėn  
ir laukia kol puodelį jo ir vėl pripildys  
ir kai aš tai matau  
iš lėto atsistoju  
kad vėlei grįžčiau ten iš kur aš atėjau  
pūslėti pirštai aklos akys kelias užtvertas  
ir skrybėlė sunki man ant galvos ir skaudanti žymė gerklėj  
pavargęs aš nuo mūšių nualintas aš vėjų  
skaisčiai raudonos vagos bėga mano mantija  
kurios spalva seniai jau mano atmintį apleido

\*

alati kui tõmban vinna oma vibu  
on iga mu tupest veel välja võtmata nool  
juba tabanud oma viimast kui võimalikku märki  
hüppava hirve kõri või  
lämmatavat sammalt võpsikus või  
õuna mis pole veel kukkunud pähe õpetlasele puu all  
alati kui koputan väravale  
on iga ratsu tallis juba kapanud üle silmapiiri  
seljas keegi kes oleks võinud juhatada mulle teed  
vaasis närtsinud roos ja tilgastanud piim  
murtud kõrvaga kruusis  
mõtlen välja nime oma sündimata pojale  
kel on habemes juba halli  
ja kes hommikuti raputab mind lahti unest  
isa kallis isa on juba õhtu on juba aeg  
luiged on juba lennanud lõunasse  
ja puder peaaegu ära jahtunud  
asjatu on püüd vaid hüüdes seisma panna  
mäest alla liuglevat rongi

isegi kui tunneli suu pole suurem kui nōelasilm  
asjatu on pūūd mooniseemnete eest  
osta kellakāolt vaikust  
aga veel asjatum  
on pūūd lōnga tagasi kerides jōuda uuesti  
labūrindi esiukse juurde  
sest see on vaid sisse ei iialgi vāļjapāās

\*

ir visuomet, kai savo lanką ištempiu  
tai kiekviena strėlė iš strėlinės neištraukta dar  
yra pasiekusi jau savo taikinį kokį tiktai įmanoma  
lekiančio šuoliais elnio gerklę  
alsuojančias karščiu samanas girių  
ir obuolį nuo mokslo vyro galvos dar nenukritusį jam stovint po medžiu  
ir visuomet kai beldžiu į vartus  
kiekvienas tų arklidžių žirgas yra jau prašuoliavęs horizontą  
benešdamas ant savo nugaros kažką turbūt galėjusį parodyti man kelią  
mano vazoj nuvytus rožė puodelyje nuskilusia ąsa  
surūgęs pienas  
galvoju apie vardą savo negimusio sūnaus  
kurio barzda štai jau pražilus  
kuris ryte mane iš miego prikelia  
tėve brangusis tėve jau vakaras jau laikas  
jau gulbės išskrido į pietus  
ir košė jau beveik ataušo  
ir jau beprasmiška vien tik šauksmu bandyti sustabdyt  
tą traukinį kuris žemyn nuo kalvos lekia  
net jeigu tunelio anga už adatos skylutę nedidesnė  
ir jau beprasmiška mėginti nupirkti už aguonų sėklas  
iš laikrodžio gegutės tylą  
bet dar beprasmiškiau  
bandyt suvyti siūlą kad ir vėl atrastume  
duris pirmąsias labirinto  
tai visada tik įėjimas o išėjimas niekad

*Vertė Erika Drungytė*

Donatas PETROŠIUS  
(Lietuva)

Donatas Petrošius, poetas, eseistas, gimė 1978 metais Bijotuose, Šilalės rajone, šiuo metu yra Vilniaus pedagoginio universiteto literatūrologijos magistrantas. 2004 metais jis

išleido pirmąjį eilėraščių rinkinį „iš tvermės D“ (Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla), už kurį jam paskirta Poetinio Druskininkų rudens premija už poetinį debiutą.

### **Dienos kaip niekada**

Jau buvau patikėjęs, kad nėra jokio Buddhos prado  
nei many, nei pusbrolio vaikams paskolintoj šunelėj, nei sniegeno šokinėjančioj po  
iškirstus šaltalankius, bet apsižiūri, kad vis labiau  
vienišėji išorėj, po to kurią dieną supranti, kad viduje sėdi kitas toks pat  
kaip tu, atsarginis, kuris girtauja su visais ką tik atsimeni, bastosi aplink  
išgriautas svetimas trobas autostradomis kiauromis kelnėmis, valo  
savo karmą mano nemigos naktimis triukšmauja savaip

Jau buvau nukabinęs nuo sienų visą krikščionybę, bet  
apsižiūriu – mirusieji tebeguli ten, kur palikau; ir su kiekvienu amžinuoju sugrįžimu vis  
labiau įsijauti į savo rolę, vaikštai paskui juos dieną naktį atsimerkęs, palieki baltas  
dėmes tuščiuose laiškuose, aiškini jiems naujausias technologijas, ar balsu skaitai  
paskutines sporto žinias – verskis per galvą kiek nori – vis vien viskas lieka taip pat, kaip  
yra jų palikta

Jau buvau susirišęs kiekvienu šluotą vyti lauk visas pagonybes su nebeapdirbamomis protėvių  
žemėmis, žvyrų persisunkiančiu pro  
grindų tarpus, bet vėl – nauji metai prabėga kaip balti šešėliai,  
mėnesiai kaip tušti oro gurkšniai  
dienos kaip niekada

Donatas PETROŠIUS  
(Lithuania)

Donatas Petrošius, poet, essayist, was born in 1978 in Bijotai, Šilalė region. Currently, he studies literature at Vilnius Pedagogical University. His first collection of poems appeared in 2004 and was awarded with the Druskininkai Poetic Fall Prize for Poetic Debut.

### **Days Like Never Before**

I had already begun to believe that there is no essence of Buddha

not in me, not in the small dog borrowed by my cousin's children, not in the bullfinch  
hopping in the chopped out buckthorns, but you notice that you grow

more lonely in appearance, afterwards one day understand that inside sits another

just like you, a spare, who drinks with everyone you remember, knocks about  
broken down strange cottages on highways with torn pants, cleans  
his karma in my sleepless nights carouses in his own way

I had already unhooked all of Christianity from my walls, but

I notice – the dead are still lying there where I left them; and with each eternal return you  
feel more comfortable in your role, walk after them day and night with eyes open, leave  
white stains in empty letters, explain new technologies to them, or read the latest sports  
news out loud – tumble over your own head as much as you want – everything still  
remains the same as they left it

I had already tied together a broom of wormwood to chase away all paganisms with the  
unworked fields of my forefathers, gravel draining through  
the gaps of the floors, but again – the new year runs by like white shadows,

months like empty swallows of air

days like never before

### **Jaučio aukojimas**

samdytu arkliu pririšę prie vežimo vedam bulių  
į mėsą parduoti 400kg po 2.70lt už gyvą svorį  
atrajoti nustojusį gyvulį tuščiais viduriais – kas  
juos perspėja prieš mirtį kas verčia juos apsivalyti  
kas nustato jų kainą

vedam bulių per kalną asfalto nepažinę kanopos  
slidinėja į šalis traška sąnariai kol galų gale  
metasi gyvulys į griovį – sustoja visa procesija ir aš  
žvalgydamasis į šalis suprantu jog šią akimirką nebetikiu  
kad ši auka bus priimta kad ji yra geidžiama dievų

bulius bloškia vežimą į kelio ženklą apverčia  
aukštyn ratais visą pasaulį ir šią akimirką saulė  
jau ritasi žeme ir aš tad suprantu ką reiškia žodžiai  
*dega mūsų pinigai* – turiu pats šią akimirką  
apsispręsti – kas aš esu šiam gyvuliui ar turiu teisę  
aukoti jo mirtį savo gyvybės puotai pratęsti ar man  
pakaks įžūlumo kapoti ir šaukti į jo išsigandusį kraują

pakyla baltas dulkių debesis tačiau sužybsi jame  
nikeliuotais žuvies žvynais kaustytas dviratis

titanas alyvuota toga per pietus keliaujantis su savais  
reikalais atverčia mus į [tiesiausiajį] kelią prisako nieko  
negalvoti – kur mes visi einam asfaltu ar medžių viršūnėmis  
užvertę galvas kaltėmis ieškodami teisių į dievų  
dovanas beigi malones kurių taip trokštame

dievai priimkit mums mūsų aukas

### **The Sacrifice of the Bull**

with a rented horse tied to the wagon we lead a bull  
to sell for meat 400 kg at 2.70 *Lt* for living weight  
an animal who had stopped ruminating with empty insides – who  
warns them before death who forces them to clean themselves  
who sets their price

we lead the bull over a hill hooves unfamiliar with asphalt  
slide to the sides joints crackle until finally  
the animal throws itself into a ditch – the procession stops again and  
looking around I understand that at this moment I do not believe  
that this sacrifice will be accepted that it is desired by the gods

the bull throws the wagon against a road sign it overturns  
the whole world wheels up and at this moment the sun  
is already rolling on the earth and then I understand what the words  
*our money's burning* mean – I have to decide at this moment  
what I am to this animal if I have the right  
to sacrifice its death to extend the feast of my life or if it will  
be enough insolence to chop and shout to its frightened blood

a white cloud of dust rises but in it for a moment flashes  
a bicycle fettered with nickel-plated fish scales  
a titan in an oiled toga traveling at lunch time on his own  
business points us toward the (straightest) road says to think  
about nothing – where we are all going on asphalt or on the tops of trees  
heads filled with guilts searching for the rights to the gifts  
of the gods and the graces we are so hungry for

gods, accept our sacrifices for ourselves

### **Nemokami pokalbiai**

Niekas čia nebeprisimena pergalių mano  
bet vis dar gudžiasi mano kvapą gniaužiančiais pralaimėjimais

buvau išsigandęs nejau esu tas kuriam į akis daiktai vien  
grynosiomis savo formomis be vilties pritaikyti buityje pasipelnyti  
ir kodėl būtent man turi žodis po žodžio pildytis eilėraščiai  
vos tik užsimerkiu prasideda vaikystė ir aš  
šimtatūkstantąjį kartą už saują irisų nešu iš I-os klasės į kalną sunkią tašę

Turiu sąsiuvinį kuriame surašyti visi įmanomi būdai  
kaip susigadinti dieną savaitę ar pusę gyvenimo.  
Tu esi geriausia, kas išvis galėjo man atsitikti  
dabar sėdžiu tavęs

sudegęs į cukrų įmirkęs  
į laikraštį, išpūstas į stiklą

Tu esi mano gelbėjimo armija nes visada žinai kaip  
įtikinti mane dalyvauti šiame begalybės šou  
kur niekas nebeprisimena kada buvau išbrauktas  
iš konkursinės programos iš darbo biržos iš savo paso  
būk ramus sakai kai surenki mano numerį iš telefonų knygos  
su tavimi patęstos visos sutartys  
gavai nemokamų pokalbių dar 25-iems metams

### **Conversations for Free**

No one here remembers my triumphs  
but still takes comfort in the losses that take my breath away  
I was afraid am I really one into whose eyes things fall only  
in their purest forms without hope to adapt them to life to profit  
and why should namely in (for) me poems have to fill word by word  
I barely close my eyes and my childhood begins and I  
for the hundredthousandth time for a handful of irises in first grade carry  
a heavy bag up the hill

I have a notebook in which are written all the possible ways  
to ruin the day the week or half a life.  
You are the best that could ever have happened to me  
now I sit yours

burned in sugar soaked  
in a newspaper, blown into glass

You are my salvation army because you always know how  
to make me participate in this infinity show  
where no one remembers when I was scratched  
from the competition's program from the labor exchange from my passport  
be at peace you say when you find my number in the phonebook  
all contracts are extended with you  
you have conversations for free for 25 more years

## **Nėra kuo pakeisti**

dabar kai jau sužinojau kas naktimis išslapsto  
visą dovanotą man savo rankų darbo mano dūžtantį palikimą savo nuotraukas tamsiausiose  
pastalėse supjausto mano juodai baltomis juostomis kas glosto mano veidą kai vaikštau per  
vėją ir pusiaukelėje grįžtančiam pasitaiso savo slidžių apkaustus kas prisižada stovėti už visų  
nerakinamų už durų dabar

dabar kai kaskart vis dažniau apsipažįstu savo labirintuose  
tavo burtuose netaisyklingų formų kambariuose be rytinės  
pusės tiek nebežinau kaip išmiegoti žiūrint į negyvenamą į antrą  
į aukštą į visa kas tik yra virš ir po ir mūsų ir atmosferos per-  
sekiojimo manijų švelnumo užkrato silpnumo riešuose  
atsibudus dabar

dabar kai pasaulis nebenuolaiko daiktiškumo nustojusių daiktų  
viso to ką svajojau atsirinkti sau pamokų metu maigydamas espanderį ar pabalusiomis akimis  
tampydamas sausgysles ar vaikščiodamas tvenkinio dugnu su svoriais rankose ar be oro  
tada kai neatsiliepdavau į tavo į skambučius į tavo į skubius  
užrašus nubėgančius mano nugara per tavo plaukus per spalvą nustelbiančias akis –

dabar kai nebespėju per vasarą apgyvendinti vasarnamio paleisti sužiedėjusį skerdienos sniegą iš  
šaldiklio nueiti  
į akmenų aukcioną iki Vyšniakalnio ir atgal ir su sunkia dovana savo meditacijų sodui žvyro  
kupstams tarp slyvmedžių ir  
tarp nerūšinės medienos kaladžių po langais kurių  
kaip tavęs nėra kuo pakeisti  
nieko nėra  
kuo pakeisti

## **There is No One to Replace**

now that I have learned who each night hides  
all the handiwork you have given me my brittle heritage cuts up  
your photographs in the darkest places under tables cuts mine into black and white strips  
who caresses my face when I walk in the wind and returning half-way fixes  
the bindings  
of my skis who promises to stand behind all the unlocked behind the doors now

now when I come to misrecognize in my own labyrinths  
in your spells in rooms of incorrect form without an eastern  
side I don't know how to sleep well staring into the not lived in into the second  
into the attic into all that is above and under and ours and the atmosphere's with the  
persecution complex tenderness infects weakness in the wrists

awakened now

now when the world does not hold things that have lost their materiality  
everything I had daydreamed of getting while in school crumpling a hand grip or with  
pale eyes stretching tendons or walking on the pond's bottom with weights in my hands  
or without air  
then when I did not answer your not answer calls not hurried your  
notes running down my back through your hair through color-suppressing eyes –

now when I cannot fill the summer house in summer let loose the stale snow  
of carcasses from freezers go to  
the auction of stones up to Cherryhill and back and with a heavy gift for my meditation  
garden  
for piles of gravel among the plum trees and  
among nonspecific blocks of wood beneath the windows which  
like you there is no one to replace with?  
there is no one  
to replace

### **Pastebėtų klaidų atitaisymas**

Pati švelniausia būtybė gyvena Stiklo kalne, kitoje miesto pusėje.  
Kiekviena akimirka šalia jos kerį mane.  
Myliu ją, princesę – tokia mano *ars poetica*.  
Kai ji išvažiuoja į Alpes ar Mažąją Aziją – palieka man  
kates, papūgas ir trijų kambarių nerimą. Atsisveikinus  
pradedą veikti visi jos nekalti burtai.  
Nežinau, ką jie reiškia, todėl kraustausi iš proto ir,  
kad greičiau slinktu laikas – prisiregistruoju poliklinikoje,  
ten pasidarau širdies kardiogramą, be to, nustoju domėtis  
kas vyksta anapus fotografijų. Naktimis atkuriu  
visus mūsų bežodžius pašnekesius, jų stilių ir  
sintaksę. Perrašinėju šimtus kartų kiekvieną  
žodį, besikėsinantį tapti jos tobulumo atspindžiu,  
nors aiškiai suvokiu, kad nerasiu nė vieno  
atitiktens kalboje, o visas mano rašymas bus tik  
nesibaigiantis pastebėtų klaidų atitaisymas  
2004 IV

### **Correction of Discovered Mistakes**

The gentlest creature lives on Glass Hill, on the other side of town.  
Every moment near her enchants me.  
I love her, the princess – that's what my *ars poetica* is.

When she leaves for the Alps or Asia Minor, she leaves me  
the cats, parrots, and the disquiet of three rooms. When she leaves  
all of her innocent spells begin to work.

I don't know what they mean, that's why I'm out of my head and,  
so time would pass more quickly – I admit myself to the polyclinic,  
have a cardiogram taken there, more so, stop being interested in

what takes place on the other side of photographs. At night I reconstruct  
all of our wordless conversations, their style and  
syntax. I write each word down

a hundred times, attempting to become her perfection's reflection,  
though I clearly understand that I will never find a single  
equivalent in language, and all of my writing will be only

an unending correction of discovered mistakes

*Translated by Jonas Zdanys*

Steven SCHROEDER  
(USA)

Steven Schroeder teaches and writes in Chicago and Shenzhen, China. He grew up in the Texas Panhandle, and his poetry continues to be rooted in the experience of the Plains, which teaches attention to “nothing that is not there” but more especially to “the nothing that is.” His poetry has appeared or is forthcoming in the *Cresset*, *Georgetown Review*, *Halcyon*, *Karamu*, *Mid-America Poetry Review*, *Petroglyph*, *Poetry East*, *Rhino*, *Texas Review*, and other literary journals. His most recent poetry collection is *Revolutionary Patience*, published by *Virtual Artists Collective* in 2004.

### **Watch for Falling Light**

At twenty below,  
there is no need  
to litter sidewalks  
with signs that warn  
passersby to watch for ice

falling. Winter  
light drops from heights  
Chicago skyscrapers can

not imagine, propelled  
by forces greater than  
the curve of space

time. Forget  
ice. Watch  
for falling light.

Steven SCHROEDER  
(JAV)

Stevenas Schroederis dėsto ir rašo Čikagoje ir Šenženyje, Kinijoje. Jo poezijoje giliai įsišaknijo gimtojo Teksaso lygumos. Jo eilės buvo spausdintos šiuose literatūriniuose žurnaluose: *Cresset*, *Georgetown Review*, *Halcyon*, *Karamu*, *Mid-America Poetry Review*, *Petroglyph*, *Poetry East*, *Rhino*, *Texas Review*, ir kt. Naujausias jo poezijos rinkinys *Revoliucinė kantrybė* (*Revolutionary Patience*) išleistas 2004.

### **Saugokis krentančios šviesos**

Esant minus dvidešimčiai  
nebūtina  
teršti šaligatvių  
ženklais, perspėjančiais  
praeivius saugotis krentančių

varveklių. Žiemos  
šviesa krenta iš tokių aukštybių  
apie kurias Čikagos dangoraižiams  
tik pasvajoti, varoma jėgų  
galingesnių už  
erdvės skliautą

laiką. Pamiškite  
varveklus. Saugokitės  
krentančios šviesos.

### **Factory Music**

Not silent, snow,  
or gentle here.  
It composes  
metallic concertos

over white absences,  
deploys machines to slow  
the city, enlists armies  
of conscripts who scrape  
metal on concrete while  
tires slide on ice and  
engines whine over  
rhythms of boots on  
it until drivers recall  
patience from Winters  
abandoned in previous lives.

Children celebrate,  
and dogs, see with eyes  
born new in the factory  
music of snow.

### **Fabrikų muzika**

Visai netykus, sniegas, čia  
ir nešvelnus.

Jis kuria  
metalinius koncertus  
baltoje tuštymėje,  
rikiuoja mašinas miestui  
sulėtinti, verbuoja  
armijas šauktinių gremžiančių  
metalu betoną, kol  
padangos slysta ledu ir  
žviegia varikliai virš  
trempančių batų  
ritmo, kol vairuotojai prisimena  
kantrybę iš užmarštin nugrimzdusių  
praeitų gyvenimų žiemų.

Vaikai švenčia  
Ir šunys, žvelgia akimis  
ką tik užgimusiomis sniego  
fabrikų muzikoje.

### **Just See This**

Two trees stripped bare  
by years and a thousand  
Spring storms stand Winter

white at the end of Summer  
among survivors still  
green. They frame a pale moon  
shadowed blue that bleeds  
into morning sky. Moonwhite  
cloudlines echo white Winter  
trees over leaves that have not yet  
begun to contemplate Fall. Just see  
this. Just see this. Just see  
this now wholly, and you will  
take off your shoes  
in the presence of God.

### **Tik išvysk tai**

Du medžiai metų  
ir tūkstančių pavasario audrų  
nuogai nurengti boluoja  
tarsi žiema vasaros pabaigoje  
apsupti vis dar žaliuojančių  
gyvųjų. Jie įrėmina varvantį  
į ryto dangų blyškų mėnulį  
gaubiamą melsvų šešėlių.  
Mėnulio blyškumo debesų juostos  
atkartoja žiemos baltumo medžius  
tarp dar nepradėjusių ruošti rudeniui  
lapų. Tik išvysk  
tai. Tik išvysk tai. Tik išvysk  
viso to pilnatvę, ir tu  
nusiausi batus  
Viešpaties akivaizdoje.

### **Absences**

Noah, suspended  
on a wave he could understand  
as nothing but god's anger  
clung to his family, dreamed  
he was good, thought the flood  
a mirror sent by god  
to confirm it, planned a world  
to look like him when the dove  
returned with a token

of a tree, head above water. Not  
a word of death, though the air  
must have been full of it, nothing  
but a rainbow sign.

Tight-lipped  
Noah digs mass graves for absences  
that haunt the world, keeps an eye  
on water.

### **Nebuvimai**

Nojus, pakibęs  
ant bangos, jis tegalėjo suprasti  
nes niekas, tik dievo pyktis  
liko ištikimas jo šeimai, svajojo  
kad jis doras, galvojo, potvynis  
veidrodis, pasiūstas Dievo  
tai patvirtinti, manė pasaulį  
atrodysiant pagal savo pavidalą  
kai pargrįžo balandis su ženklų  
šakele, galva virš vandens. Nė  
žodžio apie mirtį, nors oras  
turėjo būt jos pilnas, nieko  
tik vaivorykštės lankas.

Suspaudęs lūpas  
Nojus kasa masinius kapus nebuvimams  
persekiojantiems pasaulį, viena akimi  
į vandenį žvairuodamas.

### **Theodicy**

December 2004

All the Fall leaves  
have settled  
into Winter brown and lie  
clenched around the cat  
and me, speechless  
in a miracle of December sun  
shining through wind-stripped  
trees. A Chinese flute  
drifts through the door

over slack guqin, and  
it could be Spring. Not  
a funeral pyre to be  
seen, but the scene  
is haunted; and I cannot settle  
with leaves in sun for thinking  
of a priest surrounded by  
death enough to populate a city  
where I grew up who says  
the Lord is not fussy  
about funerals  
in times like these.

**Teodicėja**  
2004 gruodis

Visi rudens lapai  
suslūgo į žiemos rudumą  
susigniauzė aplink katę  
ir mane, bežadžiai guli  
gruodžio saulės švytinčios  
pro vėjo nudrengtus medžius  
stebukle. Kiniškos fleitos  
Garsai įplaukia pro duris  
Vyniojasi aplink tingų gukiną<sup>1</sup>,  
ir tai galėtų būti pavasaris.  
Nematyti nė vieno laidotuvių  
laužo, tačiau kraštovaizdis  
pamėkliškas, ir aš negaliu įsitaisyti  
kartu su lapais saulėje; galvoju  
apie dvasininką apsuptą  
mirties, jos užtektą apgyvendinti miestą  
kuriame užaugau, jame sakoma  
atėjus tokiems laikams  
Dievas nesiterlioja  
Su laidotuvėmis.

**Community Garden**

My neighbor kindly planted white impatiens  
in the flower boxes on my balcony when

---

<sup>1</sup> Gukinas – septynstygė citra, seniausias kinų styginis instrumentas.

I was out of town. Inspired by this,  
a crowd of native herbs with woody stems,  
red-tinged, and pale green serrated leaves joined them,  
discretely standing no more than an inch  
or two above white flowers. In July, a pair  
of petunia volunteers woke from a two year  
nap and raised their heads, one pink, one striped  
pink and white, just above green leaves  
and white flowers, inclined toward east  
and south, where they can catch sun  
early and hold it until afternoon shade. Even  
the maple trees lay low in this box and make  
a bonsai grove beside petunias. But four  
ostentatious locals homesteading among maples  
tower over the whole at one end, reaching  
for the only remaining branch of a tree  
that has been dying a slow death for years  
on the street. It seems they cannot believe it is  
the same species as their diminutive neighbors,  
so they stand on tiptoe and stretch their necks  
to get a closer look. They bend south and east  
like petunias but are not content to hunker down  
so far from the sun. They do not look like grass  
but have heads that recall what wheat was  
before we tamed it. They eye the sidewalk below  
and will soon leap across it to find footholds in  
a tree lawn that has never put its heart into  
covering ground between street and sidewalk.

### **Bendruomenės sodas**

Mano kaimynė švelniai pasodino baltas spriges  
gėlių dėžėse balkone, kol buvau  
išvykęs už miesto. Įkvėptas pavyzdžio,  
vietinių žolių būrelis, sumedėjusias, rausvo atspalvio  
stiebeliais ir blyškiai žaliais karpytais lapais, prisijungė  
prie jų, delikačiai iškildamas ne daugiau nei per colį  
ar du virš baltų žiedų. Liepą, iš du  
metus trukusio snaudulio atsibudo pora  
savanorių petunijų, iškėlė savo galvytes, viena rožinė  
kita su baltais dryželiais, vos vos virš žalių lapų  
ir baltų žiedų, palinko į rytus  
ir pietus, kur gali anksti pasigaut saulę  
ir išlaikyti ją, kol užslinks popietės šešėliai. Netgi  
klevo lapai šioje dėžėje elgėsi kukliai, susibūrė

į bonsų giraitę šalia petunijų. Tačiau ketvertas  
pretenzingų vietinių, įsikūrusių tarp klevo lapų  
iškyla virš visų kitame gale, siekdami  
vienintelės išlikusios šakos medžio  
metų metus lėtai merdėjančio  
gatvėje. Atrodo, jie niekaip negali patikėti, kad tai  
ta pati rūšis kaip ir jų neūžaugos kaimynai,  
taigi jie stiebiasi, tiesia savo kaklus,  
nori pažvelgt iš arčiau. Jie linksta į pietus ir rytus  
tarsi petunijos, bet nėra patenkinti, tupėdami  
taip toli nuo saulės. Jie neatrodo tarsi žolės  
bet jų žiedynai primena, kaip atrodė javai  
prieš juos mums prijaukinant. Jie žvelgia į šaligatvį apačioje  
ir greitai šoks žemyn, ieškos kaip įsitvirtint medį supančioje  
žolėje, kuriai niekada neužteko drąsos  
suželti žemėje tarp gatvės ir šaligatvio.

*Iš anglų kalbos vertė Marius Burokas*

Rebecca SEIFERLE  
(USA)

Rebeca Seiferle (b.1951), poet, translator. She has published three poetry collections and received several awards for them. She translated poetry by Cezario Vallejo. She is founder and editor of the web magazine The Drunken Boat [www.thedrunkenboat.com](http://www.thedrunkenboat.com). She lives in Farmington, New Mexico.

### **Seraphim**

Even houseflies must have their angels.  
Principalities, at knee or elbow, the voice  
of God caught within an ear, at such a pitch,  
it makes the scull hum. And if I swat them,  
can they blame me? Like all good messengers,  
they're just testing whether we are still alive.  
*By such means*, the priest taught me, *God creates –*  
*all the living and the dead, just a nursery*  
*for his batching*. So when I found a trinity  
of maggots in the abdominal wall  
of a living kitten, though I had to pinch  
them out, I could not blame them – Shadrach,  
Meshach, Abednego, pale witnesses  
of the homesick God, caught in the furnace

of the flesh, hoping to sprout wings.

Rebecca SEIFERLE  
(JAV)

Rebeca Seiferle (g.1951), poetė ir vertėja. Išleido tris poezijos rinkinius, apdovanotus įvairiais prizais, išvertė Cesario Vallejo poezijos. Internetinio poezijos žurnalo „The Drunken Boat“ steigėja ir redaktorė. Gyvena Farmingtone, Njumeksiko valstijoje.

### **Serafimai**

Ir naminės musės turi savo angelus.  
Kunigaikštijos ant kelio arba alkūnės, Dievo  
balsas, įkliuvęs ausyje, toksai tonas,  
jog kaukolė ima gausti. Jeigu pritrėkščiau,  
ar jos mane kaltintų? Kaip visi geri pasiuntiniai,  
jos tik tikrina, ar mes dar gyvi.  
*Tokiu būdu, mane mokė kunigas, Dievas kuria –*  
*visi gyvieji ir mirusieji yra tik šiltnamis*  
jo eksperimentams. Ir kai gyvo katino  
pilvo sienoje radau lervų trejybę, aš jų nekaltinau,  
nors ir turėjau iškrapštyti – Eniki,  
Beniki, Abedneg, blyškūs ilgesnio kamuojamo  
Dievo liudytojai, įkliuvę kūno žaizdre,  
kupini vilties, kad jiems išdygs sparnai.

### **The Canary**

So difficult to hear beyond the provisional racket  
of the self, the small whisper of being,  
  
yet sometimes I think, in the waking dream  
after meditating, that I can feel the deepest pulse of all those I love,  
  
slipping into a distant kitchen for a cup of water  
or tripping down the morning stairs into the noise  
  
of a different city, so far away, in whatever hour it is  
wherever they are, that the pale flash of an elbow  
  
is so tangible and of such sweetness that it falls  
as lightly as a hand placed on that acupressure point

that hurts above the heart. I don't know if it's  
bodily memory falling as imperceptibly as

the gold pollen of the juniper tree, or the dream  
of the cells of my body imagining

the world into flesh, some centerlessness  
of being, but it's as piercing as the cry of the canary,

not the cultivated roller that sings with closed lips  
in a cavernous cage while the waiters

in their white uniforms and hats marked "Mother's"  
yell out orders and the names of customers –

the special of the day, a bowl full of trash, a cup  
full of mud – until one hunches one's shoulders

and pitches into the dark, but the original  
nondescript green and yellow finch,

discovered in 1475 on the "Isle of Dogs" that sang  
only when it was alone, a song so piercing

because it had to travel across  
all the distances of its world.

### **Kanarėlė**

Taip sunku išgirsti ką nors anapus Aš  
laikino triukšmo, tylaus esimų šnabždesio,

bet aš kartais galvoju, busdama  
po meditacijos, kad jaučiu tų, kuriuos myliu, giliausius tvinksnius

sliūkindama į tolimą virtuvę stiklinės vandens  
arba straksėdama žemyn ryto laiptais į kito miesto

ūžesį, toli toli, jaučiu juos bet kuriuo laiku  
ir vietoj, jog net blyškus alkūnės švystelėjimas

yra toks realus ir mielas, ir pradingsta lengvai  
tarsi ranka, spaudusi masažo tašką,

kuris atsiliepia skausmu virš širdies. Nežinau, ar tai  
kūno atmintis, nepastebimai krentanti

tarsi auksinės kadugio žiedadulkės, ar apsisapnavę  
mano kūno ląstelės, įsivaizduojančios

pasaulį kūne, būtų be centro,  
bet jis veriantis lyg kanarėlės riksmas,

ne to dresiruoto žalvarnio, sučiauptu snapu  
giedančio giliame narve, kai padavėjai

baltomis uniformomis ir kepurėmis su užrašu „Mother’s”  
šūkčioja užsakymus ir klientų pavardes –

dienos patiekalas, pilnas dubuo atliekų, pilnas  
purvo puodukas – kol tu susikūprini

ir puoli į tamsą, bet tikrą:  
neapsakomai žaliai geltonas kikilis,

atrastas 1475-aisiais „Šunų saloje“, čiulbėjęs  
tik tada, kai buvo vienas, šitaip veriamai,

nes jo melodija turėjo įveikti  
visus pasaulio atstumus.

## **Black Water**

What the blackness in the  
universal trench and shovel returns me to  
is the blackness in myself – earth clotted on  
my tongue, mud plastered upon  
my eyelids, squawking as a parrot  
repeating words it cannot comprehend, an angel’s stutter, a book full of  
indictments of the dead who fell out of the lists of life like black water falling out of  
my arms – how will I hang onto  
my children? or cling to the table with  
its pale profusions of flowers, and how  
do the living ever answer the dead, their presence pouring out of  
the radio and filling up the car?

*Once every heart  
had its own village, and every village  
had its own cemetery, and was it enough  
to undress the body one knew so well and lower it into*

*the blackness of the ancient ocean that broke at the edge of  
the forest, at the edge of the world ? . . . but now each of  
us has put on the knowledge of God without  
the power. . .*

Each night my tiny hours fill up with  
the illiterate x's and statistics of the  
dead, and the ancient answers do not  
answer, so I throw what *I am*, a stone to shatter the lack  
of reflection, a crumb of bread to break the waters,  
pushed to the lack and labor of being, where I know nothing except  
*I love you* and that too arrives with its sadness, a glass of black water  
held by your hand that seems so full of light.

### **Juodas vanduo**

Prie ko mane gražina  
juoduma grioviuose ir semtuvuose -  
prie juodumos manyje, žemės, sukrešėjusios  
ant liežuvio, purvu užlipdytų  
akių, juodumos, spiegiančios kaip papūga,  
kartojančios žodžius, kurių nesupranta, angelo mikčiojimo, knyga, pilna  
mirusiųjų kaltinimų, kurie iškrito iš gyvenimo sąrašų tarsi juodas vanduo, srūvantis  
iš mano rankų – kaip aš įsitversiu  
savo vaikų? Įsikibsiu stalo su  
blyškiomis gėlių gausybėm, ir kaip  
gyvieji gali atsakyti mirusiems, kurie kalba  
iš radijo ir apgyvendina automobilio saloną?

*Kadaise kiekviena širdis  
turėjo savo kaimą, ir kiekvienas kaimas  
turėjo savo kapines, bet ar to užteko  
nurengti kūną, tokį pažįstamą kūną ir nuleist jį  
į juodumą pirmykščio vandenyno, šniokščiančio  
pasaulio pakrašty už miško? ...o dabar kiekvienas  
iš mūsų įsisupęs į Dievo pažinimą,  
tačiau be galios...*

Kas naktį mano valandos prisipildo  
neraštingų kryželių ir mirusiųjų  
statistikos, ir senoviniai atsakymai  
neatsako, ir aš sviedžiu, kas aš esu, sviedžiu akmenį sudaužydama  
refleksijos stygių, sviedžiu duonos trupinį, praskirdama vandenį,  
priremta prie būties stygiaus ir sunkio, kur nežinau nieko, išskyrus  
*myliu tave*, bet ir tai ateina su liūdesiu, juodo vandens stikline,  
kurią laiko tavo ranka, kupina šviesos.

## The First Person

“I am not the I of my poem. . . The poet invents a being,  
and that being. . . stands before the world, naked and feeling.”  
-Sam Hamill

Who is this I who loves you, never having  
glimpsed you in any clearing of the fog,  
who returns to me full of words  
and feeling, drawn up from a mysterious realm?  
Who arrives with a wounded hand, a scar full  
of flowers, a body filling up with black water, and falls  
into the white skin of the birch—that white skin  
of my childhood that I was always trying to carve  
into paper, to write upon with words. Is it  
even “me” at all? For what does it have to do  
with the sweltering room that the tiny fan tries  
to keep cool or with the dogs that howl  
at all hours, or with the fury of the neighbors  
slamming their doors? Yet it seems more truly  
me, how will I follow, who will I be, now  
that I’m no more than a shadow? how can I  
turn away from what it tells me: this I  
who believes it can cross any distance or hear  
the whispers of god flying along the farthest  
trajectories of everything that’s lost, who fingers  
the pulse of those who have died, who finds  
its face in a well of dark water, and who loves  
you and loves you as if all the beauty of the world  
has lain down in your arms.

## Pirmasis asmuo

*„Aš nesu eilėraščio Aš... poetas išranda būtybę, ir ji ... stovi pasaulio akivaizdoje, nuoga  
ir jautri“*

Sam Hamill

Kas yra šis Aš, kuri myli tave, niekad, net vogčiomis  
nenužvelgęs tavęs nei vienoj miglų proskynoj,  
kuris grįžta pas mane kupinas žodžių  
ir jausmo, ateinančio iš paslaptingos gelmės?  
kuris ateina sužeista ranka, pražydusiu randu,  
kūnu, kurį semia juodas vanduo, ir krenta

balton beržo odon – balton mano vaikystės  
žievėn, kurią vis bandydavau supjaustyti  
lapais, prirašyti žodžių. Bet ar tai  
dar „Aš“? Ką gi jis turi bendra  
su leipėjančiu kambariu, kurį bando atvėsinti  
mažutis ventiliatoriukas, ištiesai  
staugiančiais šunim, ar trankančių duris  
kaimynų įtūžiu? Tačiau dabar, kai esu  
tik šešėlis, - ką seksiu, kas būsiu -  
atrodo, kad esu tikresnis Aš. Kaip galiu  
praleist negirdom tai, kas man sakoma: tas Aš,  
kuris tiki, jog gali įveikti bet kokią atstumą ir išgirsti  
kuždesį dievo, skriejančio toliausia praradimų  
trajektorija, kuris užčiuopia mirusiųjų pulsą, suranda  
savo veidą šaltinio tamsoj, ir myli tave  
ir myli, tarytum visas pasaulio grožis  
būtų prigludęs prie tavo rankų.

### **Fire in a Jar**

Some plucked from flight by sweep of net  
or grasp of hand, immediately darken  
and flicker out. A drift of stars becomes  
mere green beetles scraping the glass bottom  
of a jar. Other kinds go on flashing, ardent  
no matter how captive they are, lighting  
up even the smallest heaven. And still  
others make a haze of their own longing,  
dispersing themselves into a diffuse haze,  
becoming a drop of sexual sunlight falling  
upon the transparent world. Glass eye,  
glass heart, glass jar, in which we try and keep  
our flickering selves, all the light in us is sexual,  
a luminous persistence—a heaven or a hell.

### **Ugnis stiklainyje**

Nurašyti nuo skrydžio mostelėjus tinkliuku  
arba siektelėjus ranka kai kurie išsyk nustoja  
mirkėti ir sutemsta. Žvaigždžių lėtos tėkmės virsta  
žaliais vabalais, brūzuojančiais perregimą stiklainio  
dugną. Kiti tebežybsi, karštuoliai, nekreipiantys dėmesio  
į nelaisvę, nušviečiantys ir liliputiškiausią dangų. Treti

savąjį ilgęjį paverčia migla, išsklisdami  
neaiškiu rūku, virsdami seksualinės saulės lašu,  
krentančiu ant permatomo pasaulio. Stiklo akis,  
stiklo širdis, stiklainis, kuriame mes išbandome ir laikome  
savo mirgančias savastis, visa šviesa mumyse yra seksualinė,  
švytintis užsispyrimas – rojus ar pragaras.

### **The burn that the oven rack scorched**

into my hand last night dawns as a seal of darkness  
across my skin, a streak of slightly pregnant cloud  
across a summer sky, or the slick track that a slug leaves,  
all the fluidity of itself, a shining kiss upon the earth,  
a part of me and yet apart, epidermal marvel  
of how cells heal when the heart cannot,  
so often, when we are burned by fire,  
we become the waters that we are,  
welling up between the injured  
layers, the clear fluid of deepened thought,  
as if what were dispersed within gathered  
into that blister like a drop of rain, that palm  
full of river water, so that the hand cups  
and tries to hold the clear and cool stream  
of its own being that flows through every vein and cell, swelling  
now and overflowing beneath the transparency  
of the skin, where some touch has burnt  
too deep: how to grasp the truth of  
what being is, without owning, without  
being owned by, except a tactfulness  
of feeling, fingers grasping with such  
a delicacy of touch—the oven rack,  
the burning edge of all that is. . .

### **Nudegimas nuo krosnies grotelių**

Ant mano rankos vakar nušvito kaip tamsos žymė  
odoje, pilvoto debesies ruoželis  
vasaros danguj arba slidus takelis, kurį palieka lerva,  
visa ko takumas, spindintis bučinyje žemei,  
epiderminis stebuklas, mano ir jau nebe:  
ląstelės gydo ten, kur širdis nesiekia,  
nes taip dažnai, kai mus apima ugnis,  
mes virstam vandeniu, iš kurio atėjom.

Srovenantis tarp pažeistų audinių,  
tyras gilėjančios minties skystis,  
lyg tai, kas buvo ištirpę viduje,  
susitelkė į šitos pūslės lietaus lašą,  
šitą delną, pilną upės vandens; ranka susigniaučia,  
bandydama sulaikyti gryną ir vėsią buvimo  
srovę, tekančią kiekvienoj gysloj ir ląstelėj,  
tvinstančią ir užtvindančią vaiskią odą,  
kur neatsargus prisilietimas išdegino  
per gilią žaizdą: kaip sučiuopti tiesą,  
kas yra buvimas, nevaldant ir nevergaujant,  
išskyrus mandagų jausmą,  
pirštus, čiuopiančius su neapsakomu  
švelnumu – krosnies groteles,  
kaitrią visatos briauną...

*Iš anglų kalbos vertė Laurynas Katkus*

Rimvydas STANKEVIČIUS  
(Lietuva)

Rimvydas Stankevičius, poetas, prozininkas, žurnalistas, gimė 1973 metais Elektrėnuose, Vilniaus universitete įgijo lietuvių literatūros magistro diplomą, nuo 1997 metų dirbo dienraščio Respublika reporteriu, televizijoje vedė laidą „Kultūros spąstai“, dabar dirba ryšių su visuomene agentūroje. Jis yra išleidęs dvi poezijos knygas ir vieną apsakymą, jo eilėraščiai versti į anglų, lenkų, suomių, švedų kalbas ir skelbti įvairiose užsienio antologijose. Gyvena Vilniuje.

IŠ AUKŠČIAUSIOSIOS BŪSTINĖS. VISIŠKAI SLAPTAI.

Mūšy nesvarbios vėliavos,  
Eilini Trakli,  
Tai tik semantinės pinklės,  
Aklai padalinančios, tarsi komuniką,  
Žodžius “pergalė” ir “pasiseks kitą kartą”...

Šlovei ir mirčiai tikrai nesvarbi  
Tavos uniformos spalva –

Gyvieji dar dėvi žudančių rūbą,  
Nukautieji – pilkąjį rūbą mirusiųjų.

O tiesos, idėjos ir šūkliai?

Ar teko sutikti bent vieną kareivį,  
Guldantį galvą dėl melo ir blogio,  
Eilini Trakli?

Bet lig šiol besikaunančių pusės  
Tebėra dvi.  
Kitaip tariant – gėris prieš gėrį, eilini...

O štai ir svarbiausieji - - -  
Jau suvalgę savąjį grumstą.  
Ropinėja tarp šautuvų nuolaužų  
Ir nukautųjų, niekieno žemėje,  
Vienodai nutolę nuo buvusių priešų, savųjų –

Jau be baimės, be ryžto, net be  
Krypties...

Žolė jau jiems vėl tik žolė,  
O ne priedanga,  
Ir ana ten kalva –  
Jau joks strateginis taškas...

Jiems jau vėl šviečia saulė  
Ir laikas vėl teka iš lėto.  
Netolies ištrykštantys žemių fontanai  
Vėl tiktai gražūs.  
O pušų viršūnėse jiems palinksminti –  
Gaudynių žaidžia nuogos med. seserys...

Tai įdomiausioji mano kariauna,  
Eilini Trakli,  
Ir jai tu dabar vadovauji.

Rimvydas STANKEVIČIUS  
(Lithuania)

Rimvydas Stankevičius, poet, prose-writer, journalist, was born in 1973 in Elektrėnai, and graduated from Vilnius University with an MA in Lithuanian literature. Since 1997 he has worked as a reporter for the newspaper, *Respublika*. In 2001, he hosted the television show “Culture Trap”, and currently is employed by a public relations agency. He has published two collections of poetry and a short story. His poetry has been translated into Polish, Swedish, Finnish, and English, and has been included in numerous foreign poetry anthologies. He lives in Vilnius.

FROM THE HIGHEST HEADQUARTERS. TOP SECRET.

Flags are not important in battle,  
Private Trakl,  
They are only semantic traps,  
Blindly distributing, like communion,  
The words “victory” and “we’ll win next time”...

The color of your uniform is not important  
To glory and death –

The living still wear the clothing of killers,  
The killed – the gray clothing of the dead.

And truths, ideas and slogans?  
Have you ever met a single soldier  
Who laid his head down for lie and evil,  
Private Trakl?

Even now there are two  
Battling sides.  
In other words – good versus good, private...

And here the most important - - -  
Who already ate their own lump of earth.  
They crawl among broken guns  
And the killed, in no man’s land,  
Equally separated from former enemies, friends –

Now without fear, without resolve, even without  
Direction...

Grass for them is already only grass  
And not cover,  
And that other hill –  
No longer a strategic point...

The sun shines again for them  
And time again passes slowly.  
Nearby gushing fountains of dirt  
Again are only beautiful.  
And in the tops of pines to make us smile  
Naked nurses play catch...

That is my most interesting soldiery,  
Private Trakl,  
And now you are in charge.

NAMAI

Šiuos namus jau užvaldė daiktai.

Ant vinies kabanti gaspadoriaus kepurė –  
Jau seniai pati sau gaspadorius,  
Pagal vien jos prižiūrimą tvarką  
Čia noksta už lango obuoliai,  
Kantriai tūno ant suolo –  
Per amžius nustatytoje vietoje –  
Kibiras su geriamu vandeniu...

Nėra kas atsigeria.  
Kas rūko ir keikiasi,  
Kad nekirsta dar žolė, kad orai  
Vis grąšina lietum...

Keikiuosi aš – – kad rūksta  
Ir neįsikuria krosnis –  
– malkos supjautos anų dar  
Žmonių, vangiai  
Paklūsta anų prijaukintas kirvis,  
Migloja nuo žvilgsnių atpratę langai...

Net pačiam savo žingsnių baisu –  
Baisu užminti, pažadinti  
Raudas, sumigusias sienose,  
Suerzint tylos lizdus...

Ir laikrodį ant sienos  
Regis, niekada netiksėdavo,  
Vis sustabdomas gedului  
Ties tikslia padala,  
Žyminčia mirtį –

Štai dabar – be kelių minučių  
Pusiaudienis, trunkantis  
Jau keletą metų.  
Pats laikas pietauti,  
Pats laikas šienauti,

Skolintis arklį, ratus...

Trumpam suklūsta namai,  
Mano gyslose užesį kraujo pažinę,  
Suvizga uodega...

Kaip jiems paaiškint,  
Kad man neberūpi lietūs – –  
– – Ir žolė jau seniai seniai  
pati pareina namo...

HOME

This home has been conquered by things.

On a nail the master's hat –  
It has long been its own owner,  
According only to its supervised order  
Here apples ripen outside the window,  
Patiently on a bench –  
For ever in its appointed place –  
A pail with drinking water...

There is no one who drinks it.  
Who smokes or curses  
That the grass is still unmown, that the weather  
Is always threatening rain...

I curse – that the stove smokes  
And doesn't come to flame –  
Wood cut by those other  
People, the ax domesticated  
By others obeys only lazily,  
Windows weaned from glances fog over...

It's frightening to hear one's footsteps –  
Frightening to step on, awaken  
The moans asleep in the walls,  
Disturb the nests of silence...

And the clock on the wall  
Seems never to have ticked,  
Always stops for mourning  
Near the correct section  
That demarks death –

So now – a few minutes before  
Noon, already lasting  
Several years.  
It's time for lunch,  
Time to mow the hay,  
Borrow a horse, cart...

The house begins to listen,  
Recognizing the sound of blood in my veins,  
A tail wags...

How to explain to them  
That the rains don't matter to me –  
– – And the grass for a long long time  
comes home on its own...

### **Perrišimas**

Paprastai vakarai  
Ir naktys.  
Kuriose pasislėpę  
Poruojasi medžiai  
Be meilės, su įniršiu,  
Su gūdžiomis dejonėmis,  
Gašliais paplakimais  
Plikomis šakomis per veidą...

Sunkiai keliuosi  
Sopančiom rankom,  
Iki kraujo suaižytu veidu.  
Čiupinėjuos, ieškau tamsoj ko išgerti,  
(žiburio nedegu – pabandytum –  
tuoį sulekia artyn visos baimės  
liūdesiais apsikarsčiusios.  
Lipina snukius prie stiklo,  
Suviliotos šviesos),  
Po mano pirštais (medžiai vis glostinėja  
Viens kitą įgudusiomis šakomis)  
Krūpčioja daiktai, tamsoje  
Pametę vardus:  
Šilta, glitu, švelnu, skauda...

Kartais taip apčiuopom  
Nusigaudavau net į senamiestį,

Orientuodamasis pagal bažnyčių  
Architektūros stilių.  
Ten ramiau. Ten medžių nėra.  
Gal kiek paguodžia  
Mano draugų siluetai  
Baruose prie stalelių  
(jei žiūri pro langą, net nesuprasi,  
kad tai tik vaškinės figūros).

Kartais taip apčiuopom  
Parsivesdavau moterį –  
Būdavo glaudžias prie mano šonkaulių  
Pastirus iš baimės.  
Lengvai ją paimdavau –  
Čia – aš gražiausias  
Tarp visų tuščių butelių ir ikonų,  
Kurios tamsoje nešventos...

Sunkiausia su valgymu –  
Kas burnoj – supranti tik pakramtęs:  
Šilta, glitu, švelnu, skauda...  
Kartais verkiu  
Iš skonio pažinęs  
Ringuoju sau prakeiksmus,  
Bet negi išspjausi?  
Patamsiuos nuryti lengviau,  
Patamsiuos atleisti lengviau  
Sau ir pasauliui, ir Dievui.  
Patamsiuos gyventi lengviau,  
Paprasčiau...

Paprastai vakarai ir naktys,  
Ir tik labai retai – rytas.

Ir tik labai retai rytas  
Ateina patikrinti, ką padariau.  
Medžiai tada nekaltučiai  
Stovi nuo šerkšno apspangę  
(nei nuogų šakų, nei lytėjimų)  
Viskas šventa ir blizga.  
Net varnos kosti oriau,  
Pasirišę kaklaraiščius.  
Tyčia kvepia Kalėdom daiktai  
Su vardais, su veidais,  
Su mano dantų žymėmis...

Šalia trūkčioja tai,  
Kas buvo švelnu ir glitu.

Rankose naudoti  
Permirkę  
Tamsos tvarsčiai.

#### RETYING

Typically evenings  
And nights.  
Hiding in which  
Trees pair off  
Without love, with rage,  
With somber moans,  
Sensual lashings  
With naked branches across my face...

I rise with difficulty  
With aching arms,  
Face cracked to the blood.  
I touch myself, look in the dark for something to drink,  
(do not light a lantern – try it –  
all your fears will fly in  
fettered with sadnesses.  
They press their snouts against the glass,  
seduced by the light),  
Under my fingers (the trees still caress  
One another with skillful branches)  
Things wince, having lost their names  
In the dark:  
It's warm, sticky, gentle, it hurts...

Sometimes by sense of touch  
I reach even to Old Town,  
Orienting myself by the church's  
Architectural style.  
It's quieter there. There are no trees there.  
Perhaps I am comforted somewhat  
By my friends' silhouettes  
In bars at small tables  
(looking through the window, you wouldn't guess  
they were only wax figures).

Sometimes by sense of touch

I would bring home a woman –  
She would press herself against my ribs  
Stiff with fear.  
I took her easily –  
Here I am the best looking  
Among all the bottles and icons  
Which are unholy in the dark...

It's hardest with eating –  
What's in the mouth you know only after chewing:  
It's warm, sticky, gentle, it hurts...  
Sometimes I weep  
Recognizing from the taste  
Wriggling curses on myself,  
But can you spit it out?  
In the dimness it is easier to swallow,  
In the dimness it is easier to forgive  
Yourself and the world, and God.  
In the dimness it is easier to live,  
Simpler...

Typically evenings and nights  
And only very rarely – morning.

And only very rarely morning  
Comes to check on what I've done.  
The trees then innocently  
Stand blinded by cold  
(no naked branches or caresses)  
Everything is holy and shines.  
Even the crows cough with more dignity,  
Having tied on their neckties.

Things deliberately smell like Christmas  
With names, with faces,  
With the marks of my teeth...

Alongside twitches that  
Which was gentle and sticky.

In my hands the used  
Soaked  
Bandages of darkness.

*Translated by Jonas Zdanys*

Ilpo TIIHONEN  
(Finland)

Ilpo Tiihonen, poet, translator, was born in 1950. He studied at Helsinki University, worked in a construction company and at the harbor. His first book of poetry appeared in 1975. Since then he has published 16 collections and two books of collected poems. His publishing house is WSOY. He had a selected poems in English translation, "Black and Red", in 1993. His poems are also translated into Estonian, French, Hungarian, Russian, and Swedish. He has written librettos for musicals and operas, and translated poetry into Finnish. He has been awarded with many prizes.

#### LIKAINEN ENKELI

Yön enkeli on jäänyt rappusille  
reppu selässään  
ja odottaa  
ja likaisin kynsin kaivaa  
hurmaavia korviaan

ja hänen mukanaan on lasti  
ikuisesti kuumaa vettä,  
paljon hampaita ja jalkoja  
ja pitkää piuhaa niille  
joilla pääsi brakaamaan

ja niin käy tänä jouluyönä  
pimeimpänä hetkenä –  
pamahtavat auki  
roskalaatikoiden kannet ammolleen  
ja sata kaveria nousee  
ilman papereita  
suoraan taivaaseen

(*HYVÄT, PAHAT JA RUMAT*, 1984)

Ilpo TIIHONEN  
(Suomija)

Ilpo Tiihonen, poetas, vertėjas, gimė 1950 metais, studijavo Helsinkio universitete dirbo statybose ir uoste. Pirmasis eilių rinkinys pasirodė 1975 metais. Išleido 16 poezijos knygų, iš kurių sudarytos eilėraščių rinktinės „Dangaus kampuose“ (1975-1986) ir „Trumpa odė visiems“ (1975-2000). Naujausias rinkinys „Largo“, išėjo 2004. Jo kūrybą leidžia WSOY leidykla. Anglų kalba išėjo rinktinė „Black and Red“ (1993). Jo eilėraščiai

dar išversti į estų, prancūzų rusų, švedų ir vengrų kalbas. Jis parašė libretų miuziklams, operoms, vertė į suomių kalbą poeziją. Už savo kūrybą jis pelnė daugelį premijų.

## PURVINAS ANGELAS

Nakties angelas ant virtuvės laiptų,  
su kuprinėle,  
ji lūkuriuoja  
ir krapšto juodu nageliu  
nuostabią savo ausį,

ji turi atsinešus dovio:  
niekad nevėstančio vandens,  
dantų ir kojų kratinį  
ir sielos atgaivą visiems,  
kurie pametę galvas

ir štai per pačią Kūčių naktį,  
tamsiausiąją jos metų  
konteinerių dangčiai  
staiga trinksėdami atšoka  
ir šimtas šlapjurgių be  
jokių pasų  
tiesiog į dangų lekia

## ALASTI

Sata naista sadan kiukaan hehkussa  
punertavin käsin pesee pikkuisiaan.  
Sata pikkupoikaa säleaidan takaa  
lumeentampatuista kuopistaan  
pukuhuoneen valoon kurkistaa  
jos tänään näkyisikin tissi neiti Lempiseltä!  
Ja sata tähtituikkua on syttynyt  
sen lumitienoon ylle,  
ja miehet ovat kotona  
ja uuni lämmittää.  
Ja koira unen jäisen varjon  
hätistää hännällään.  
Ja niin ihanasti pakkashilpa puissa kilahtaa  
kuin tähän, tälle lumikämmenelle  
leijuisikin hippu tulevaa

## NUOGYBĖ

Šimtas moterų šimto saunų liepsnų atšvaituos  
įraudusiom rankom savo mažyliaus trenka.  
Šimtas berniukų prie žiogrių tvoros  
suplūkto sniego apkasuose  
nušviestą priepirtį stebi, spėlioja,  
ar šiandien Mis Maloningoji jiems papus parodys!  
Žvaigždynų šimtas žiebias danguje  
virš sniegino gamtovaizdžio,  
o vyrai sėdi namuose,  
kur krosnys plieskia šilumą.  
Ir šuo ledinę sapno šmėklą  
nubaido viksteldamas uodegą.  
O speigo karoliukai medžiuose  
džiugiai sucingsi,  
tartum šakų snieguotoms saujoms  
kas būtų visą ateitį laidavęs.

## KAUHU JA ONNI

Illalla, kun kaikki  
Suomen viisisataatuhatta nallea  
on peitelty,  
ja puolimiljoonaa punahilkkaa  
puristettu kuiviin  
viimeiseen  
suden  
veren  
pisaraan

asettuu punainen kieli  
levolle  
neljän miljoonan valkoisen maitohampaan  
väliin

ja me näemme meteoriittien myöhäisriitit,  
suhahdukset  
sängynpinnojen väleistä,  
ja viimeinen sirkkelinterä  
iskeytyy  
vuoteen vaneriseen pätyyn

On talvinen pakkasyö, samettia, kitiiniä,

lepää tummaselkäinen miljardipistepirkko

ja ihmisen pienessä päässä  
möökö jo pökköllään.

## SIAUBAS IR LAIMĖ

Vakarais, kai visi  
penki šimtai tūkstančių Suomijos meškiukų  
sudorota,  
ir pusė milijono Raudonkepuraičių  
sušveista  
lig paskutinio  
vilko  
kraujo  
lašo

rausvi liežuviai gula  
poilsio  
už keturių milijonų baltų  
pieninių dantų

suvėlintas meteoritų ritualas,  
blyksniai  
mirga ant vaikiškos lovelės strypų,  
o paskutinis  
rėžiasi  
į faneruotą jos galvūgalį.

Šalta žiemos naktis  
ramiai sau ilsisi,  
aksomas, chitinas,  
milijardas juodnugarės boružės taškelių

ir mažų žmogučių galvutėse  
liūliukas baubą keičia.

\*

Jotakin ehdotti  
tyhjälle teesihdille.  
Se meni läpi.

Kažin koks pasiūlymas  
tuščiame arbatos sietelyje.  
Jisai praėjo.

olekaan,  
niin hyvin tiesin  
etten ole oikea,  
ja senkin  
että aina ehtii aloittaa.

## NOVA

Kometa tamsiam dangui  
uodega švytruoja,  
ilgas pėdsakas šviesos  
paviršių stalo  
šluoja.

Užgimė kažkur žvaigždė,  
sekundę ledas tirpsta,  
o kita žvaigždė  
širdy  
šukėmis  
pavirsta.

Veidrodiniam atspindy  
akimirkos mes amžiais  
darėm tai, ką  
joj regėjom esant.  
Debesys plaukė,  
lydavo lietus,  
santykinumas lėmė  
santykius visus.

Pavėjui svieski savo  
dulkių pilkumo kojines,  
vasara visad krantą  
kerta pačiu laiku.  
Labai gerai žinojau,  
kad aš esu ne tas,  
ir tu gerai žinojai,  
kad viso to nėra,  
labai gerai žinojau,  
kad aš esu ne tas,  
žinojau dar, kad niekad  
pradėti ne vėlu.

*Iš suomių kalbos vertė Danutė Sirijos Giraitė*

Gunnar WÆRNESS  
(Norway)

Gunnar Wærness, poet, essayist, playwright, translator, was born in 1973 in Trondheim, Norway, and spent his early years there. He has published two collections of poems, and works as an editor in the literary magazine *LUJ* (2003-2005). He lives in Sweden.

(bønn)

av denne skyggen gud  
skal tungen krype fram  
som et menneske  
og ordene skal komme  
som hjelp og trøst  
og gå fra hus til hus  
og ordene vil få døtre  
og sønner  
og lysningen de åpner i skogen – og det de døver seg selv  
og skogen – blir den verden du har tent  
lyset for  
fordi hest, høne, svale og bukk  
springer ut av hendene dine  
og vi ser hendene dine springe  
fortere enn oss  
vi tror at du leter etter noe som ingen har sett før  
at det er derfor du lager fugler: for at lettheten i hendene dine  
skal kunne fly for seg selv  
og befolke trærne  
at det er derfor du lager tigreren: for at denne sulten skal gå løs i skogen  
og senere gå løs  
i katten  
og i katten kan tigreren få smyge seg inntil oss  
og så kommer det en orm og sier “jeg er sulten”  
og ingen av oss ser ormen  
(når den går sånn som vi går)  
og ingen av oss forsto hva ormen sa  
(når den brukte de samme ordene som vi)  
og lærte oss å si  
kan du ikke slukke verden  
når den likevel skal slukne  
eller gi oss enda en sol  
en sol sånn at alle ansiktene får lyst til å se samme vei  
en sol sånn at alle ansiktene er våkne samtidig  
under en sol som ikke snur seg etter andre soler

Gunnar WÆRNESS  
(Norvegija)

Gunnar Wærness, poetas, eseistas, dramaturgas, vertėjas, 1973 metais gimė ir užaugo Trondheime, Norvegija. Išleido du eilėraščių rinkinius: „Karališka atskala“ (1999) ir „Ačiū“ (2002). Dabar vienas literatūrinio leidinio *LUJ* (2003-2005) redaktorių. Gyvena Švedijoje.

(malda)

iš šešėlio dieve  
iššliauž liežuvis  
lyg žmogus  
ir pabirę žodžiai  
it parama ir guoda  
keliaus iš namų į namus  
ir žodžiai susilauks sūnų  
ir dukterų  
ir proskyna, kurią atveria miške – ir kuo pakrikštija save  
ir mišką – rasis pasauliu, kuriam tu įžiebei  
šviesą  
nes višta, arklys, kregždė ir ožys  
strykteli iš tavo rankų  
ir regim tavo rankas lakstant  
už mus greičiau  
spėjam, kad ieškai ko niekas iki šiol nematęs  
štai kodėl tu kuri paukščius: jog tavo rankų lengvumas  
galėtų sau pats skrajoti  
ir apgyventų medžius  
štai kodėl tu kuri tigrą: jog šis alkis klaidžiotų laisvai po mišką  
ir įklystų vėliau  
į katę  
ir tigras katėje prie mūsų gali pritykinti  
ir atslenka tada gyvatė sakydama „esu alkana“  
ir niekas iš mūsų gyvatės nepastebi  
(jei ji vaikšto kaip ir mes)  
ir niekas iš mūsų nesuprato, ką ji sakė  
(jei naudojo tokius pat žodžius kaip mes)  
ir mus pamokė sakyti  
ar negalėtum pasaulį užgesinti  
jei vis tiek jis išblės  
ar duoti mums dar vieną saulę  
saulę, su kuria visi veidai geistų žvelgti į vieną pusę

saule, su kuria visi veidai pabustų vienu metu  
po viena saule, kuri nesigrežia paskui kitas saules

(.....)

i dagslys sier jeg    jeg ser ikke hva jeg holder på med  
du sier    det er for tidlig å huske ansikter  
for hvert ord du sier    er du helt ny for meg  
du sa    minnet mitt har ikke tatt form  
vi bodde i gresset og vokste i gresset    mens vi gikk og gikk  
etterhvert ble det natt og dag    og vi begynte å sove om nettene  
ansiktene var dine    jeg så ikke hva vi holdt på med

jeg kan ikke huske hva vi kalte oss    men hendene ser    og knærne ser  
og øynene leter etter ordet for å se    jeg sier jeg er redd  
du spør for hva    jeg sier at jeg en dag ikke skal    våkne  
du sier    hvis du kan si for hva du er redd  
er du ikke redd

fortell meg hva jeg skal gjøre

navn kan forandre seg    navn kan forandre oss    jeg kalte meg ingen  
og ingen fant meg    da fikk jeg øye på skogen  
og gikk inn i skogen    inn i det grønne    i det røde    utenfor kroppen

jeg hadde så lyst til å se hvordan vi så ut    godt du hadde hørt om skogen  
at det gikk an å rope gjennom skogen

jeg lærer nesten å snakke hver eneste dag

du sier det kan ta et helt liv

jeg kan bare slike ting som du kan

du spør hva jeg husker: det samme som deg, og med dine ord  
du sier: det er ikke språk  
jeg gejntar: det er ikke språk    du sier: ikke liv heller  
jeg sier: men hvis vi lager et barn

du svarer ikke

du sier at minnet mitt ikke har tatt form  
at for meg er minne    bare et navn

jeg haret bilde av gress    om å være over gresset

det er mitt minne

ikke bli sint jeg sier bare det du har sagt jeg skal si

jeg er stemmen din

(.....)

dienos šviesoj sakau nematau ką veikiu  
tu sakai per anksti prisiminti veidus  
nes per žodį, kurį tari randiesi man iš naujo  
tu kalbėjai mano prisiminimas be pavidalo  
žolėj gyvenom ir žolėj augom kol eite ėjom  
stojo pamažėle naktis ir diena ir pradėjom naktimis miegoti  
veidai buvo tavo nemačiau, ką veikėm  
nepamenu, kaip vadinom save bet regi rankos ir regi keliai  
kad akys praregėtų ieško žodžio sakau, kad bijau  
tu klausi ko sakau, kad vieną dieną nenubusiu  
tu atliepi jei įvardini, ko bijai  
tu nesibaimini

papasakok man, ką aš darysiu

vardas gali keistis vardas gali keisti mus vadinausi nieku  
ir niekas manęs nerado tada išvydau girią  
ir įžengiau gilyn į žalumą į raudonį aplink kūną

taip geidavau matyti, kaip atrodėm gerai, kad apie girią jau žinojai  
kad galima per girią šaukti

aš mokausi kalbėti veik kas mielą dieną

sakai, tai tęstis gali net gyvenimą

aš moku vien tuos dalykus, ką ir tu

tu klausi, ką atsimenu: tą patį, ką ir tu, ir tavo žodžiais  
tu man sakai: tai ne kalba  
aš pakartuju: ne kalba tu atsakai: ir ne gyvenimas  
aš ištariu: o jei darysim vaiką

tu neatsiliepi

sakai, jog turiu prisiminimą be pavidalo

jog prisiminimas     man vien vardas

matau žolės paveikslą     kur lieku virš žolės

tą aš menu

neširsk     sakau tik tai, ką tu sakei, kad pasakyčiau

aš tavo balsas

lov = løv

vi blir en kropp  
i varmen vi kaster skygge     skyggen  
puster når vi puster skyggen  
står når vi ligger ett sekund på solen  
er ett sekund under træerne  
hvor løv kaster skygge og kaster til skyggen     lov  
til å følge det større lysere legemet gjennom løvet  
som ikke deler seg i mindre skygger  
av mindre trær i solen en sol som ikke blir løv  
på bakken eller øye i et ansikt  
eller grønn av dette treet bare være avspent gult  
fra den gule definitor et jeg-her og du-der  
foran solen sitt navn på solen:  
vi er vi blir for varme til å være kropp

dėsnis = lapai

mes liejamės į vieną kūną  
šilumoj mes metam šešėlį     šešėlis  
alsuoja kai mes alsuojam     šešėlis  
stūkso kai mes tysom sekundė saulėj  
yra sekundė po medžiais  
kur lapai meta šešėlį ir uždengia šešėliu     dėsnį  
laikytis didesnio švytinčio kūno per lapus  
kurie nesidalo į mažesnių medžių  
mažesnius šešėlius saulėj saulė kuri nevirsta lapais  
šlaite ar akim veide  
arba šio medžio žalumu vien švelnesniu geltoniu  
iš geltonosios skirstytojos aš-ten o štai-tu  
prieš saulę savo vardu ant saulės:

esam daromės per šilti būti kūnai

(snakke = bryte)

du er gammel når du ikke snakker  
du er alle jeg trenger når du snakker  
med deg selv jeg hører pusten din  
og ingen andre enn deg sitter inne i den  
lyden overflatene dine stryker gjennom  
rommet det er godt å snakke  
munnen øver seg dette språket finnes ikke  
på avstand likner skrikene ord jeg holder  
rundt stolen jeg holder rundt hodet  
du står jeg ligger dette er en rekke ord  
jeg håper treffer det jeg føler et ord  
jeg står bak er dette

hesten

hesten sett fra hesten er en annen hest

(šnekėti = nutraukti)

tu esi senas kai nešneki  
esi tie, kurių man reikia kai šnekiesi  
su savimi girdžiu tavo kvėpavimą  
ir niekas be tavęs nesėdi persmelktas  
to garso tavo išraiškos sklando po  
kambarį šnekėti gera  
burna mankštinasi nėra tokios kalbos  
rėksmai per nuotolį panašūs į žodžius laikausi  
už kėdės laikausi už galvos  
tu stovi aš guliu tokia gausa žodžių  
viliuosi išreikšti ką juntų žodį  
už kurio glaudžiuosi. ar tai

arklys

arklys žiūrint arkliui yra kitas arklys

(hvem er det som ser på oss)

jeg ser ikke kroppene  
som skal holde disse ordene i live  
dette er armen som holder avstanden  
løfter hånden skjerner øynene finner deg  
ved broen opplyst det er en vei  
som løfter seg  
det er folk under broen  
du går høyt over hodene  
går du blant trær er løvet krone  
der har alle krone  
og vi bøyer oss for hverandre konge  
der alle er konger ville du fortsatt være konge  
var det det du sa konge  
er du der

(kas ten mus regi)

kūnų nematau  
kurie saugos šių žodžių gyvybę  
ranka štai kuri nuotolį išsaugo  
kilsteliu delną pridengiu akis randu tave  
prie tilto nušviestą ten yra kelias  
kylantis  
ten yra žmonės po tiltu  
tu žengi virš galvų aukštai  
eini tarp medžių lapija vainikas  
ten visi su karūna  
ir lenkiamės vieni kitam karaliau  
kur visi karaliai tu vis tiek karalius  
ar tą sakei karaliau  
ar tu ten

(døpe = slukke)

ord er rene bølger  
flammer ligger i papiret og kan slå ut  
flammer kommer ikke utenfra  
de ligger i papir og hud og vegger  
og slår ut når andre flammer kommer  
for nære aske lages ikke i oss aske kommer

utenfra aske er ikke fett stivelse  
karbohydrater letthet eller varme det er  
ingenting og det vi kler oss i  
er det vi har fått å kle oss i  
og skålen vi får til å ha mat i  
kan ikke samle opp alle regndråpene

regndråpene noen faller utenfor  
jeg tror at du trodde at de var dine  
slik som alle åpne ord som likner alt  
kanskje og hvis og enten det var ikke meningen  
å bli sarkastisk eller syrlig  
er du redd nå er det derfor du er så syrlig  
grønne eple vil du bli flinkt  
ja nei jeg vil ikke bli flinkt men  
jeg vil bli lagt merke til  
jeg snakket ikke til deg før du hadde kropp  
jeg snakket til gud før gud hadde kropp  
da også kom asken utenfra  
men ild hadde ingen ting å gjemme seg i

(pavadinti = užgesinti)

žodžiai yra skaidrios bangos  
liepsnos glūdi ant popieriaus ir gali įsiplieksti  
liepsnos nesklinda iš išorės  
jos tūno popieriuje ir po oda ir sienose  
ir įsiplieskia kai kitos liepsnos  
sukursto pelenai ne mumyse susidaro atsklinda  
iš išorės pelenai ne riebus krakmolas  
karbohidratai šiluma ar lengvumas tai  
niekas ir ką mes velkamės yra  
tai, kas mums duota  
ir dubuo, į kurį maistą dedam  
nesukaups visų lietaus lašų

lietaus lašai krenta vieni kiti anapus  
manau, tikėjai kad jie tavo  
kaip ir atviri žodžiai panašūs į bet ką  
galbūt ir jeigu ir arba neketinau  
darytis kandus arba aitrus  
ar tu dabar bijai ar tu dėl to aitrus  
žaliasis obuolys nori būti guvus  
taip ne guviu būti nerūpi bet

rūpi, kad pastebėtų  
tau nekalbėjau kol buvai be kūno  
kalbėjau dievui kol jis be kūno buvo  
taipogi sklido iš išorės pelenai  
bet ugnis neturėjo kur slėptis

*Iš norvegų kalbos vertė Nora Strikauskaitė*

Patricija ŠMIT  
(Lietuva)

Patricija Šmit, poetė, eseistė, gimė 1956 metais Alytaus rajono Čiurlionių kaime. 1982 metais baigė žurnalistikos studijas Vilniaus universitete, pirmąjį eilėraščių rinkinį išleido 1972 metais, antrasis „Tobulas pasaulis“ pasirodė 1999-ais. Jos kūrybos vertimų skelbta graikų, latvių bei lenkų spaudoje.

### **vaikystė**

pakeisdavau parkeriams plunksnas  
ir užrašydavau sakinius –  
tarsi varnėnų čiulbesį –  
kaligrafiškai tyliai linguodamos  
suguldavo asmenuotės –  
tarsi ievynų kekės –  
tobulos kvepiančios  
ir svaiginančios  
kruopščiai ir tiksliai  
stengdavaus piešti  
skėtinių šeimos augalus  
kmynų kraujažolių stipriąsias šaknis

Viešpatie  
kokia vėsa nueidavo kūno porom  
vakarais  
nuo tos upės juodųjų alksnynų rūkų

lengvai alsavau

Patricija ŠMIT  
(Lithuania)

Patricija Šmit, poet and essayist, was born in 1956 in the village Čiurlionys, Alytus district, Lithuania. She graduated in journalistic studies from Vilnius University in 1982. Her first collection of poems appeared in 1972, the second in 1999. Translations of her works have appeared in Latvian, Polish, and Greek.

### **childhood**

I changed fountain-pen nibs  
and wrote sentences-  
sort of starling warbles  
calligraphically silently swinging  
placing verbs  
as bird cherry clusters  
perfect, fragrant  
and giddy with knowledge  
thoroughly and carefully  
I tried to draw  
plants with clusters of seeds

O my God  
what coolness penetrated the pores of my body  
in the evenings from the river's black alders mist

easy to breathe in

### **Akušerė**

Tiek daug gyvuliškos baimės  
Tose akyse  
Išsidraikę plaukai ant pagalvių  
Riksmas pasikartojantis skausmas  
Trumpi atokvėpiai tarp sąrėmių

Kai jie nuslopsta  
Išbėgu į koridorių  
Surūkyt cigaretės  
Po bemiegės nakties  
Ir įsidėti į burną  
Gabalėlio kramtomosios gumos  
Su mėtom

Per naktį – dvi moterys  
Ir štai dar viena  
Kuri prašo manęs jos nepalikt

So much brutal fear in  
Those eyes  
Dishevelled hair on

I open her passport  
To fill a form  
And there from a small Photo

My head swims – my hands  
                                        tremble –  
From the small photo  
My dead mother looking at me

## Išmaldautoja

Jau niekas atrodė negali padėti  
Dievas per daug toli  
Taip atrodė daugeliui  
Silpnumo akimirką  
Netekus vilties

Ta naktį Visatoj rodės  
Buvo tik du

Sena išmintinga moteris  
Kuriai buvo patikėti bažnyčios raktai  
Besimeldžianti visą naktį  
Ir teprašanti tikrai vieno

Ir mažas karščiująs berniukas  
Be jėgų be veido splavos  
Savo gležnu suglebusiu kūnu  
Dūstantis ant pagalvių  
Tolimo atokaus vienkiemio  
kambarėly

Viskas pasaulyje vyko savo ruožtu –

Svaigiai kvepėjo  
Susiskeidę bijūnų vidurėliai  
Už lango čia pat  
Tolimose šalyse  
Kurios sukos  
Palietus apšiurusį gaublį

Krito vanduo žemyn  
iš krioklių  
Skleidė gaivumą sniegas  
Nuo Andų viršukalnių

## Meksikiečių virtuvėlėse

Į šnerves kilo sotus ir aitrus  
Troškinamų pupelių raudonųjų  
pipirų kvapas

Rytprūsiuose klodais alsavo  
Gintarinės kasyklos

Milijonai alsuojančių kūnų nakty  
Kiti milijonai atmerktom akimis –  
Visa pulsavo

Auštantį rytmetį  
Vaikas atmerkia akis –  
Naikinantis karštis suvisam  
atsitraukė

Moteris atsikelia nuo grindų  
Uždaro duris  
Tyliai pasuka raktą duryse

Prieš ją –  
Ką tik iš tamsos  
Ištrauktas pasaulis

### **The prayer**

It seemed nobody could help  
God was so far away  
It seems so for many  
In the moment of weakness  
Having lost all

That night in the Universe  
There were only two

An old wise woman  
Who had been entrusted  
With the keys  
Praying in the church  
All night  
And asking only for one thing

And a small feverish boy  
Pale with his delicate body  
Short of breath

On the pillows  
In a small room  
At a remote farmstead

Everything in the Universe  
Was as usual  
The intoxicating fragrance  
                    of the peonies  
Behind the window right there

In the far countries  
Which turn round  
When you touch the old globe  
The water fell in cascades  
The freshness of the snow  
From the tops of the Andes

In small Mexican kitchens  
The smell of fried beans peppers  
Strong and full

The breathing amber mines  
                    layer upon layer  
In East Prussia

Millions of breathing bodies  
                    in the nights  
Other millions with open eyes

Everything was throbbing

At daybreak  
The child opens his eyes –  
The ravaging fever  
Has disappeared

The woman gets up  
From the church floor  
Silently closes the door

In front of her  
The world  
That has just been pulled out  
                    of the darkness

Vertė autorė ir Zuzana Šiušaitė

## Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija / The Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August and Noticed by Us

### Originalioji poezija / The Original Poetry:

- Poetinis Druskininkų ruduo 2004*. [Almanachas. Sudarytojas ir redaktorius K. Platelis] Vilnius, *Vaga*, 2004.
- Jonas Aistis. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2004.
- Alfonsas Andriuškevičius. *(Prieš)paskutiniai eilėraščiai*. Vilnius, *Apostrofa*, 2005.
- Algimantas Baltakis. *Žvirblių žiemavietė*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.
- Algimantas Baltakis. *Pusryčiai dviese*. Vilnius, *Vaga*, 2005.
- Jurgis Baltrušaitis. *Poezija*. Vilnius, *Vaga*, 2004.
- Jurgis Baltrušaitis, Motiejus Gustaitis, Faustas Kirša. *Lietuvių simbolizmo poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.
- Vladas Baltuškevičius. *Pakeliui*. Kaunas, žurnalas *Nemunas* leidybinė grupė, 2004.
- Antanas Baranauskas. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2004.
- Kazys Binkis. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.
- Arūnas Bliūdžius. *Giotebergo eskizai*. Vilnius, *Pasviręs pasaulis*, 2005.
- Kazys Bradūnas, Alfonsas Nyka-Niliūnas. *Žemininkų poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.
- Bernardas Brazdžionis. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.
- Vladas Baziūnas, Algirdas Klova. *Iš naminio audimo dainos*: kompozicija poeto balsui ir skambančiai gausai. – Vilnius, *Kronta*, 2005. – Priedas: kompaktinė plokštelė [V. Baziūnas, A. Klova, folkloro grupė *Vydraga*].
- Giedrė Bulotaitė. *Išsitarimai*. Vilnius, Vilniaus menininkų *Plekšnės* klubas, 2004.
- Marius Burokas. *Būsenos*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.
- Jurgita Butkytė. *Voratinkliais apsigobusios*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.
- J. Butnorienė. *Pijokų "poezija"*. Vilnius, A. Malinausko individuali įmonė, 2005.
- Daiva Čepauskaitė. *Nereikia tikriausiai būtina*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.
- Steponas Algirdas Dačkevičius. *Staktos*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.
- Žemyna Daukaitė. *Untitled-1*. Vilnius, Biznio mašinų kompanija, 2004.
- Sigitas Geda. *Strazdelio dainos*: vieno gyvenimo rinktinė. Vilnius, *Kronta*, 2005.
- Gyvenimo spalvos*. [Jasiuliškių pensionato gyventojų ir darbuotojų kūrybos rinktinė]. Ukmergė, Valdo leidykla, 2004.
- Rimgaudas Valentinas Graibus. *Baltas lietus*. Vilnius, *Trys žvaigždutės*, 2005.
- Leonardas Gutauskas. *In fine*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.
- Jurga Ivanauskaitė. *Šokis dykumoje*. Vilnius, *Tyto alba*, 2004.
- Jonas Jackevičius. *Ugnies šešėliai*. Vilnius, *Diemedis*, 2004.
- Ineza Juzefą Janonė. *Korta žaidėjo rankose*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.
- Edmundas Janušaitis. *Ekvinokcija*. Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2004.
- Alvydas Augustinas Jegelevičius. *Keletas vakar šiandien motyvų ir vienintelis prašymas*. Vilnius, *Naujoji Romuva*, 2005.
- Donaldas Kajokas. *Karvedys pavargo nugalėti*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.
- Dalius Kaminskas. *Penki*. Vilnius, *Petro ofsetas*, 2004.
- Skaidrius Kandratavičius. *Metareligija*. Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2004.
- Elena Karnauskaitė. *Iš smilčių*. Vilnius, *Vaga*, 2004.
- Kauno jaunieji* [Almanachas. Parengė ir sudarė P. Palilionis, E. Striogaitė]. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2004.
- Vytautas Kaziula. *Kas nebus pralaimėta*: rinktinė. Utena, *Kintava*, 2005.
- Robertas Keturakis. *Ir niekad vėlai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

Bronius Krivickas, Diana Glemžaitė. *Pasipriešinimo poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2004.

Sigitas Kruopis. *Žodžių šventė*. Panevėžys, *Amalkeros leidyba*, 2005.

Jonas Liniauskas. *Žolės instinktas*. Vilnius, *Versus aureus*, 2005.

Algimantas Lyva. *Nakties šviesa*. Vilnius, *Pasvires pasaulis*, 2005.

Algimantas Mackus, Liūnė Sutema. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.

Vytautas Mačernis. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.

Maironis. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.

Justinas Marcinkevičius. *Amžino rūpesčio pieva*. Vilnius, *Versus aureus*, 2005.

Justinas Marcinkevičius. *Trilogija ir epilogas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

Aidas Marčėnas. *Pasauliai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Marcelijus Martinaitis. *K. B. Itariamas*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Antanas Miškinis. *100 eilėraščių* [sudarytoja Regina Katinaite-Lumpickienė]. Utena, *Kintava*, 2005.

Antanas Miškinis. *Varnos prie plento* [Fotogr. leid.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

Henrikas Nagys, Juozas Kėkštas. *Žemininkų poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.

Salomėja Nėris. *Diemedžiu žydėsiu*. [Fotogr. leid.] Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Alfas Pakėnas. *Vilnonė provincija*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2004.

Andrius Palec. *Malonu susipažinti*. Klaipėda, *Eglės leidykla*, 2005.

Sonata Paliulytė. *P.S. Vilnius, Vaga*, 2005.

Gintaras Patackas. *Didysis širdžių mūšis*. Vilnius, *Vaga*, 2005.

Eglė Perednytė. *Liepsnojanti valtis*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2004.

Donatas Petrošius. *Iš tvermės D*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

Kornelijus Platelis. *Palimpsestai*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.

*Poezijos pavasaris* [Almanachas. Sudarytojai Valdas Kukulas, Laima Masytė]. Vilnius, *Vaga*, 2005.

*Pro ryto vaiskumą* [Almanachas]. Vilnius, Vilniaus menininkų *Plekšnės klubas*, 2004.

Aldona Elena Puišytė. *Įsiklausyti*. Kaunas, žurnalo *Nemunas* leidybinė grupė, 2004.

Henrikas Radauskas. *Poezija* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.

Kęstutis Rastenis. *Strindbergo kavinėje*. Vilnius, *Knygiai*, 2004.

Kęstutis Rastenis. *Just go to Nothingness = Eime tik į Nieką*. Vilnius, *Knygiai*, 2005.

*Rašyk!* [Antologija]. Vilnius, *Ciklonas*, 2005.

*Rusų meilės lyrika* [Sudarė Julius Jasaitis]. Vilnius, *Žuvėdra*, 2004.

Vytautas Vilimas Skripka. *Ramu kaip prieš mirtį*. Vilnius, *Diemedis*, 2005.

Balys Sruoga. *Eilėraščiai* [parengė Agnė Iešmantaitė]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2004.

*Šiuolaikinės lietuvių poezijos chrestomatija* [Sudarė Sigitas Parulskis]. Vilnius, *Alma littera*, 2004.

Violeta Šoblinskaitė. *Obuoliai iš meilužių sodo*. Vilnius, *Petro ofsetas*, 2004.

Dalia Teišerskytė. *Slenkstis*. Kaunas, *Gabija*, 2004.

Arvydas Valionis. *Krintanti akimirka*. Vilnius, *Petro ofsetas*, 2004.

Tomas Venclova. *Sankirta*. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

Aušra Zdanavičiūtė. *Be pavadinimo*. Kaunas, *Naujasis lankas*, 2004.

Dovilė Zelčiūtė. *Atgal į vandenį*. Vilnius, *Tyto alba*, 2004.

*Žiemos žodžiai* [Almanachas. Sudarė B. Januševičius, D. Pocevičius, J. Žitkauskas]. Vilnius, *Žuvėdra*, 2004.

Joana Danutė Žilaitytė. *Akimirkos*. Vilnius, *Homo liber*, 2005.

#### **Vertimai / Translations:**

Charles Baudelaire. *Piktybės gėlės* [iš prancūzų kalbos vertė Sigitas Geda]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2005.

Mark Boog. *Retai kada šitaip aiškiai gebėjom įžvelgti* [iš nyderlandų kalbos vertė Antanas Gailius]. Vilnius, *Aidai*, 2004.

Menna Elfyn. *Vualiutas bučiny = Veiled Kiss* [iš anglų kalbos vertė Sonata Paliulytė]. Vilnius, *Vaga*, 2005.

Miriam Van Hee. *Gervuogių skynimas*. [iš nyderlandų kalbos vertė Antanas Gailius]. Vilnius, *Aidai*, 2004.

Jonas Jackevičius. *The Yellow Insect = Geltonas vabzdys* [translated by Judita Gliauberzonaitė, Kerry Shawn Keys]. Vilnius, *Diemedis*, 2005.

Kurt Marti. *Dageht ein Mensch = Štai eina žmogus = Der geit e Mönsch = Va ain žmogus*. [iš vokiečių kalbos ir Berno vokiečių kalbų vertė Markus Roduner ir Vladas Braziūnas]. Šiauliai, *Saulės delta*, 2004.

*Ne laikas eina* : iš pasaulio poezijos [vertė Jonas Juškaitis]. Vilnius, *Aidai*, 2004.  
Jānis Rokpelnis. *Lyrika = Lirika* [iš latvių kalbos vertė Vladas Braziūnas]. Vilnius, *Petro ofsetas*, 2005.  
*Rolando giesmė* [iš senosios prancūzų kalbos vertė Valdas Petrauskas]. Vilnius, *Žaltvykslė*, 2005.  
Tadeusz Różewicz. *4 poemos* [iš lenkų kalbos vertė Vytas Dekšnys]. Vilnius, *Ogamas*, 2004.  
Knuts Skujenieks. *Aš esu toli viešėje / Es pabiju tālos ciemos*. [sudarė Vladas Braziūnas; iš latvių kalbos vertė V. Braziūnas, S. Geda, J. Strielkūnas]. Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004.  
Vladimiras Vysockis. *Neišbraukit manęs iš Pavasario...* [vertė Irena Aršauskienė]. Vilnius, *Spauda*, 2005.

*Skaitomo sąrašą sudarė ir kelis migdolinius trauklapius įterpė Ričardas Šileika / Compiled by*

Sam HAMILL

**Arguing with Miłosz in Vilnius**

You are recently dead, old man,  
     with your thunderous brows  
 and voice like a vast sea  
     hinting at a dangerous undertow –  
 you are gone, your generation  
     of testimony, of witness,  
 gone, gone among the ancient rites  
     of passage, gone,  
 taking with you the innumerable  
     names of the lost.

And yet I am here, walking  
     the broad, freshly bricked avenue  
 of a democratic Vilnius,  
     the Mother Sun  
 pouring amber on a world  
     you would barely recognize,  
 where women are the ones  
     dressed to kill, and the world  
 does what it will to be reborn.  
     The poet is reborn  
 on each new old street,  
     born in the process of the song.  
 You gave me Anna Swir.

Do you remember how we argued  
     in Berkeley  
 when you told me, “I dislike nature,”  
     and said it again  
 in comments on your beloved Jeffers –  
     “a huge museum of inherited images” –  
 and how could I not remember that  
     as I rode in a van to Druskininkai?  
 How I loved the slender birches  
     among the red pine

cream and wine,  
and bake it, and hear me sigh.

And you were with me again  
in “Scroundel Square”  
(I re-named it) where the sculptures  
of the soviet regime  
provide inherited imagery  
of another kind, museum  
of our agonies and tragedies where  
I knew once again  
that your world  
could not be mine –  
and yet I am here, the bland faces  
and stern faces – Russian, Lithuanian –  
of ordinary men who sold  
their countrymen for a song  
are carved into my mind.

Tyranny is so banal.  
Jackdaws clack and squabble.  
Sparrows flock to the square.  
Lenin Boulevard is gone.  
I cross the square at the cathedral  
and turn up a narrow cobbled street,  
Old Town, tiled roofs  
and freshly painted shutters,  
where a hundred vendors will,  
in an hour or so.  
present their wares to tourists.  
Four hundred thousand people  
disappeared. Each had a name,  
a life filled with passion  
and despair and all those  
ordinary irritations  
too small and too many  
to enumerate –  
It’s more than one mind’s heart can bear.

And yet the same brown river flows  
quietly between the same banks

is Antokol? I sat  
in the courtyard of the old monastery  
you so long ago admired,  
the bench a little askew, grass overgrown,  
but a sanctuary from  
the relentless noise of the city,  
as my friend Mindaugas explained  
how you sought refuge here  
long before the war.  
Was there a certain guilt  
from having merely survived?  
Is it criminal to be lucky?

You were right, of course.  
“The struggle for poetry in the world  
cannot take place in a museum.”  
And the fact that you reject,  
out of hand, my “eastern wisdom”  
also does not offend.  
As little as I knew you, I knew  
you well enough to learn.  
Our friend Rexroth introduced us  
on the streets of that great city  
you came to call “nearly a home.”  
You were a totem, an icon, a teacher.  
Nevertheless, I say the world’s a museum,  
the poem a record of survival  
and betrayal, of human longing –  
vision and commitment –  
and if I smell the bear or the wolf  
that once haunted the woods near here,  
I say the wolf is alive  
in the eyes of men, alive  
in the hearts of all who survive.

You were a great exile of the war;  
I was merely an orphan.  
You were a child of Vilnius,  
of Europe; I was a child  
of the wilderness of the west  
and know the track of the wolf,

full of conviction,  
sometimes a little short on patience.

I could not fully grasp your history  
or your god. And yet I am here.

*Vive la difference!*

I bow to your presence  
as I stand among the ancients.

### **Ginčas su Miłoszu Vilniuje**

Tu neseniai pasimirei, protėvi  
su rūsčiais perkūniškais antakiais  
ir balsu, tarytum iš jūros platybių  
oštų grįžtantis pavojingas srautas –  
praėjai tu ir tavo karta  
liudytoja, patvirtintoja,  
praėjo, praėjo kartojantis  
senoviniam praeities ritualui,  
praėjai nusinešdamas nesuskaičiuojamus  
dingusiųjų vardus.

Ir vis dėlto aš esu čia, vaikštinėju  
plačia, ką tik išgrįsta gatve  
demokratiškam Vilniuje,  
Motina Saulė  
lieja gintarą į šią erdvę,  
kurią tu vos atpažintum,  
kur moterys puošiasi taip,  
kad sugeba nužudyti, ir pasaulis  
daro visa, ką reikia, kad gimtų iš naujo.  
Poetas iš naujo gimsta  
kiekvienoj naujai senoj gatvėj,  
gimsta kuriantis dainai.  
Tu įdavei man skaityt Anną Świr.

Ar pameni, kaip mes susiginčijom  
Berklyje,  
kai tu pasakei man – “aš nemėgstu gamtos”,  
ir dar kartą tai pakartojai  
komentuodamas savo mylimą Jeffersą –  
“didžiulį paveldėtos vaizdinijos muziejų” –  
ir kaip aš būčiau galėjęs to neprisiminti  
važiuodamas pakeliui į Druskininkus?

su simlals glybq.

“Niekšų aikštėj”

Kuosos klega ir pešasi.

tyliai tarp tų pačių krantų

Čia jinaī sukas i šiaure.

kurį tu prieš tiek, tų lankydavai,  
suolelis šiek tiek sukrypęs, užžėlus žolė,  
bet vis dar išlikęs prieglobstis  
nuo netylančio miesto triukšmo,  
kurį tu čia sau susirasdavai  
dar gerokai prieš karą,  
kaip paaiškino mano draugas Mindaugas.  
Ar tikrai jautei kalbę  
dėl to, kad tiesiog likai gyvas?  
Ar nusikalsta tas, kam pasiseka?

Be abejonės, buvai teisuus.  
„Kova už poezijos vietą pasauly  
negali vykti muziejuje.“  
Tai, kad tada tu atmetei,  
tarsi lengva ranka, mano „rytietišką išmintį“,  
manęs taip pat neįžeidžia.  
Vos tave pažinojau, tačiau tiek,  
kad kai ko suspėjau išmokti.  
Mūsų draugas Rexrothas supažindino  
mus to didžiojo miesto gatvėse,  
kurį tu buvai pradėjęs vadinti „beveik namais“.  
Buvai totemas, simbolis, mokytojas.  
Ir vis dėlto aš sakau, kad pasaulis – muziejus,  
eilėraštis – įrašas apie išlikimą  
ir išdavystę, ir apie žmogišką ilgesį –  
svają ir ištikimybę –  
ir jei man pavyktų užuosti lokį ar vilką,  
kadaise lankiusį čionykščius miškus,  
aš sakyčiau, kad vilkas dar gyvas  
žmonių akyse, gyvas  
širdyse tų, kas išliko.

Tu buvai didis karo egzilas;  
Aš buvau tik našlaitis.  
Tu buvai vaikas Vilniaus,  
Europos; aš buvau vakarų  
tyrų ir girių augintinis,  
tad atpažįstu ir vilko pėdsaką,  
ir bauginantį lokio kvapą. Ir vis dėlto  
tu mane šiek tiek sukultūrinai.  
Tu buvai garsus modernistas,  
įsitikinęs savo tiesa,  
kartais per greit prarandęs kantrybę.  
Negaliu iki galo suprasti tavosios istorijos

**Kronika**

Festivalyje dalyvavo 132 poetai, kritikai, leidėjai, kitų sričių menininkai, tame skaičiuje 22 iš užsienio šalių. Išleistas PDR almanachas. Jame pristatyta visų užsienio svečių ir 6 lietuvių poetų kūryba su vertimais į anglų kalbą: Gintaras Bleizgys (Lietuva), Aleksej Alechin (Rusija), Kazimierz Brakoniecki (Lenkija), Silvija Choleva (Bulgarija), Craig Czury (JAV), Vytautas Bložė (Lietuva), Jacek Gutorow (Lenkija), Jürg Halter (Šveicarija), Sam Hamill (JAV), Miriam van hee (Belgija), Donaldas Kajokas (Lietuva), Jurczok 1001 (Šveicarija), Juris Kronbergs (Latvija), Pedro Lenz (Šveicarija), Liv Lundberg (Norvegija), Darius Šimonis (Lietuva), Andri Snaer Magnason (Islandija), Jaan Malin (Estija), Robert Minhinnick (Velsas), Esther Morgan (Anglija), Dovilė Zelčiūtė (Lietuva), Josip Osti (Slovėnija), Knuts Skujenieks (Latvija), Mustafa Stitou (Nyderlandai), Agnė Žagrakalytė (Lietuva). Visi šie autoriai dalyvavo pagrindiniuose skaitymuose.

Festivalį pradėjome rugsėjo 29 d. Sam Hamill (JAV) poezijos skaitymais Rašytojų klube, Vilniuje. Kitą dieną ten pat vyko poetų iš Šveicarijos Jürg Halter, Pedro Lenz, Jurczok 1001 skaitymai ir tradicinis jaunųjų poezijos vakaras.

2004 metais tęsėme su stichijomis susijusių keturių festivalių ciklą, trečiąjį skirdami orui. Konferencijos tema: „Poezija ir stichijos: oras, suvirpintas garso“. Ją vedė Karolis Baublys ir Kęstutis Nastopka, pranešimus skaitė Mykolas Katkus, Jaan Malin, Esther Morgan, Kęstutis Nastopka, Audinga Peluritytė, Kornelijus Platelis, Tomas Staniulis, Dovilė Zelčiūtė ir Agnė Žagrakalytė.

Įvyko visi programoje numatyti renginiai: du poezijos vakarai, per metus išėjusių knygų pristatymas, kameriniai ir dveji naktiniai skaitymai Druskininkuose, užsienio svečių kūrybos pristatymas Vilniuje ir vakaras Užupio kavinėje. Šeštadienio rytą įvyko Poetų krepšinio lygos (PKL) PDR Jurgio Kunčino vardo taurės superfinalo varžybos *Urbs Contra Orbem (Miestas prieš pasaulį)*. Rungtynes komentavo Alvydas Šlepikas, talismanus vaidino Ričardas Šileika ir Laima Masytė, palaikymo grupėje šoko Daiva Čepauskaitė, Olita Dautartaitė, Erika Drungytė ir Dovilė Zelčiūtė. Laimėjo pasaulio komanda, kuriai atstovavo ne Vilniuje gyvenantys poetai.

Jotvingių premija šiemet skirta Stasiui Jonauskui už eilėraščių rinktinę „Žolės balsas“ (Vilnius, „Vaga“, 2004), premija už poetinį debiutą – Donatui Petrošiui už eilėraščių rinkinį „iš tvermės D“ (Vilnius, Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2004). Vieno anoniminių eilėraščių konkurso nugalėtojų vietos paskirstytos šitaip: 1. Andri Snaer Magnason (vertė Jurgita Marija Abraitytė), 2. Rimvydas Stankevičius, 3. Aleksej Aliochin (vertė Antanas A. Jonynas), Vyturys Jarutis, Esther Morgan (vertė Sonata Pauliulytė). Skambiausio eilėraščių konkurse nugalėjo: 1. Mindaugas Valiukas, Daiva Čepauskaitė, Arvydas Genys. Konkursą „Sporto poezija, poezijos sportas“ laimėjo 1. Vladas Braziūnas, 2. Gintaras Patackas, 3. Aleksej Aliochin (vertė Antanas A. Jonynas).

132 participants, among them 22 from abroad, took part in the DPF'2004. The annual anthology of the festival was published in time. All poets published in it took part in readings: Gintaras Bleizgys (Lithuania), Aleksei Alechin (Russia), Kazimierz Brakoniecki (Poland), Silvija Choleva (Bulgaria), Craig Czury (USA), Vytautas Bložė (Lithuania), Jacek Gutorow (Poland), Jürg Halter (Switzerland), Sam Hamill (USA), Miriam van hee (Belgium), Jurczok 1001 (Switzerland), Juris Kronbergs (Latvia), Pedro Lenz (Switzerland), Liv Lundberg (Norway), Darius Šimonis (Lithuania), Andri Snaer Magnason (Iceland), Jaan Malin (Estonia), Robert Minhinnick (Wales), Esther Morgan (England), Dovilė Zelčiūtė (Lithuania), Josip Osti (Slovenia), Knuts Skujenieks (Latvia), Mustafa Stitou (The Netherlands), and Agnė Žagrakalytė (Lithuania).

The festival started on the 29<sup>th</sup> of September with a poetry reading by Sam Hamill (USA) in the Writers' Club in Vilnius moderated by Kerry Shawn Keys and Mindaugas Kvietkauskas (translator). On the next day readings by Swiss poets Jürg Halter, Pedro Lenz, Jurczok 1001 together with their translators Antanas A. Jonynas, Laurynas Katkus and Gytis Norvilas, and traditional readings by young poets moderated by Gytis Norvilas took place there.

This year we continued the cycle of four festivals related to the elements, dedicating this third one to air. The theme of the conference was "Poetry and the Elements: Air, Vibrated by Sound." DPF's guests were the arts which are connected to air, expressing themselves through sound by using the air and similar mediums. The conference was moderated by Karolis Baublys and Kęstutis Nastopka, papers were read by Mykolas Katkus, Jaan Malin, Esther Morgan, Kęstutis Nastopka, Audinga Peluritytė, Kornelijus Platelis, Tomas Staniulis, Dovilė Zelčiūtė, and Agnė Žagrakalytė.

The programs in Druskininkai and in Vilnius changed very little. All the traditional events took place there: two evenings of poetry, presentation of books published during the year, chamber and night readings, the presentation of works by guests from abroad in Vilnius, and the evening in the *Užupis Café*. Saturday morning the superfinal contest of the Poets' Basketball League (PBL) DPF Cup *Urbs Contra Orbem* (*The City Against the World*) took place in Druskininkai Sports' Centre.

The Jotvingiai Prize this year went to Stasys Jonauskas for his selected poems „Žolės balsas“ (Vilnius, „Vaga“, 2004), The Prize for Poetry Debut went to Donatas Petrošius for his first poetry collection „iš tvermės D“ (Vilnius, Publishing House of Lithuanian Writers' Union, 2004). Winners of the competition for one anonymous poem: 1. Andri Snaer Magnason (translated by Jurgita Marija Abraitytė), 2. Rimvydas Stankevičius, 3. Aleksej Aliochin (translated by Antanas A. Jonynas), Vyturys Jarutis, Esther Morgan (translated by Sonata Paliulytė). Winners of the competition for an anonymous poem of the best sound: 1. Mindaugas Valiukas, Daiva Čepauskaitė, Arvydas Genys. Competition "Sport's poetry, poetry's sports" was won by 1. Vladas Braziūnas, 2. Gintaras Patackas, 3. Aleksej Aliochin (translated by Antanas A. Jonynas).

## STASYS JONAUSKAS

Stasys Jonauskas, poetas, gimė 1948 Gėsaluose, Skuodo rajone, baigė Lietuvos žemės ūkio akademiją ir Maskvos M.Gorkio instituto aukštuosius literatūros kursus, išleido 9 eilėraščių rinkinius, kurių vienas skirtas vaikams, gyvena Skuode, dirba vietinio laikraščio „Mūsų žodis“ redakcijoje. Jotvingių premija jam suteikta už eilėraščių rinktinę „Žolės balsas“ (Vilnius, „Vaga“, 2004).

## KURMIAI

Kurmis yra toks nedidelis gyvūnėlis.  
Jis gyvena todėl, kad yra, o yra todėl, kad gyvena.  
Nieko pasauly neatsitiktų, jei kurmių nebūtų,  
Ir gyvenimas tobulas ne todėl, kad kurmių yra.

Daugelis žino legendą, kaip kurmis neklausė Dievo,  
Nenorėjo taisyti kelių, nes keliais jis nevaikšto.  
Tikriausiai ne vienas matė rytą ankstyvą  
Ant kelio netyčia numirusį kurmį.

Ne vienas regėjo, kaip kurmis išrausia daržą,  
Ir suprato, kad šito poelgio niekaip nevertina joks baudžiamasis kodeksas.  
Ne vienas norėjo užmušti kurmį prie urvo be teismo,  
Ir neaišku, kokia jėga jį sulaikė nuo šito.

Neteisūs yra tie, kur galvoja, kad kurmis  
Po žemėmis rausias be jokio tikslo,  
Bet neteisūs tikriausiai ir tie, kurie mano,  
Kad kurmis po žemėmis ieško teisybės.

Jie nieko neieško: yra toks gyvenimo būdas –  
Kartais šį tą atranda, šį tą ir suėda.  
Jis negali gyventi kitaip kaip gyvena,  
Ir po šito eilėraščio kurmių gyvenime niekas iš esmės nesikeis.

## Jotvingiai Prize Winner

## STASYS JONAUSKAS

Stasys Jonauskas, poet, was born in Gėsalai, Skuodas district, and graduated from the Academy of Agriculture and Literary Courses of M.Gorki Institute in Moscow. He has published 9 collections of poems including one for children. He lives in Skuodas

## MOLES

A mole is a kind of small creature.  
It lives because it is and it is because it lives.  
Nothing would happen in the world if there were no moles,  
And life is perfect not because moles exist.

Many know the legend of how the mole disobeyed God,  
It didn't want to fix the roads because it doesn't walk on them.  
No doubt many have seen, in early morning,  
An accidentally dead mole on the road.

More than one has seen how a mole has dug up a garden  
And understood that such an act is not judged by any criminal code.  
More than one has wanted to kill a mole without a trial  
And it's unclear what power prevented him from doing so.

Those who believe that the mole digs  
Beneath the earth without purpose are wrong,  
But those who believe that the mole  
Searches for truth under the ground are also wrong.

They don't search for anything: it is their way of life –  
Sometimes they find this and that, eat this and that.  
It cannot live in any other way,  
And after this poem nothing in a mole's life will in essence change.

*Translated by Jonas Zdanys*

### **Premija už poetinį debiutą/ Prize for Poetic Debut**

DONATAS PETROŠIUS  
(žiūr. p. 205/ see p. 206)

### **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. I vieta**

ANDRI SNAER MAGNASON

ĖRIUKO KULŠIS

Štai ten stovi ji  
su ėriuko kulšim

Aš ramiai praeinu pro šalį

Ir neliuku nepastebėjęs  
Kad ji taip pat  
Galbūt šiek tiek sutrikusi

Vertė JURGITA MARIJA ABRAITYTĖ

**Competition of one anonymous poem. I place**

ANDRI SNAER MAGNASON

**Lambalæri**

Þarna stendur hún  
með lambalærin  
stúlkan úr næturdraumi mínum

og þvílíkur draumur!

Ég labba rólega framhjá

og er ekki frá því að  
hún sé líka dálítið  
vandræðaleg á svipinn.

**Vieno anoniminio eilėrašcio konkursas. II vieta**

RIMVYDAS STANKEVIČIUS

SNAIPERIS

Esu beveik tylą  
Beveik nieką.

Esu tas  
Kuris žiūri į lašą  
Ropojantį lango  
Stiklu.

Tas  
Kuris džiaugiasi  
Palygines jį su vabalų.

ga ilė  
Laiko grumstas kaip  
Trupa tarp pirštų...

Aš baisiai ištroškau mano kojos nutirpo saulė man į akis –  
Pamatyk mane pirmas –  
Viešpatie

### **Competition of one anonymous poem. II place**

RIMVYDAS STANKEVIČIUS

SNIPER

I am almost silence  
Almost nothing.

I am the one  
Who stares at the water drop  
Creeping down the window  
Glass.

The one  
Who rejoices  
Comparing it to a bug.

I am the one  
Who observes  
How grass grows  
How the clump of time  
Crumbles between my fingers...

I am terribly thirsty my legs are numb the sun is in my eyes –  
See me first –  
O Lord

Translated by Jonas Zdanys

### **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. III vieta**

ALEKSEJ ALIOCHIN

ANTI-KOS FILOSOFIJA

Milo vėlėio sūnus Teofrastas

„Apie tą  
„Apie silpnadvasystę“  
„Apie druską pieną ir alūnus“

„Apie plaukus“  
„Apie gyvūnų balsų skirtingumą“  
„Apie abejotinus atvejus“

„Apie prakaitą“  
„Apie šmeižtą“  
„Apie kūno galiūnų grūdinimą“  
„Apie girtuoklystę“

„Apie vėjus“  
„Apie sužalojimus proto“

„Apie vaikų auklėjimą“  
„Apie kvapus“  
„Apie medų“

taip pat apie geometriją oratorystės meną etiką politiką meilę  
– iš viso 232 808 eilutes

o be to išsamų testamentą  
kuriame savo sodą užrašė pasivaikščiojimams filosofų  
nurodė iš anksto sumokėt Praksiteliui už statulą visu ūgiu  
paskirstė knygas namų reikmenis pinigų atleistam iš vergovės ir savo draugams  
išdalino verges ir vergus  
dviem suteikė laisvę ir baigė:  
„o Eubiejų – parduoti!“

koks buvai tu, verge Eubiejau?  
nevėkšla  
vagišius  
ar priešingai šeimininko numylėtinis jaunas  
ir jį apgavai su mokiniu pavėsiniėj sode?  
ar tąsydamas neštuvus su seniu nesusiraukei klausydamasis kalbų išmintingų?

aš būčiau pirkęs Eubiejų ir gerai jo išsiklausinėčiau  
juk knygos nepasiekė mūsų

Vertė ANTANAS A.JONYNAS

сын сукновала Феофраст  
ученик Аристотеля воспринявший школу его когда тот удалился от дел  
оставил по себе 491 книгу

«О богатстве»  
«О малодушии»  
«О соли молоке и квасцах»

«О волосах»  
«О разнице голосов у животных»  
«О сомнительных случаях»

«О поте»  
«О клевете»  
«Об укреплении уда»  
«О пьянстве»

«О ветрах»  
«О повреждении ума»

«О воспитании детей»  
«О запахах»  
«О меде»

а также по геометрии ораторскому искусству этике политике любви  
– всего 232 808 строк

а еще пространное завещание  
в котором отписал свой сад философам для прогулок  
уведомил что уплатил Праксителю вперед за статую в рост  
распределил книги домашнюю утварь и деньги вольноотпущеннику и друзьям  
роздал рабынь и рабов  
двум дал вольную и заключил:

«а Евбея – продать!»

каков ты был раб Евбей?  
нерадив  
вороват  
или напротив хозяина юный любимец  
и ему изменил с учеником в садовой постройке?  
или таская носилки со старцем поморщился слушая мудрые речи?

**Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. IV vieta**

VYTURYS JARUTIS

ALEKSANDRO ŠVENTĖ.  
KONCERTAS IŠ ORATORIJOS „ALEKSANDRO ŠVENTĖ“

Geltona raudona  
vasaros viduriu  
varosi debesys  
per amžius ir amžius  
kurie nepraeina  
kurių gal nebuvo  
vėsoj supermarketo  
žuvų paukščių vėlės

geltona raudona  
Hendelio pievose  
žalios atokaitos  
ilsi ramybėje  
aguonų aguonos  
garstukų garstukai  
vėsoj supermarketo  
žuvų paukščių vėlės

geltona raudona  
ekspresionizmas  
kondicionieriai  
žuvų paukščių vėlės  
debesys žino  
kas tai iš tikrųjų  
garstukai aguonos  
ar amžinai praėję

geltona raudona  
ir žaliosios pievos  
ir pievos. Žalios  
iracionalios  
ilsi ramybėje.

**Competition of one anonymous poem. IV place**

VYTURYS JARUTIS

yellow red  
in midsummer  
clouds drive  
through ages and ages  
which do not pass  
which might not exist  
in the cool supermarket  
fish fowl souls

yellow red  
in Handel's meadows  
green heats  
rest in peace  
poppies' poppies  
mustard seeds' mustard seeds  
in the cool supermarket  
fish fowl souls

yellow red  
expressionism  
air conditioners  
fish fowl souls  
clouds know  
what reality is  
mustard seed poppies  
have they passed forever

yellow red  
and green meadows  
and meadows. Green  
irrational  
rest in peace.

Translated by Jonas Zdanys

### **Vieno anoniminio eilėraščio konkursas. V vieta**

ESTHER MORGAN

PRIEŽASTIS

Tai vis todėl, kad niekad neapleidai  
šiu nesibaigiančių laukų

kur pasiutusiam karšty triušiai kiūto  
po akytu dangum

kur šūvis nugena paukščių pulkus,  
paliekančius laidus ir tuščią penklinę

kur ilgas valandas driekiasi kelias  
link žaižaruojančio špilio

kur įstengia žmogus pragyventi gyvenimą  
už ryšio zonos ribų.

Vertė SONATA PAULIULYTĖ

**Competition of one anonymous poem. V place**

ESTHER MORGAN

**The Reason**

It's because you never left  
these endless fields

where an oak tree sails the horizon  
like a lost galleon

where rabbits crouch in mad-dog heat  
under a sky full of eyes

where a gunshot scatters acres of birds  
leaving wires like empty staves

where a road runs straight for hours  
towards a shimmering spire

where a man can live all his life  
beyond calling distance.

**Vieno anoniminio skambiausio eilėraščio konkursas. I vieta**

MINDAUGAS VALIUKAS

\* \* \*

**Competition for an anonymous poem of the best sound. I place**

MINDAUGAS VALIUKAS

\* \* \*

so much desire! so many  
gentle whisperings!  
wind entangled in the reeds

Translated by Jonas Zdanys

**Vieno anoniminio skambiausio eilėraščio konkursas. II vieta**

DAIVA ČEPAUSKAITĖ

MOLINIS ŠVILPUKAS

Atsistojau paukšтелиui už nugaros,  
apžiojau uodegą  
ir pūstelėjau  
į siaurą plyšelį subinėj.  
Sugurgė moliniai plaučiai,  
sutrėtėjo molio gerklytė,  
ir kad pragydo,  
sučiulbo,  
kad paliejo garsą  
tiesiai į Dievą.  
Tas palenkė galvą kairėn,  
iškrapštė iš ausies molio dainelę,  
paminkė tarp pirštų,  
pavoliojo ir tarė –  
turbūt pasigirdo...

**Competition for an anonymous poem of the best sound. II place**

DAIVA ČEPAUSKAITĖ

CLAY WHISTLE

I stood in back of the bird,  
took its entire tail in my mouth

its clay throat crackled,  
and something began to sing,  
started to warble,  
and spilled sound  
straight to God.  
He bent his head to the left,  
picked the clay song out of his ear,  
kneaded it between his fingers,  
rolled it and said –  
must have heard it...

Translated by Jonas Zdanys

**Vieno anoniminio skambiausio eilėraščio konkursas. III vieta**

ARVYDAS GENYS

AK, NAKTIE...

Ak, naktie, kas į mus prakalbės –  
lyg žibintai, įžibę į naktį...  
Sniegas kelia iš miego gulbes  
atminties tvenkinius... Neapakti,

neapkursti vidurnaktį skurdų...  
Nepalikti aklos pakeelės,  
nors tamsa dar gilės ir gilės...  
Bet širdis jau krūtinėje spurda

lyg bjaurusis ančiukas kiaute...  
Mes – žibintai, įžibę į naktį.  
Ak, neleiskim tai tamsai apakti.  
Kokios didelės akys nakties...

Ko jos meldžia – gėlą gilesnės –  
užsimerkusių ilgesio giesmei?

**Competition for an anonymous poem of the best sound. III place**

ARVYDAS GENYS

AH, NIGHT....

Ah, night, who will begin to speak –

not go deaf this meager midnight...  
Not abandon the blind wayside rest,  
though darkness will still bite and bite...  
But my heart already flutters in my chest

like the ugly duckling in its shell, so light...  
We are the lanterns that pierce the night.  
Ah, let us not let darkness lose its sight.  
How very large the eyes of night...

What are they praying for – some deeper plight –  
a hymn of longing of those who eyes close tight?

Translated by Jonas Zdanys

**Nerimto eilėrašcio, tema „Sporto poezija, poezijos sportas”, konkursas. I vieta**

ALEKSEJ ALIOCHIN

„ORIENT“

Laikrodis nardymui  
Galima leisti į trisdešimties metrų gylį.  
Guli ant dugno.  
Žuvytės tavo tekstą kramsnoja.  
O rodyklės tiksi.

Vertė ANTANAS.A.JONYNAS

**Mock Competition “Sport’s poetry, poetry’s sports. I place**

**Алексей Алёхин**

**«ORIENT»**

Часы для подводного плавания.  
Допускают погружение на глубину тридцать метров.  
Лежишь на дне.  
Рыбки объедают твой костяк.  
А стрелки тикают...

**Nerimto eilėrašcio, tema „Sporto poezija, poezijos sportas”, konkursas. I vieta**

Liepos mėnesį  
 Dėl nepaprastų karščių  
 Sutikau futbolo vartininką  
 Kuris prašvinkusiu balsu pasisveikino  
 Nepalankios aplinkybės  
 Diktavo greitą kalbėjimo spartą  
 Pradžioje apšmeižėme  
 Anglijos karalienę  
 Taupumo sumetimais  
 Nusipirkusią antrarūšius laiptų turėklus  
 Suniekinom kapelmeisterio sūnų  
 Kurį nepaprastas pelargonijų žydėjimas  
 Išvarė iš proto  
 Ir čia pat ant šaligatvio  
 Sulošę krocketą  
 Atsisveikinome iki kito  
 Varžybų sezono

Beje dar tais pačiais metais  
 Aš cigarete netyčia  
 Supleškinau šezlongą

### Mock Competition “Sport’s poetry, poetry’s sports. II place

GINTARAS PATAČKAS

ATHLETIC CALENDAR

In July  
 Because of unusually hot weather  
 I met a soccer goalie  
 Who expressed his greetings in a stinking voice  
 The unsafe neighborhood  
 Dictated a fast rate of conversation  
 At first we slandered  
 The queen of England  
 Who for reasons of thrift  
 Had bought a second-rate handrail for her stairs  
 We disparaged the conductor’s son  
 Who was driven crazy  
 By the unusual blossoming of geraniums  
 And right here on the sidewalk  
 Played a game of croquet

By the way that same year  
I accidentally burned up a chaise lounge  
With a cigarette

Translated by Jonas Zdanys

**Nerimto eilėraščio, tema „Sporto poezija, poezijos sportas“, konkursas. III vieta**

VLADAS BRAZIŪNAS

ĮDĖKIT IŠ VIRŠAUS Į MANO KREPŠĄ

adynos slenka nelauktai į rudenį  
Ondyna Druskienickich Źródęł, duok šen ranką  
jau permirkai lig gyvo kaulo, jau ant kranto  
blondinai ir kiti šlepikai renkas  
kaip pernai, tu nepyk, bet, aišku, liūdina  
tas vaizdas tavo sielą, skysčiams jautrią  
taip greitai gali vienąsyk įaudrint

o šiemet jau kitaip, ne vien plaukimo sportas  
jau įkvėpimo, iškvėpimo ir kitokio oro  
ir nieks neklausia, noriu ar nenoriu  
vis tiek šedevras turi būt sukurtas  
ir dar skambėtų visokiais pučiamaisiais  
nors tavo sielos plaučiai jau kaip maišas  
o ir tas pats sušlapęs ir skylėtas  
mirimas lapo fleitiškas ir lėtas

mirimas lapo fleitiškas ir lėtas  
pradėčiau naują posmą kaip Jonynas  
kurs juos ir sonetus iš nieko pina  
nevystančian vainikan, kas man lieka

o kas man lieka, jei nesu Jonynas  
kurs sonetus, kaip jau minėta, pina  
vien tik rašyti skambiai, skambiai, skambiai  
nors neprašyti, bet tikėtis – stambiai  
(neteiskit, o aukščiausieji, už rimą:  
tai vis iš jausmo, ne nepatyrimo)

tai toks rudenis sportas, gal ir spurtas  
nors aš jau senas, baisiai laurų purtaus  
bet ieigu lemta dėl šventos kūrybos

pašlovinkit, Aukščiausieji, vaikinai!

**Mock Competition “Sport’s poetry, poetry’s sports. III place**

VLADAS BRAZIŪNAS

DUNK IT INTO MY NETBAG

the stitched slink unexpectedly into fall  
Ondyna Druskienickich Žródeł, give me your hand  
you have already soaked it to the bone, already on shore  
blonds and other šlepikases gather  
like last year, don’t be angry but, of course, the scene  
saddens your soul, sensitive to fluids  
you can excite it so quickly only once

but this year it’s different, not only swimming contests  
but now inspiration, expiration and other airs  
and no one asks do I want to or do I not  
the masterpiece still must be created  
and ring with all kinds of instruments of wind  
even though your soul’s lungs are already like a bag  
soaked through and full of holes  
the leaf’s death flutelike and gentle

the page’s death flutelike and gentle  
I would start a new stanza like Jonynas  
who weaves them and sonnets from nothing  
into an unwithering wreath, what’s left for me

and what’s left for me if I am not Jonynas  
who weaves, as I’ve just mentioned, sonnets  
only to write sonorously, sonorously, sonorously  
though not to ask but believe – largely  
(do not judge me, o most high, for rhyme:  
it is always of emotion, not inexperience sublime)

so that’s the present autumn sport, perhaps a spurt  
though I am already (too?) old, I fiercely shake off laurels  
but if it’s fated for blessed writing  
I could even accept self-hanging  
or some other sports, everything from air  
from air is born, and everything corrupts the air

ANONIMAI IR MIMAI

**Gerardo Beltrán**

**ODA A LA Z**

Egipcia  
etrusca  
fenicia  
griega

animal  
número  
letra

arma  
rasguño  
extranjera  
7 que gira y gira

cisne  
su sombra  
y su estela

resorte  
trineo  
dragón

entrada del zaguán  
zopilote en picada  
mariposa que vuela  
con las alas heridas

relámpago plegado  
N cansada  
cola de zorro a la caza

zapata que frena  
la rueda del mundo

lo veloz de la luz

en un jardín zoológico

serpiente angular del paraíso  
cicatriz de una antigua cirugía  
primer signo del zodiaco

zigzagueante trayecto de Ulises  
perseguido por los vientos

origen del cielo y de infierno  
extremo de la vida  
sonrisa de los muertos

zurcido visible de la última herida  
zaga del postrer abecedario  
y principio de esa noche en que tendremos  
mucho  
muchísimo  
*zzzzzzzz*ueño

## **Gerardo Beltrán**

### **Odè raidei Z**

Egiptietè  
etruskè  
finikietè  
graikè

gyvūnas  
skaičius  
raidè

ginklas  
įdrėskimas  
svetimšalė  
7 kuris sukas ir sukas

gulbė  
jos šešėlis  
ir pėdsakas

lingė

vartų portalas  
kertantis peslys  
drugelis, plastantis  
sužeistais sparnais

sulinkęs žaibas  
pavargusi N  
medžiojančio lapino uodega

batas, sulaikantis  
pasaulio ratą

šviesos greitį

raidžių cirko šurmulys  
skėrių zvimbimas kviečių laukuose  
zoologijos sode užkastas  
zoantropinis šifras

kertinis rojaus žaltys  
senosios chirurgijos randas  
pirmasis zodiako ženklas

zigzagiškas vėjų persekiojamo  
Odisėjo kelias

dangaus ir pragaro pradžia  
gyvenimo kraštas  
mirusiųjų šypsojimasis

ryškus paskutinės žaizdos susiuvimas  
paskutinės abėcėlės pabaiga  
ir pradžia nakties, kai labai  
labai labai  
giliai įmigę  
zzzzzzzzapnuosime

*Iš ispanų kalbos vertė Jurga Katkuvienė ir Laurynas Katkus*

## **Nuotraukų autoriai/ Photographers**

Bruveris – Jāzeps Danovskis  
Johnstone – Jane Moren

### **Jotvingių premijos laureatai/ Jotvingiai Prize Winners**

|                               |                                    |
|-------------------------------|------------------------------------|
| 1985 – Kornelijus Platelis    | 1995 – Sigitas Parulskis           |
| 1986 – Vytautas P. Bložė      | 1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis |
| 1987 – Bronius Kutavičius     | 1997 – Antanas A. Jonynas          |
| 1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas | 1998 – Marcelijus Martinaitis      |
| 1989 – Kazys Bradūnas         | 1999 – Nijolė Miliauskaitė         |
| 1990 – Henrikas Čigriejus     | 2000 – Alfonsas Bukontas           |
| 1991 – Henrikas Nagys         | 2001 – Jonas Strielkūnas           |
| 1992 – Donaldas Kajokas       | 2002 – Jonas Zdanys                |
| 1993 – Knuts Skujenieks       | 2003 – Vladas Braziūnas            |
| 1994 – Sigitas Geda           | 2004 – Stasys Jonauskas            |

### **PDR premija už poetinį debiutą/ DPF Prize for Poetic Debut**

|                               |                          |
|-------------------------------|--------------------------|
| 1998 – Darius Šimonis         | 2002 – Gytis Norvilas    |
| 1999 – Gintaras Bleizgys      | 2003 – Agnė Žagrakalytė  |
| 2000 – Gintaras Beresnevičius | 2004 – Donatas Petrošius |
| 2001 – Tomas S. Butkus        |                          |

### **PDR ekspertų taryba/ DPF Board of Experts:**

Kornelijus Platelis (pirmininkas), Antanas A. Jonynas (pavaduotojas), Andrius Mosiejus (iždininkas), Gerardo Beltrán (Meksika), Gintaras Bleizgys, Vladas Braziūnas, Erika Drungytė, Leszek Engelking (Lenkija), Antanas Gailius, Sigitas Geda, Liudvikas Jakimavičius, Benediktas Januševičius, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Kerry Shawn Keys, Mindaugas Kvietkauskas, Liana Ruokytė, Zenonas Streikus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Alvydas Šlepikas, Jonas Zdanys, Agnė Žagrakalytė.

### **Rengėjai/ Organizers:**

Asociacija „Poetinis Druskininkų ruduo“, Lietuvių P.E.N centras, Centras „Dainava”

### **Rėmėjai/ Sponsors:**

Kultūros ir sporto rėmimo fondas; Lietuvos Kultūros ministerija; Amerikos centras; Britų Taryba; Islandų literatūros sklaidos fondas; Norvegų literatūra užsieniui (NORLA); Olandų literatūros leidybos ir vertimo fondas; Pro Helvetia; Suomų literatūros informacijos centras; Velso literatūra užsieniui; Švedų institutas; Lenkų institutas Vilniuje; AB „Alita”; Centras „Dainava”; Druskininkų savivaldybė; savaitraštis „Literatūra ir menas”; IĮ „Drusva”; UAB Druskininkų Rasa.

**APPENDIX:**  
**Some English translations of our guests' poetry**

**Christian KATT**  
(Austria)

**Flood**

let things take their course : cross over  
blue algae : too tight to look through  
that thicket : thoughts pierce  
brain : washes cloud  
soak : head  
remembers : drought  
heart seeds : cloud  
audible : eyes shutting  
under : water  
heaven reflects : breathing

**butterfly of water**

trembling himself  
not into warmth  
as usual 'til then  
peculiar voice lisping  
on screen  
lids still moving  
silently settle down  
frost around eyelashes  
pupils  
temples not yet  
immovable  
staring pictures on liquid solution  
dissolving  
inert in sight  
twirly whizzing netscape  
skin of tiny crystalline  
synaptic flashes coagulate  
futile clinging to  
diminutive dots chilled through  
fluttering suction  
whiff on coldness

**Bragi ÓLAFSSON**  
(Iceland)

### **COME JESUS BE OUR GUEST**

Christ. Jesus Christ. In the picture hanging on my living-room wall he is a guest. He is closing the door behind him in a nineteenth-century Norwegian living room. All the members of the family, apart from the housewife who is standing facing him and welcoming him, are sitting at the dining table with their hands clasped in prayer.

He is wearing a gown. From his shoulders hangs a tattered gown. Because he is barefoot, I am invited to conclude that he has left his shoes in the hallway and if that is correct, it proves what has been said: that he is a man of decorum who avoids bringing dirt into other people's houses. And he has long, slender fingers. He has the fingers of a dexterous concert pianist. Such a man does not clench his fists. He runs his fingers through the housewife's blond locks or fondles her buxom figure in the twilight when the supper is over.

This is the Christ I have on show. Jesus Christ. I bought the picture in a dusty antique shop and now it is hanging up behind shiny polished glass on my living-room wall. Between sunny windows on my living-room wall.

But when night falls – when darkness descends upon the northern hemisphere – the outlines of the picture tend to blur, in response to which I nailed a double-armed lamp beneath the frame. But when I switch on the light, Jesus is no longer a guest; he is disturbing a Norwegian meal. He is still wearing his gown and is still barefoot, but his fingers are no longer slender; he is no longer the delicate man whom we feared.

### **SPLENDID FEATS OF ENGINEERING**

During summer  
when the cruisers are sinking  
in the outer harbour  
one after another beneath the city-dwellers insistent admiration

the question of more surveillance of cruises becomes  
more pressing  
and not only more pressing but also put forward  
like the question as to

why these splendid feats of engineering  
these floating soirées of triumph and hope  
always sink at night  
always at the time our admiration is greatest

### **TOBACCO**

One day when I am walking up the streets in Albayzín in Granada and recalling how wide the streets are back home in comparison, my path is crossed by a man who wants to stab me with a knife.

I feel it inappropriate to say what occurs to me to say: "You're wasting your talents," and so forth, but to my good fortune he takes the unspoken words from me and asks me for the cigarettes I keep in my inside jacket pocket.

But then, all of a sudden, I am seized by a strong yearning to smoke and we strike a deal whereby we smoke two cigarettes together, he receives the packet afterwards and omits to stab me with his knife.

### **THE EXPLORERS**

When the explorers knock on the door  
cold and tired  
after a long journey  
every human  
effort will be made  
to kindle the stove.  
The corduroy cushions  
will be brought into the sitting room  
and after the stove reaches a suitable temperature  
refreshments will be served  
and these are refreshments worthy  
of any explorer: Martini  
Dry  
and Japanese tea;  
black or green  
according to taste.  
They may warm themselves over this  
until our curiosity  
knocks on their doors: why  
they sought shelter with us, what need  
had driven them out of the wilderness, but then  
– due to the heat from the stove –  
they succumb to drowsiness and make  
no reply; lean back  
like setting suns,  
unaccustomed to accounting for their arrival.

### **BLUE HAWAII**

It's on the corner of Bayswater Road and Lækjargata  
that two bearded men  
have trouble finding words  
in tune with the times,  
but "Dear Susan,  
now Charlie Mingus

has broken a string in my heart,"  
says a sensitive sergeant  
in the fourth battalion of the magnanimous.  
"Now I can never again  
embrace you with any  
circular conviction."

The sweat of lovers in a Zurich suburb  
breaks forth from a craftswoman in Laos,  
a brass player in a seedy North Norwegian basement  
dies a bitter death into his pipe,  
and from the palm leaves, from the eyes of wailing women,  
dirty tears run into  
tins marked cat liver.  
But it's on the corner of Bayswater Rd. and Lækjargata,  
behind every sprig that they peep out;  
the shy lost maidens,  
as fresh as the peaches that  
roll of the fruitseller's shelves

faster than you can buy them.

### **BALM**

She brings a scent onto the bus with her  
(read as: the bookish existence: *fragrance*).  
Behind her she leaves a whole district.

The driver is the first to sense  
which balm she has anointed herself with.  
He does not recognise the brand but who I might ask

can fathom such immeasurable depths as that girl!

She moves along the bus and the journey has started  
and the scent takes a seat beside each and everyone.

### **TRIUMPHS**

The Netherlands had beaten Romania at televised football and the bar went wild, as this took place in Amsterdam. Beer was flowing like water, toasts were being drunk in genever and, in all probability by accident, I was handed one by a complete stranger. Intending to decline, I decided to accept it for earlier that day I felt I had scored a small but undeniably personal triumph.

### **ANCHOVIES**

I enter a restaurant and say: I don't like anchovies, waiter. I am absolutely unable to order anchovies. We don't have any anchovies, says the waiter. And he continues: I recognise you, sir.

Before I started working in this place I say you dine here. I was sitting at that table over there and I watched you. Because the music was turned down so low that evening I could hear you when you ordered your meal and again when it was being served. I am not going to repeat your order that particular evening - fresh as it may be in my mind - but when it was served to you, you remarked: How many times do I have to repeat that I do not want anchovies! They are one of the worst foods I can possibly imagine. And being as I agreed with you entirely and felt a hint of admiration at your sincerity, I watched you until you left the place. And once again you have awoken my curiosity and delight with your unequivocal refusal of something which you absolutely do not want.

## SETTING SAIL

And when the razor-sharp exclamation mark  
flashes down from the sky  
into the crowd on the afternoon square, and the poet Lozano  
from a Madrid suburb  
decides to substitute !ay! for !oh!  
that young shiver runs through me  
which I feel when relatives  
praise me unexpectedly.  
And when my aunt leaves her shoe  
behind on the beach face,  
without stating where she is going,  
it is as if something within me dies  
the final death. Whether it was  
a countess of foreign blood  
or not, hanging on her wall,  
is a mystery to me now, and it has vanished  
that picture  
which watched every  
footstep of my childhood.

The crew of the ship  
that I travel on at night  
have all gathered in the cabin of one of the deckhands  
and no one is left in the bridge.  
When I chance to walk  
into town around the time  
that business has been lulled to sleep,  
I feel I shall achieve something;  
when the shareholder with his tight cravat  
has entered into the computer  
his most fateful error,  
I feel I am really of all places  
in Phoenix at the breakfast table.  
And when I glance momentarily away from my host  
I look in a direction I have never looked before.

Death!  
You are rewarded

with death. When the down from the blanket of cloud  
sketches a picture of my tracks  
on the pavement, and the bare lot  
in the centre of town  
has vanished beneath an imported marquee,  
I feel as if this evening will prove a useful resource for me;

that the future will hold an unexpected phone call

## **PEDESTRIANS**

„How peculiarly you perceive your environment," says the Estonian traveller to whom I have been trying to explain for more than a quarter of an hour the route from Ingólfsstræti to Nönnugata. „Even though I shall never find my way along this complex route," he says, „you have done your best to assist me, there is no question of that."

Our encounter takes place on amicable terms. I tell him about my stay in his home country several years previously, and he rewards me for my helpfulness and conversation by describing to me the shortest route from the Town Hall Square in Tallinn down to the ferry wharf in the Bay of Finland.

## **FROM THE WORLD CONGRESS OF ESPERANTISTS**

Don't be surprised  
at me sending you these lines from  
the Twelfth Congress of the Esperanto  
Federation. Everything is flourishing here, nature  
literally buzzing with glee, and I caught  
myself oddly unawares  
the morning after the inauguration  
of the congress; I squashed a tiny fly  
between my index-finger and thumb  
and the notion struck me  
of partaking of its  
carcass. You doubtless imagine that  
a state of war reigns here, no one agreeing  
about anything whatsoever, and that  
the flood of paper in the meeting rooms is such  
that no sooner do I put down my spectacles than  
they are covered  
by a brand-new regulation changing the adjectival declension.  
In fact you are right, such is the  
state of things at the twelfth congress, but it is not from there  
that I am sending you these lines.  
All that about nature and its buzzing is  
pure fiction of course; I am  
situated virtually next  
door to you, you know:

in the end we shall both die, and all  
that separates us  
is the printshop on the western side of my house,  
the children's playground,  
Klapparstígur road,  
the city centre *in extenso*,  
the drive out to Seltjarnarnes, and  
the Atlantic Ocean. The Atlantic with its treacherous  
currents and pangs of conscience  
at having swallowed so many healthy  
and promising young men  
like me. I cannot be sure that  
this greeting will reach you  
at the stage of your life which I  
would prefer, but when it arrives  
through your letterbox - I know it will  
get crumpled in the narrow hole - then  
place it on your kitchen table and smooth  
it out. Like the mariner smoothing out the sail  
having chosen his destination.

### **DANCE**

Now that grandmother has stopped  
taking her medicine  
and started dancing  
- the old silent steps -  
with invisible people in the sitting room,  
I realize that  
clairvoyance has always  
been in our family,  
and always will  
as long as imaginary people  
dance with grandmother in the sitting room.

### **A REMARKABLE OCCUPATION**

In itself it is not a remarkable pastime that I am caught at one Sunday morning by the members of my family: I am standing at the bookcase in the study, disarranging the books that have stood together for years on end, and that countless afternoons have been spent arranging. Trakl is no longer allowed to stand beside Rilke, now a lanky spine gapes at me between *The Little Fishes* and *My Family* by Gerard Durrell. Ben Hur has made even more of a leap and clearly exerted himself doing so, for now he stands red and swollen between *Rapid French* and *The Joy of Sex*. This is perhaps not such a remarkable occupation, at least it is felt more pressing for me to get dressed and go out to the shop for some bread, yet much underlies it: years in school, reading of books that some people have never known, and a life lived in constant fear of punishment.

### **WITHIN THE FRAME OF THE HOUSE**

A new lodger is expected at the house,  
replacing the family.  
I have already decided to make friends with him:  
first we greet each other with a handshake,  
then I tell him about an amusing incident  
which happened in the house.  
And then he invites me in  
although the floor is all covered with books  
and no curtains over the windows.  
Then I sit in the only chair I can see  
and notice framed portraits of faces  
some of which resemble him.  
He starts apologizing for the mess  
and then I have another idea which I mention to him:  
that it would be fun to swap pictures,  
he could have pictures of my family,  
I could have some of his.  
He apologizes for the mess once again.  
He is expected shortly.

### **JOB TRAINING IN LISBON**

for Dagur Sigurdarson

On account of his lack of adjectives, a certain bartender in Brasileira enrolled in a course in his own language. After three weeks, when he returned to work, everything had changed; the elderly woman who had sat at the same table for as long as living memory, reading a thick book, was dead, and instead of the portraits on the walls there was a mirror so deep that the price of the drinks had risen. The bartender was unable to find a single word to describe what he saw! For an instant he felt that the course had been a waste of time and money, but with the help of his colleagues he accepted that adjectives were no longer necessary; his training was over and he would grow accustomed to the changes before he knew it.

### **TIME IN PERSON**

If he is seen walking the city centre streets  
with coarse steps, almost antiquated  
or rustic  
you can take it for true  
that it is not a working day now  
but the weekend. But this man  
- what an appalling life he has lived -  
has not come here to show you  
how time goes by  
he is time in person  
and how terrible he looks.

*Translated by Bernard Scudder*

**Claudio POZZANI**

(Italy)

**Seek in Yourself the Voice that You Can't Hear**

*(Invocation for Voice, Thoracic Cage and Solitude)*

Seek in yourself the voice that you can't hear  
Swallow the universe if you just don't get it

Low houses with leaking, weeping  
rooves of rain, of hailstones by now gone  
Scent of the earth, and leaves, and puddles  
and sinister landscapes of snow-white marble.

Seek in yourself the voice that you can't hear.  
Swallow the universe if you just don't get it

Worms that lie beneath the muddy bed  
rats that swim in streams of steel  
Smoke of fog, speeding cars  
that quickly graze on asphalt tagliatelle

Seek in yourself the voice that you can't hear.  
Swallow the universe if you just don't get it

Chalky shadows take their tired steps  
Shaking low their cone-shaped heads  
Slanty ghosts printed on the wall  
recall flights and Frisian horses

The darkness starts to reflect your mind  
while everything turns bubbly and green

**Genoa, Saudade and Spleen**

Genoa enemy of umbrellas  
the rain and the wind at angles  
of an improbable Scalene triangle  
Genoa meat-eating plant  
with staircase jaws  
hungry for mothers with their shopping  
Genoa of the sea spores  
We have salt mist  
even in our hearts  
We have steep hills to climb and descend  
even in the streets of our dreams  
Genoa samba of waves  
with the sea held at bay  
by the elbows of dams

or attracted by rocky magnets  
Genoa with its kitchen clock pendulums  
that strike the hours  
of wide-wale corduroy  
Genoa buzzing of flies  
that flee fists on the tablecloth  
with wine circles and tired crumbs  
Genoa saudade & spleen...  
I look at the tower  
no one visits or knows  
between one teardrop and another  
on my salty windowpane.

### **I Don't Know if the Sea**

I don't know if the sea  
makes the waves  
or just endures them  
I don't know  
if I'm  
the thinker  
or the random thought  
And in these days  
of dazzling summer boredom  
there is always a faraway cry  
that echoes  
from rock to rock  
dying next to a crab  
and my dorsal fins  
detach themselves  
ever more rarely  
and slowly  
from my salty towel.  
From this perspective  
beach umbrellas and bathers  
are spears thrust  
into the rocky walls around me  
with poisonous tips  
at their feet  
and I still don't know  
who launched them at me  
or why they missed the target.  
I don't know if the sea  
makes the waves  
or just endures them  
or if feeling makes sense  
or if five senses make a feeling  
How many times  
you made me  
return disappointed

into my body  
I returned heavy and awkward  
like a truck with flat tires  
and didn't even feel  
the door of my eyes  
close behind me.  
How many times for you  
I would have danced for joy  
with the flies  
around the lampshade  
like those mornings  
I didn't go to school  
with the flu...  
And now that dance  
has stayed inside me  
and is making everything shake  
– the pen,  
the pan of milk  
the books I read  
the books I write  
What do you expect me to be thinking of  
if not all those nights  
I lost by day  
and this sun  
that doesn't even know what night is  
let alone one of those  
really dark ones  
spent in a hotel  
lost in the mist and snow  
trying to adjust my eyes  
to make out your profile  
without the help of your breath  
or your scent  
or the ticking of your watch.  
I don't know if the sea  
makes the waves  
or just endures them  
and under the sun  
with my eyes closed  
I think of the dark.  
How can you expect then  
that I not think of you  
when I'm alone in the house  
and I unscrew my head  
and exchange it for the light bulb of the night light  
and I take off my arms  
to hang up my coat  
and put my feet  
where my ears were  
to amuse the cat?  
I'd so much like

to hear you meow  
looking at me hungrily  
and that it would be enough  
to open my old refrigerator door  
or the door to your womb.  
By now the crabs are tired  
of the corpses of faraway cries  
piled up in front of  
their dens on the slope.  
They drag them away  
daring the children armed with little nets and steel wire  
able to stand for hours in the sun  
and do without snacks and watermelon  
just to flush out a hairy crab  
run after it  
spike it  
and watch it die  
while another faraway cry  
echo of bouncing balls and laughter  
finds no one left  
to carry off its corpse  
to the Cemetery of Summer Noises.  
Beach umbrellas close  
like jelly fish  
while I sit myself down  
to have my spine converse  
with the horizon  
I always hear it speak, my spine,  
but I never see it  
like you  
and if there were no mirrors  
I wouldn't even know  
how much you and my spine  
resemble each other:  
same expressions,  
same desire to stay close to me, but in your own way  
On the rocks people  
have left their better parts  
melon rinds  
wastepaper  
cigarette butts.  
I don't know if the sea  
Makes the waves  
Or just endures them:  
Again today  
I haven't managed  
either to count them  
or to stop them.

## **I Am**

I am the Apostle  
left out from the Last Supper,  
One of Garibaldi's men  
too late to the rock of Quarto  
I am the Messiah  
of a religion with no believers

I am the excluded, the outsider, the damned who won't surrender.

I am the main character  
who dies on the first page  
The stray and mangy cat  
no old lady wants to pet  
I am the rabid beast  
that bites the hand that feeds it

I am the excluded, the outsider, the damned in eternity

I am the unexpected wave  
stealing towels and radios  
The misunderstanding  
making couples fight  
I am the devil  
dodging Luther's inkpot  
The reel of film that snaps  
Before the final scene.

I am the excluded, the outsider, a hammer in the brain

I am the pinball that's swallowed  
one point shy of the record  
The goal scored against myself  
before the clock runs out  
The kid making faces  
at his mother's slaps  
I am the fear of the grass  
about to be cut

I am the excluded the outsider, this page torn out...

## **Shadow March**

Ropes are falling from the sky  
and frozen chains dance round you  
It's a world of knots  
to be unraveled in the dark  
between a bolt of phosphorus  
and one of cries

It's a tangle of ropes  
that defy the scissors' hands  
A comb that gets caught  
in an unthinking mane

Shadow... shadow  
Another blink of the eye (and then it's)

I look around myself and all I see is walls.  
Even my mirror has become a wall.  
On your breasts a skin of wall has grown  
My heart, my senses  
Reincarnated in walls  
And prayers and curses keep on raining down  
Evaporating as soon as they touch the sand.  
And adverbs, adjectives and words without a sound  
Slither away in a poisonous silence

Shadow... shadow  
Another blink of the eye

Of the sun I see only its reflection  
In iridescent puddles of rainwater  
Of the moon I perceive its presence in the dark  
In the faraway barking of chained dogs.  
My peace is not the lack of war  
My peace is the absence of the concept of war.

Shadow... shadow  
Another blink of the eye and then it's...

### **I dance**

I dance the dance of brilliant ideas  
hoping that you will tell me something new  
I dance the dance of the losers and the lost  
knowing that my steps will be in vain  
I dance the dance of the happy naïve  
thinking that my sweat will help somebody  
I dance the dance of the profiteers  
and I will dance until you'll pay me

And I dance I dance I dance  
to overcome my arrogance  
I dance I dance I dance  
the why has no importance

I dance the dance of the damned  
because the spleen reaches my thorax  
I dance the dance of the presumptuous

Because you too are one of them if you think you're in my league  
I dance the dance of the undesired  
I've trained myself a lot in front of closed doors  
I dance the dance of the intollerants  
Can you move over a little, please?

And I dance I dance I dance  
until I'll remain standing  
I dance I dance I dance  
because it's you who are asking

*Translated by Suzanne Branciforte*

**Rein RAUD**  
(Estonia)

### **THE SHORE**

The stones remember: long enough  
their eyes have been trodden shut, long enough  
they have been conjured into silence, dripping  
tar onto their hearts  
just a few steps away from the water  
from the sides of the boat  
upside down, long enough  
forbidden to speak. Words  
they have never had, just the water,  
rippling – blue still – in the quiet bay,  
smoothing out the their crinkled sides, layer  
by layer ripping naked  
the heart subsided in centuries,  
where in annual rings has been written down  
the coming and going of the earth.  
This will remain.  
This cannot be taken.  
Everything else is about to disappear –  
in the minds of those who speak with words the glimmering sound of the water is  
just a fragile echo, a moment beside others,  
others, that desire in the clatter  
only to forget  
the troublesome names – the colours – single splinters  
of the mirror fallen into shards long ago,  
hidden from our gaze  
in the wingfeathers of dead seagulls,  
in the babble of oily eyes  
spitting accusations back to us,  
so that we would carry them with us  
when we go  
from here, our homes, back there, to our homes,

where we sleep now.

\*

one can reach the sea only by passing  
along the village lane on both sides of which dogs  
bark thoroughbred slippery-haired disgusting mongrels  
pour me over with the whole lot of their limited vocabulary  
the dim gaze of a paid soldier in their eyes ready  
on each moment to sink their well-trained fangs  
into my thighs to share my meat among themselves leaving  
only my barelicked bones on the crossroads  
as a warning look what will happen if you don't  
obey our glittering order if you  
ask for too simple things  
faithful guardians of blunt rhythms in  
their quadrangular worlds with well-mown lawns  
tell me man tell me who is your  
best friend and i will tell you who you  
i will tell you who did not invent the steam machine  
not to speak of the internal combustion engine  
who did not travel through the Kalahari desert  
who did not fly alone over La Manche not to speak  
of the Atlantic i will tell you who  
feigned looking out of the window and was even really looking  
although perhaps instead one should have  
one can reach the sea only by passing  
and so all the time

\*

always when i draw my bow  
each of the arrows not yet pulled out of my quiver  
has already hit each and every one of its possible targets  
the throat of a jumping deer  
the stifling moss in the woods  
the apple that has not yet fallen on the head of the scholar under the tree  
always when i knock on the gate  
each of the mounts in the stable has already galloped over the horizon  
carrying someone on its back who might have showed me the way  
a withered rose in the vase and sour-going milk  
in a mug with a broken ear  
i am thinking of a name for my unborn son  
whose beard is going gray  
and who in the mornings shakes me out of my sleep  
father dear father it is already evening it is already time  
the swans have flown away to the south  
and the porridge is almost cold  
it is pointless to try only by shouting to stop  
the train that glides downhill

even if the mouth of the tunnel is no bigger than the eye of a needle  
it is pointless to try to buy for poppy seeds  
the silence of the clock cuckoo  
but it is even more pointless  
to try to reel the thread backwards in order to reach again  
the front door of the labyrinth  
for it is always an entrance never an exit

## **PSYCHOMACHIA**

a bloody angel still watches over me  
tired of battles worn out by winds  
bright red trenches flowing on the snowwhite robe  
but the one and only spark in his eyes when he  
hits with the clap of the whip the fingers  
of the somewhat corpulent gentleman who helps himself to more cake  
when the sharp glow of his soaked sword  
strikes blind the eyes  
of the slightly nosy young man wearing spectacles  
who self-confidently tells his friends about the sea  
when he stops with his bright wand  
the boy with rhombed stockings  
who in the frenzy of the dance has forgotten he is not alone on the floor  
when he in a cruel desire for perfection  
steps on the head of the swinger on the roof ridge  
who is ready to jump into flight unaware  
of whether he has wings enough  
or when he stops the tip of his lance  
on the adam's apple of the vagabond who has from his endless travels  
for a moment wandered into the sanctuary on the crossroads  
and waits for his mug to be refilled  
and when i see this  
i slowly stand up  
in order to go back to whence i came  
fingers in blisters eyes blind way shut  
a heavy hat on my head and an aching spot in my throat  
tired of battles worn out by winds  
bright red trenches flowing on my robe  
the colour of which has long ago escaped my mind

\*

oh that the pale abacus of  
my days cannot contain  
the angelic-soulless arithmetic of inevitability  
nor can the bassoon turned irrevocably  
inside out in everyday grumbling  
shout for the tension of luring unreachable heights  
on every street the light  
is ambushed by a burned-out bulb

and together with the cloud the wind disperses  
all the nonexistent animals  
covers the whole sky with a tin lid  
that down there one could cook a glue-tasting gruel  
from which alive escape  
only those who have here no room and no chair  
this is one of those afternoons when  
as a slowly maturing disease  
germinates the understanding of emptiness behind masks  
a painful realisation a door opening into ice  
which once it has shut behind your back will not  
allow to clothe naked names with  
lifestories swimming toward glimmering shores  
secrets that whisper themselves from mouth to mouth in hot darkness  
nor the nobility of unrepeatable days  
nevertheless standing barefoot on the cold threshold  
i look back and i know that  
borrowing the eyes of someone climbing to the scaffold  
for years no maybe even for decades yet i must live  
with the knowledge that only this one moment for me remains

**Ilo TIIHONEN**  
(Finland)

DIRTY ANGEL  
The angel of night  
is loitering on the stair  
waiting in the rear  
and, pack on back, with her dirty nail  
digging in her pretty ear

and she's come with a consignment  
of eternal hot water and beds  
supplies of teeth and legs  
and strong nerves for nervous people  
who've lost their heads

and this is the way this Christmas Eve  
at eleven fifty-seven –  
dustbin lids go off with loud reports  
and a hundred drunks are rising  
with no passports  
straight into heaven

IN THE NUDE  
A hundred women  
in the light of a hundred sauna ovens  
are washing their tots

with pinkish hands.  
In trenches of trodden snow  
a hundred little boys  
beyond the railings  
are pecking at the lighted changing room  
and wondering  
Will they get an eyeful  
of Miss Darling's tits tonight?  
And under the centuries of starry lights  
flickering on over this snow landscape  
the men are home  
and the stove is toasting them.  
The dog's dogging  
an icy phantom of sleep with his tail.  
Frostbeads are tinkling in the trees,  
so sweetly,  
it's as if this hand of snow  
were sustaining  
some voucher of a future.

#### DREAD AND HAPPINESS

In the evening  
when five hundred thousand Finnish teddy bears  
have been tucked in  
and half million Little Red Riding Hoods  
have been stowed  
in the  
last  
drop  
of wolf's  
blood

the red tongues settle  
between four million white  
baby teeth

and the late rites of the meteorites  
the whizzings between cot rails  
and the zizz of the last circular saw  
strike  
the bed's veneered head

and the frosty winter night  
rests unstirred  
velvet, chitin  
a darkbacked milliardspotted ladybird

and behind those tiny closed eyes  
the bogeyman's already off to byebyes.

NOVA  
A comet in the dark  
                  is swinging its tail,  
the light's long tongue  
                  along the table  
                  is tracing a trail.  
Somewhere a star  
  is born,  
                  and in seconds the ice splits.  
In my heart  
  another star  
                  bursts into bits.

In a momentary watermirror  
                  for all eternity  
we did everything  
                  we were shown here.  
Clouds rolled,  
                  there were rains,  
and relativity struck all relations.

Throw to the winds  
                  your ash-grey socks:  
summer always  
                  crosses the rocks  
                  in its own good time.  
I knew too well  
                  I wasn't the one,  
and you knew too  
                  that there are none.  
I knew too well  
                  I wasn't the one,  
but I did take in  
                  you can always begin.

*Translated by Herbert Lomas*

**J.C.TODD**  
(USA)

J. C. Todd is the author of two collections of poetry, *Nightshade* and *Entering Pisces*. Her poetry, translations and essays have appeared in anthologies and literary journals in the United States and her poetry has been translated into Lithuanian. Her work can be found online at Verse Daily, The Drunken Boat, The Cortland Review (issue 9) and The Bucks County Review. She edited a feature on contemporary Lithuanian poetry published online in The Drunken Boat, where she is a contributing editor. A feature on Latvian poetry will be published in December. She has received awards for poetry, including scholarships to the Baltic Centre for Writers and Translators, the Künstlerhaus at Schloss Wiepersdorf and the Virginia Center for the Creative Arts, a fellowship from the Pennsylvania Council

on the Arts and two Leeway Awards. She is on the faculty of the Writing for College program at Bryn Mawr College in the United States.

### **The Girl**

Hunger-gnawed, and raw  
from grubbing for bugs  
in deadfall or moldy seed  
the soldiers overlooked,  
her fingers reached for a fleck  
of gold tarnished in the thatch  
of frost-matted field.

What depth of empty drew  
her? The empty she knew  
from the grain basket's maw,  
from the ricey dust that powdered  
its weave, the paste it made  
on her tongue when a sliver  
of ice thawed into spit.

The empty of *Won't eat*,  
that vow she made on each  
new moon when she'd wake  
to her mother's sob and the bitten  
knuckle that silenced it.  
Her *No* to her mother's failure  
to produce a crop whose yield

outlasted war and winter, as if  
a daughter's self-denial  
could reverse their curses  
or replenish a larder,  
the god-barter a mother wagered  
to eke a family through.  
For six months she had fed on

bitter refusal. She knew  
the buttery glint within  
her reach wasn't low-hung  
sun's all-knowing wink  
but the yellow-eyed squint  
of a narcissus marking its food  
hoard underground,

bud of a terrain below  
her mother's cultivations.

## The Commander

I learned to long for the damages  
of morning, ruptured buildings, scorched  
and cratered fields, for a brigade  
of four-limbed men up and out of  
the trenches, dazed and grimy,  
horrified awake and hungry  
for schnapps, bread, a skirt before sleep.

Without a mother, she was no one's daughter,  
just another pretty to pass around,  
the first thing my men caught sight of  
that might leach from their flesh  
the char and stench of bombardment,  
saltpeter burn-off and under it  
the regrettable sweet of early rot.

There are ways to enter one  
so wounded—a gypsy's salve  
to knit what forcing ripped  
and struggle ripped again,  
a poultice for the swollen mouth,  
later, one to heal the itch.  
A few weeks under lock and key

in my quarters eased her down.  
Thin soups, tinned biscuits, the grub  
an army eats, a feast to her.  
Lisle stockings, a foolish trinket  
stripped from a corpse, gifts  
an officer can command.  
When she lifts her eyes to me,

I pat her cheek, open her mouth.  
I drop a chocolate in as if  
to implant in her a girlhood  
such as I gave my daughter Ruta,  
darling songbird of the parlor  
where on my sweet accompaniment  
she rose beyond the reach of war.

## What's Left

*November, 2003*

False dawn: the witching hour was long  
gone; the copper rooster at the peak  
of the *kirche* whined as crosswinds spun it

on a metal pole. There were no cocks  
to crow, not even once, only gruel-

fattened ducks penned next to the *knipe*  
and a swan turned aggressive when  
its mate was dragged off by a dog.  
So much gone missing, we don't know  
how. When translations of Olga T's

*roman* were published, she received  
a letter from Toronto, "I think I am  
your cousin." The writer had no memory  
of post-war Poland; her name was one  
of many Olga had invented or cribbed

from roles of DP camps. That's all  
that's left—a gap where half-told tales  
might become a lineage. "Baptisms,  
marriages, deaths, all burned in the  
bombings," Olga said over *rottwein*,

lighting a Gauloise from the stub  
of a Gauloise, wrapped in a night's worth  
of smoke. In Riga, in the Museum  
of the Occupation, inside a clear laminate  
cage: a labor camp's rough-sawn bunk;

root twigs broken from an unknown tree  
braided into a box that holds nothing  
discernable under its lid. Oils from  
the hands that wove it stained the roots,  
but DNA analysis did not reveal

a maker who may have—who knows?  
—entered the exhibit and spotted the box  
whose weaving had kept him together  
enough to stay alive, enough to say  
he knows this box, here, is his.

### **In late summer the sea comes to the city**

It isn't yourself you see at the end  
Of August. You are a reflection in

A gutter's standing water, and the flat-you,  
Swept up in traffic, an image, looking back.

The rush of drive time like the rush of surf  
Just another noise fastened to the brain.

The faster the speed—ambulance, squad  
Car—, the more headway into a boredom

Repetitious as sun that blunts and stuns  
Until all seagulls look the same. Generics.

The oddness of it, being hollowed by  
Not being able to notice detail.

Imagine—what is it like to be left  
With a solitary thought, uprooted,

Embodiment unmoored, pulled out from  
Beneath you by unfathomed undertow?

Every last cell lost. In this way  
You learn distance from your memory.

***Fishing the Nemunas, Late Autumn***

*for Sigitas Geda*

Old pike of the Nemunas  
In your belly  
Nut and bolt

Of the built world  
Seed and bulb  
Of the wild

Sword snout  
Mouth of tongue  
And teeth tearing

Rising  
Cannot dispel  
Sorrow

Blue sky, blue  
River, blue flower  
Each bottoms out

In the other  
And isn't blue  
A depth so chill

No Pluto  
Would chose it  
Isn't that our hue

Old pike  
Cold fire  
Of our scales